

2010

Toimintakertomus ja tilinpäätös

Sisältö

Hallituksen toimintakertomus 2010	3	18. Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	51
Tilinpäätös 2010	9	19. Myytävissä olevat sijoitukset	53
Konsernin laaja tuloslaskelma	9	20. Lainat ja muut saamiset	53
Muut laajan tuloksen erät	9	21. Rahavarat	55
Konsernin tase	10	22. Vaihto-omaisuus	55
Konsernin rahavirtalaskelma	11	23. Oma pääoma	56
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	12	24. Varaukset	59
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	13	25. Laskennalliset verovelat	59
1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	13	26. Rahoitusvelat	60
2. Johdon harkintaa edellyttävät tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät	24	27. Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	62
3. Siirtyminen IFRS - tilinpäätökseen	25	28. Johdannaisopimukset	63
4. Rahoitusriskien hallinta	37	29. Rahoitusvarat ja -velat IAS 39:n mukaisissa ryhmissä sekä käyvät arvot	64
5. Yritysmyyntit ja -hankinnat sekä rahavirtalaskelman liitetiedot	41	30. Ehdolliset velat ja varat sekä hankintasuoritteet	67
6. Liikevaihto	42	31. Muut vuokrasopimukset	69
7. Liiketoiminnan muut tuotot	42	32. Päästöoikeudet	69
8. Materiaalit ja palvelut	43	33. Lähipiiritapahtumat	70
9. Henkilöstökulut	43	34. Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat	72
10. Poistot ja arvonalentumiset	44	35. Osakeomistuksen jakauma ja tiedot osakkeenomistajista	73
11. Liiketoiminnan muut kulut	45	Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)	74
12. Tutkimus- ja kehittämismenot	45	Tuloslaskelma	74
13. Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	46	Tase	75
14. Rahoitustuotot ja -kulut	46	Rahoituslaskelma	76
15. Tuloverot	47	Tilinpäätöksen liitetiedot	77
16. Aineettomat hyödykkeet	48	Hallituksen voitonjakoehdotus	91
17. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	49	Tilintarkastuskertomus	92

Toimintaympäristö

Vuonna 2010 Suomen sähkön kulutus oli 87,5 TWh (81,3 TWh vuonna 2009). Sähköä tuotettiin Suomessa 77,0 (69,2) TWh ja sitä tuotiin Suomeen nettomääräisesti 10,5 (12,1) TWh. Sähköä vietiin muihin Pohjoismaihin edellisvuotta enemmän. Viron tuonti kasvoi, ja Venäjän tuonti säilyi edellisen vuoden tasolla.

Suomen talouden kääntymisen nousuun lisäsi erityisesti teollisuuden sähkön käyttöä. Sähkön ja lämmön yhteistuotanto kasvoi uuteen ennätykseen. Pohjoismaiden yhteenlasketut vesivarastot säilyivät toista vuotta peräkkäin alle normaalitason.

Nord Poolin systeemihinnan vuosikeskiarvo oli 53,06 (35,02) euroa megawattitunnilta ja Suomen aluehinnan 56,64 (36,98) euroa megawattitunnilta. Sähkön hintapiikit vuoden aikana johtuivat kapasiteetin puutteesta ja kovien pakkasten aiheuttamasta kulutuksen kasvusta. Pohjoismaisen sähköpörssin Nord Poolin fyysisen sähkökaupan volyyymi oli 307 (287) TWh.

Vuonna 2010 päästöoikeuden hinta pysyi suhteellisen vakaana. Päästöoikeuden markkinahinta vaihteli 12,4 eurosta 16,5 euroon.

Pohjolan Voiman sähkön ja lämmön tuotanto

Vuonna 2010 Pohjolan Voiman sähkön kokonaishankinta oli 23,5 (21,7) TWh. Konsernin sähkön tuotannon osuus tästä oli 17,6 (15,3) TWh, josta emoyhtiön toimitukset osakkailleen olivat 17,1 (15,0) TWh. Tytäryhtiöiden toimitukset muille omistajilleen olivat 0,5 (0,3) TWh. Ostot pohjoismaisilta sähkömarkkinoilta olivat 5,9 (5,8) TWh. Lämmön toimitukset olivat 7,5 (5,8) TWh.

Ydinvoiman osuus sähkön hankinnasta oli 34,0 (37,7) prosenttia. Teollisuuden Voiman Olkiluodon ydinvoimalaitos tuotti sähköä 14,1 (14,5) TWh, josta Pohjolan Voima sai omistusosuutensa mukaisesti 8,0 (8,2) TWh. Olkiluodon laitosyksikköjen yhteinen käyttökerroin oli 93,5 (96,0) prosenttia. Käyttökerroin oli edellisvuotta alempi, koska OL1-yksikölle tehtiin historian suurin vuosihuolto, jossa nimellinen nettosähköteho kasvoi 20 megawattia.

Vesivoiman osuus 1,7 (1,6) TWh oli 7,1 (7,1) prosenttia sähkön hankinnasta.

Lauhdevoimaa Pohjolan Voima tuotti 3,8 (2,4) TWh, mikä oli 16,2 (11,2) prosenttia sähkön hankinnasta. Lauhdevoiman tuotanto kasvoi Ruotsin ydinvoimalaitosten pitkittyneiden vuosihuoltojen ja Pohjoismaiden heikon vesitilanteen vuoksi. Sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitoksissa sähköä tuotettiin yhteensä 4,0 (3,1) TWh.

Pohjolan Voiman sähkön hankinta (GWh) ja liikevaihdon kehitys (M euroa) 2006 - 2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Ydinvoima	8 085	8 150	8 137	8 170	7 988
Vesivoima	1 429	1 782	2 171	1 551	1 670
Yhteistuotanto	3 734	3 739	3 436	3 090	4 032
Lauhdevoima	4 881	3 542	1 737	2 419	3 810
Tuulivoima	27	28	60	108	103
Sähkön osto	4 868	4 691	5 209	6 355	5 883
Yhteensä	23 024	21 932	20 750	21 693	23 485
Liikevaihto (M euroa)*	775	651	791	833	1041

* Vuoden 2006 - 2008 luvut ovat pro forma ja tilintarkastamattomia lukuja.

Investoinnit

Pohjolan Voima -konsernin investoinnit ilman sijoituksia ja päästöoikeuksien hankintaa olivat yhteensä 51,6 (113,4) miljoonaa euroa.

PVO-Vesivoima Oy jatkoi Iijoen vesivoimalaitosten perusparannusohjelmaa investoimalla 5,2 (6,0) miljoonaa euroa Haapakosken, Maalimaan ja Pahkakosken muutostöihin.

Biovoimalaitoksiin investoitiin 43,1 (94,4) miljoonaa euroa. Kaukaan Voima Oy:n biovoimalaitoksen rakentaminen UPM-Kymmene Oyj:n Kaukaan tehdasalueella Lappeenrannassa saatiin päätökseen ja tuotannollinen toiminta alkoi helmikuussa 2010.

Hämeenkyrön Voima Oy osti joulukuussa M-Real Oyj:ltä Kyron tehdasvoimalaitoksen osan. Sen yhteyteen valmistellaan investointia, jossa rakennettaisiin uusi kattilalaitos sekä polttoaineenvastaanotto- ja käsittelyjärjestelmät.

Muut investoinnit olivat pääasiassa korvaus- ja perusparannusinvestointeja.

Pohjolan Voima Oy on hallituksen vuonna 2003 tekemän päätöksen mukaisesti sijoittanut OL3-projektiin vuosina 2004 - 2010 yhteensä 500,7 (453,0) miljoonaa euroa. Sijoitukset perustuvat OL3:n rahoitusuunnitelmaan, jonka mukaan investoinnin edellyttämää omaa pääomaa kerrytetään projektin etenemisen mukaisesti.

Tutkimus ja kehitys

Tutkimus- ja kehityksenot olivat 0,5 (vuonna 2009 2,8 ja vuonna 2008 1,6) miljoonaa euroa.

Vuonna 2009 Ajoksen edustalle testauksia varten rakennetun 3 MW:n merituulivoimalaan soveltuvan meriperustuksen ensimmäisen talven mittaukset olivat hyviä. Perustuksen kestävyys ja toimivuuden testaamiseksi mittauksia jatketaan vielä yli talvikauden 2010 - 2011. Tavoitteena on rakentaa perustukselle valmis voimala testausvaiheen jälkeen.

Pohjolan Voima ja Helsingin Energia tutkivat paahdetun puuperäisen biomassan valmistamis- ja hyödyntämismahdollisuuksia hiilivoimalaitoksilla.

Henkilöstö

Konsernin palveluksessa työsuhteessa oli keskimäärin 512 henkilöä (vuonna 2009 547 ja vuonna 2008 561). Konsernin tilikauden palkat ja palkkiot olivat yhteensä 27,0 miljoonaa

euroa (vuonna 2009 27,4 miljoonaa euroa ja vuonna 2008 27,5 miljoonaa euroa).

Emoyhtiön palveluksessa työsuhteessa oli keskimäärin 77 henkilöä (vuonna 2009 81 ja vuonna 2008 77). Palkat ja palkkiot tilikaudella olivat yhteensä 6,6 miljoonaa euroa (vuonna 2009 6,9 miljoonaa euroa ja vuonna 2008 6,3 miljoonaa euroa).

Henkilöstön keski-ikä oli konsernissa 48,8 (49,1) vuotta.

Ympäristö

Kaikilla Pohjolan Voiman voimalaitoksilla on voimassa olevat ympäristöluvut. Konsernin ympäristöasioiden hallinta perustuu ISO 14001 -standardin mukaisiin sertifoituihin ympäristöjärjestelmiin. Pohjolan Voiman yhteisyrityksen TVO:n ympäristöasioiden hallintajärjestelmä, johon kuuluvat myös OL3 rakentamisvaiheen toiminnot, on lisäksi EMAS-rekisteröity.

Vesistöjen säännöstely ja vesivoimalaitosten käyttö oli lupaehtojen mukaista. Kemi- ja Iijoen vesistöjen sekä merialueen kalakantojen ylläpitämiseksi istutettiin 2,5 (2,8) miljoonaa kalaistukasta. Kemijoen meri- ja jokialueelle istutettiin yhdessä Kemijoki Oy:n kanssa 4,4 (4,7) miljoonaa istukasta, josta PVO-Vesivoima Oy:n osuus on 17 prosenttia, eli 0,7 (0,8) miljoonaa istukasta. Kalatalousvelvoitteiden osalta onnistuttiin hyvin, myös nahkiaisten yliiirrossa ylitetiin vuotuinen velvoite sekä li- että Kemijoella.

Kaikki konsernin lämpövoimalaitokset kuuluvat päästökauppalaan piiriin. Tuotannosta aiheutuneet hiilidioksidipäästöt kasvoivat edellisvuoteen verrattuna kasvaneen sähkön ja lämmön tuotannon vuoksi. Osakkaille toimitetun, itse tuotetun sähkön ja lämmön hiilidioksidipäästöt olivat 5,6 (4,2) miljoonaa tonnia. Tilinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitetaan vain tytäryhtiöiden hiilidioksidipäästöt 3,8 (2,8) miljoonaa tonnia.

Myös muut ilmapäästöt kasvoivat tuotannon mukana. Rikkidioksidipäästöt olivat 4,1 (3,4) tuhatta tonnia, typenoksidipäästöt 7,5 (5,7) tuhatta tonnia ja hiukkaspäästöt 0,4 (0,3) tuhatta tonnia.

Vaskiluodon voimalaitokselle myönnettiin vuonna 2010 ympäristölupa biopolttoaineen ja turpeen kaasuttamiselle ja kaasun käyttämiselle hiilikattilan polttoaineena. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus valitti ympäristöluvasta Vaasan hallinto-oikeuteen, mutta perui valituksensa helmikuussa 2011, jolloin lupa tuli lainvoimaiseksi. Kristiinan voimalaitokselle

on haettu ympäristölupaa vastaavan kaasutinlaitoksen lisäksi uudelle monipolttoainekattilalle, joka voisi korvata vanhan öljylauhdelaituksen ja mahdollistaisi vaiheittain toteutettavan biopolttoaineiden lisäyksen. Ympäristölupahakemus jätettiin marraskuussa 2009 ja se arvioidaan saatavan alkuvuoden 2011 aikana.

Pohjolan Voiman Kotkan Mussalon voimalaitokselle suunnitteleman monipolttoainekattilan ympäristövaikutusten arviointimenettely saatiin päätökseen keväällä 2010. Yhteysviranomainen antoi lausuntonsa ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta maaliskuussa. Monipolttoainekattilalla voitaisiin korvata Mussalo 2 -voimalaitoksen kattila. Tavoitteena on fossiilisten polttoaineiden osittainen korvaaminen biopolttoaineilla ja turpeella.

Osa lämpövoimalaitoksista rekisteröi sivutuotteena syntyvän lento- ja pohjatuhkan sekä savukaasujen rikinpoistossa syntyvän kipsin EY:n REACH-asetuksen (Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals) mukaisesti.

Vuoden 2011 alusta voimaan tulleen uuden jäteverolain mukaan lentotuhka ja kipsi kaatopaikalle sijoitettuna kuuluvat jäteveron piiriin. Samalla teollisuuskaatopaikoista tuli jäteverovelvollisia.

Teollisuuspäästöjen direktiivi (IE = Industrial Emissions) hyväksyttiin vuoden 2010 lopulla ja sen kansalliseen toimeenpanoon on aikaa 7.1.2013 asti. Direktiivin uudet tiukemmat päästöraajat koskevat olemassa olevia voimalaitoksia vuodesta 2016 alkaen. Direktiivi sisältää myös huomattavia kiristyksiä päästöjen tarkkailuvaatimuksiin. Typen oksidien (NO_x) vähentäminen on vaikein ongelma suurelle osalle konsernin voimalaitoksia ja eri teknologiamahdollisuuksia selvitetään. Vanhojen ja vähän käyvien voimalaitosten on mahdollista sitoutua rajoitettuun 17 500 tunnin jäljellä olevaan käyntiaikaan vuosiksi 2016 - 2023, jolloin päästöjen vähentämiseen ei tarvitse investoida.

Pohjolan Voimalla eikä sen tytä-, osakkuus- tai yhteisyrityksillä ole tiedossa olevia kattamattomia ympäristövastuita. Pohjolan Voiman tarkemmat ympäristötiedot esitetään kotisivuilla www.pohjolanvoima.fi. Teollisuuden Voima raportoi ydinvoimatuotannon ympäristöasioista kotisivuillaan www.tvvo.fi ja erillisessä yhteiskuntavastuuraportissa.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoitteena on osaltaan varmistaa strategian toteutuminen ja liiketoiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen sekä turvata toiminnan jatkuvuus ja häiriötömyys. Riskienhallintaa toteutetaan konsernin riskienhallintapolitiikan mukaisesti. Riskienhallinnan toimintamalli on hajautettu.

Toimintasuunnitelmia laadittaessa arvioidaan tavoitteiden toteutumista vaarantavat riskit ja niiden hallitsemiseksi määritellään toimenpiteet. Riskien merkittävyyttä arvioidaan toteutumistodennäköisyyden ja vaikutuksen summana, jossa vaikutusta ei arvioida euromääräisenä. Riskit on luokiteltu toimintaympäristöön, toimintamalliin, sisäisiin prosesseihin, voimalaitosinvestointeihin sekä henkilöstöön ja osaamiseen liittyviksi riskeiksi.

Kaikissa Pohjolan Voiman yhtiöissä on suojauduttu vahinkoriskien varalta huolehtimalla kunnossapidosta, työturvallisuudesta, henkilöstön riittävästä koulutuksesta sekä muilla tarvittavilla toimenpiteillä ja konsernin vakuutuspolitiikan mukaisin vakuutuksin.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Konsernin merkittävimmät riskit liittyvät yhteisyritys Teollisuuden Voiman OL3-projektin valmistumiseen. Laitosyksikön valmistuminen on viivästynyt ja tuotantokäytön aloitus siirtynyt vuoteen 2013. Tästä aiheutuu lisäkustannuksia ja menetyksiä, joista Teollisuuden Voima on vaatinut OL3:n avaimet käteen -laitostoimittajalta korvausta.

Muutokset konsernirakenteessa

Vieskan Voima Oy:n koko osakekanta myynti Perhonjoki Oy:lle 18.10.2010.

Nokian voimalaitoskaupan täytäntöönpanon yhteydessä 25.1.2010 Pohjolan Voima Oy osti kaikki Fortumin omistamat Nokian Lämpövoiman osakkeet (19,9 %), minkä jälkeen Pohjolan Voima Oy omistaa kaikki Nokian Lämpövoiman osakkeet.

Hämeenkyrön Voiman toiminta alkoi joulukuussa, kun se osti M-real Oyj:n Kyron tehdasvoimalaitoksen osan ja siihen liittyvän liiketoiminnan.

Talous

Pohjolan Voima toimii omakustannuseriaatteella. Osakkaat maksavat kiinteät kustannukset omistuksen mukaisesti riippumatta siitä, onko teho- tai energiaosuutta käytetty vai ei ja muuttuvat kustannukset toimitettujen energiamäärien mukaan. Toimintaperiaatteesta johtuen taloudellisten tunnuslukujen esittäminen ei ole tarkoituksenmukaista liiketoiminnan, taloudellisen aseman tai tuloksen ymmärtämiseksi.

Rahoitustoiminnan tavoitteet ja riskit on määritelty rahoituspolitiikassa. Rahoitusriskejä hallitaan rahoituslähteitä hajauttamalla, lainojen maturiteeteilla ja tasapainoisella erääntymisaikataululla sekä johdannaissopimuksilla. Kororiskin hallinta perustuu rahoituspolitiikassa määriteltyyn nettovelan keskimääräiseen korkosidonnaisuusaikaan. Mikäli lainoja nostetaan muissa valuutoissa kuin euroissa, valuuttariski poistetaan johdannaissopimuksin.

Likviditeetin hoitamiseen konsernilla oli 300 (300) miljoonan euron kotimainen yritystodistusohjelma, josta käyttämättä oli 235 (196) miljoonaa euroa. Pitkäaikaisia luottositoumuksia oli vuoden lopussa nostamatta 400 (260) miljoonaa euroa.

Konsernin maksuvalmius on hyvä. Korollinen nettovelka oli vuoden lopussa 1 110,3 (1 113,0) miljoonaa euroa. Valuuttakurssiriskin alaista velkaa ei ollut.

Konsernin omavaraisuusaste oli vuoden lopussa 34,7 (33,7) prosenttia.

Vuoden 2010 aikana konserni on siirtynyt kansainväliseen IFRS-tilinpäätöskäytäntöön (International Financial Reporting Standards). Vuoden 2009 vertailutiedot on muutettu IFRS-standardien mukaisiksi. IFRS-standardien käyttöönotosta johtuvat erot verrattuna aikaisemmin noudatettuun kirjanpitoikäytäntöön (FAS) on esitetty täsmäytyslaskelmissa, jotka sisältyvät tilinpäätöksen liitetietojen kohtaan 3.

Konsernin tilikauden tulos oli 14,5 (-73,7) miljoonaa euroa. Tilikaudella voimalaitosten arvonlennuskirjauksia tehtiin yhteensä 2,8 ja vuonna 2009 43,3 miljoonaa euroa.

Osakepääoma ja osakeannit

Tilikauden aikana merkittiin seuraavat annit:

- G9-sarjan osakepääoman korotus (15.4.2010) 54.000 kappaletta merkintähintaan 3.024.000,00 euroa suunnattuna UPM-Kymmene Oyj:lle
- K3-sarjan osakepääoman korotus (22.4.2010) 16.450 kappaletta merkintähintaan 921.200,00 euroa suunnattuna Etelä-Suomen Voima Oy:lle
- G5-sarjan osakepääoman korotus (7.9.2010) 6.750 kappaletta merkintähintaan 378.000,00 euroa suunnattuna Kemira Oyj:lle ja (13.9.2010) 6.750 kappaletta merkintähintaan 378.000,00 euroa suunnattuna Oulun kaupungille
- G10-sarjan osakepääoman korotus (11.11.2010) 30.000 kappaletta merkintähintaan 1.680.000,00 euroa suunnattuna M-real Oyj:lle

Pohjolan Voima Oy:n omistajat (yleisomistus)

	Omistus-%	Omistus-%
Osakas	31.12.2009	31.12.2010
EPV Energia Oy	7,239	7,217
Etelä-Suomen Voima Oy	2,812	2,848
Helsingin kaupunki	0,790	0,787
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	4,130	4,117
Kemira Oyj (ml. eläkesäätiö Neliapila)	3,933	3,940
Kokkolan kaupunki	2,483	2,476
Kymppivoima Oy	8,752	8,725
Oy Metsä-Botnia Ab	0,344	0,343
M-real Oyj	2,442	2,517
Myllykoski Oyj	0,829	0,826
Oulun kaupunki	1,849	1,862
Outokumpu Oyj	0,086	0,086
Oy Perhonjoki Ab	2,574	2,566
Porin kaupunki	1,845	1,839
Rautaruukki Oyj	0,022	0,021
Stora Enso Oyj	14,819	14,772
UPM-Kymmene Oyj	43,072	43,085
Vantaan Energia Oy	0,313	0,312
Yara Suomi Oy (ml. eläkesäätiö)	1,666	1,661

Yhtiön johto

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 18.3.2010 hallituksen varsinaiseksi jäseniksi valittiin johtaja Tapio Korpeinen (UPM-Kymmene Oyj), johtaja Juha Vanhainen (Stora Enso Oyj), strategijahtaja Hannu Anttila (Metsäliitto-konserni), energiajohtaja Petri Kokko (Kokkolan Energia), johtaja Jyrki Mäki-Kala (Kemira Oyj), toimitusjohtaja Kari Rämö (Kymenlaakson Sähkö Oy), johtaja Tapani Sointu (UPM-Kymmene Oyj) ja toimitusjohtaja Rami Vuola (EPV Energia Oy).

Hallituksen järjestäytymiskokouksessa 18.3.2010 Tapio Korpeinen valittiin puheenjohtajaksi ja Juha Vanhainen varapuheenjohtajaksi. Hallitus kokoontui 15 (14) kertaa vuonna 2010. Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut diplomi-insinööri Timo Rajala 30.6.2010 saakka ja 1.7.2010 lähtien diplomi-insinööri, kauppatieteiden maisteri Lauri Virkkunen.

Käynnissä olevat merkittävät oikeusprosessit

Yhteisyritys Teollisuuden Voiman OL3-ydinvoimalaitoksen laitostoimittaja toimitti joulukuussa 2008 Kansainväliselle kauppakamarille ICC:lle välimiesmenettelyä koskevan pyynnön OL3:n valmistumisen viivästyisestä ja siitä aiheutuneista kustannuksista. Laitostoimittajan rahamääräinen vaatimus oli tilikauden lopussa noin 1,2 miljardia euroa. Vaatimus perustuu pääosin viivästyksestä aiheutuneisiin lisäkustannuksiin. Aikaisemmin maksettaviksi vaaditut laitosopimuksen mukaiset maksuerät ovat erääntyneet ja ne on maksettu. Teollisuuden Voima on todennut laitostoimittajan vaateen edelleen perusteettomaksi.

Teollisuuden Voima on huhtikuussa 2009 toimittanut ICC:lle vastauksensa ja vastavaatimuksensa. TVO:n vaade oli tilikauden lopussa määrältään noin 1,4 miljardia euroa. Välimiesmenettely voi jatkua usean vuoden ajan.

Teollisuuden Voima on lisäksi osapuolena toisessa välimiesmenettelyssä OL3:n rakennustöihin liittyvän teknisesti ratkaistun asian kustannuksista, joiden määrä projektin arvoon verrattuna on vähäinen.

Välimiesmenettelyissä esitettyjen vaatimusten perusteella ei ole kirjattu saatavia eikä varauksia.

Valtion ja PVO-Vesivoiman välinen sopimus valtion vesivoiman käyttöoikeudesta Iijoen neljään vesivoimalaitokseen päättyi vuoden 2005 lopussa. Jatkosopimusta ei syntynyt.

Ympäristövirasto myönsi toukokuussa 2008 PVO-Vesivoimalle pysyvän käyttöoikeuden ja määräsi korvaukseksi 2,25 miljoonaa euroa. Metsähallitus valitti päätöksestä Vaasan hallinto-oikeuteen, jonka päätös 27.12.2010 piti Pohjois-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen voimassa. Metsähallitus on hakenut valituslupaa Korkeimmasta hallinto-oikeudesta. Päätös pysyvän käyttöoikeuden myöntämisestä ei ole lainvoimainen. Korvauksen maksusta ei ole kirjattu varausta. Valituksilla ei ole vaikutusta Iijoen voimalaitosten toimintaan.

Tulevaisuuden näkymät

Eduskunta jätti 1.7.2010 voimaan valtioneuvoston 6.5.2010 tekemän myönteisen periaatepäätöksen OL4:n rakentamisesta Olkiluotoon. OL4-hankkeen tarjouspyyntöaineiston laadinta, hankkeen suunnittelu, lisensiointikäytäntöjen varmistaminen ja toteutustapojen arviointi jatkuivat. Rekrytoinnit hankkeen resurssien kasvattamiseksi käynnistettiin loppuvuonna 2010. Laitospaikan maaperätutkimukset aloitettiin.

Pohjolan Voima, Suomen valtio ja Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen neuvottelevat Pohjolan Voiman 25 prosentin Fingrid-omistuksen myynnistä. Kaupan loppuun saattaminen vaatii lopullisen kauppakirjan sekä tarvittavat hyväksynnit osapuolten päätöksentekoeleimissä ja viranomaisyväksynnit. Toteutuessaan osakkeiden kauppahinta on 325 miljoonaa euroa, jolloin Pohjolan Voima kirjaa osakemyynnistä noin 200 miljoonan euron myyntivoiton konsernissa. Kauppa arvioidaan saattavan päätökseen vuoden 2011 alkupuolella.

Kollaja-hankkeen eteneminen pysähtyi Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen lokakuussa 2009 antamaan Natura-lausuntoon. Viranomaisen esille nostamien puutteiden ja ongelmien ratkaisemiseksi käynnistettiin jatkoselvitys. Siinä suunnitelmaa päivitetään niin, että hanke ei vaaranna Pudasjärven suiston eikä Venkaan lähteen Natura-suojelua. Suunnitelma valmistuu vuoden 2011 alkupuolella. Sen pohjalta pyydetään viranomaiselta uusi Natura-lausunto.

Oulun kaupunki on aloittanut yhdyskuntajätteitä hyödyntävän ekovoimalaitoksen rakentamisen Laanilan Voima Oy:n voimalaitoksen läheisyyteen. Ekovoimalaitoksen tuotama höyry liitetään Laanilan Voiman höyryverkkoon. Laanilan Voiman oman uuden kattilalaitoksen YVA-selostuksesta saatiin yhteysviranomaisen lausunto helmikuussa 2010.

Hankkeen toteuttaminen ja lopullinen mitoitus päätetään Oulun Energian ekovoimalaitoksen valmistuttua.

Tuulivoimalla, biokaasulla, puulla ja pienvesivoimalla tuotetun sähkön tuotannon edistämiseksi luotu syöttötarifeihin perustuva tukijärjestelmä tuli osittain voimaan vuoden 2011 alussa. Tukea aletaan kuitenkin maksaa vasta, kun EU:n komissio on hyväksynyt lakiin sisältyvät valtiontuet. Vuoden 2011 alussa vanha uusiutuvan energian sähköntuotannon tuki poistui ja uusien tukien voimaantulo siirtyy. Metsäenergian käyttöä tuetaan myös uudella pienpuun energiatuella, joka maksetaan pienpuun toimittajalle. Lain voimaantulo ja siirtymäkauden säännökset ovat vielä osin auki.

Suomessa päästökauppadirektiivin muutokset kolmannelle päästökauppakaudelle 2013 - 2020 pannaan täytäntöön päästökauppalain muutoksella, joka on parhaillaan eduskunnan käsiteltävänä. Sähköntuotanto ei saa maksuttomia päästöoikeuksia vuodesta 2013 alkaen. Kaukolämpötuotanto saa maksuttomia päästöoikeuksia sen mukaan, kuinka paljon lai-

toksesta lähtee lämpöä asiakkaille kuitenkin niin, että ilmaisten päästöoikeuksien määrä vähenee lineaarisesti ja on heti vuodesta 2013 lähtien pienempi kuin kaudella 2008 - 2012.

Hallituksen esitys vesilain uudistamiseksi valmistui vuoden 2010 alussa ja se hyväksyttäneen vielä nykyisen eduskunnan aikana. Uusi laki on nykyisen vesilain tapaan vesitalouslaki, jonka keskeisenä lähtökohtana on vesien hyödyntäminen. Uusi laki yksinkertaistaa lupamenettelyjä ja joiltakin osin myös selkeyttää luvan myöntämisen edellytyksiä.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Emoyhtiön vapaa oma pääoma 31. joulukuuta 2010 on 79 627 483,72 euroa, josta tilikauden tulos on -4 630 383,39 euroa. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikauden tulos siirretään edellisten tilikausien tulostilille ja että osinkoa ei jaeta.

Konsernin laaja tuloslaskelma

1 000 euroa • 1.1.–31.12.

	Liitetieto	2010	2009
Liikevaihto	6	1 041 282	832 507
Liiketoiminnan muut tuotot	7	24 543	20 803
Materiaalit ja palvelut	8	-898 915	-684 231
Henkilöstökulut	9	-33 980	-34 368
Poistot ja arvonalentumiset	10	-56 635	-92 793
Liiketoiminnan muut kulut	11,12	-67 625	-70 637
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	13	28 440	-18 933
Liikevoitto/-tappio		37 110	-47 652
Rahoitustuotot	14	4 078	8 666
Rahoituskulut	14	-26 116	-33 854
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		-22 038	-25 188
Voitto/tappio ennen veroja		15 072	-72 840
Tuloverot	15	-578	-817
Tilikauden voitto/tappio		14 494	-73 657

Muut laajan tuloksen erät

Osuus yhteisyritysten muun laajan tuloksen eristä			
Myytavissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset	18	1 080	1 355
Rahavirran suojaukset	18	20 245	-6 195
Tilikauden muut laajan tuloksen erät yhteensä		21 325	-4 840
Tilikauden laaja tulos yhteensä		35 819	-78 497

Tilikauden tuloksen jakautuminen:

Emoyhtiön omistajille		12 873	-72 133
Määräysvallattomille omistajille		1 621	-1 524

Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:

Emoyhtiön omistajille		34 198	-76 973
Määräysvallattomille omistajille		1 621	-1 524

Konsernin tase

1 000 euroa • 31.12.

Liitetieto

2010

2009

VARAT

Pitkäaikaiset varat

Aineettomat hyödykkeet	16	299 704	282 576
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	17	871 282	903 145
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	18	830 586	734 744
Myytavissä olevat rahoitusvarat	19	3 178	3 181
Lainat ja muut saamiset	20	332 269	342 569
Pitkäaikaiset varat yhteensä		2 337 019	2 266 215

Lyhytaikaiset varat

Vaihto-omaisuus	22	60 725	84 820
Myyntisaamiset ja muut saamiset	20	145 823	135 737
Rahavarat	21	43 144	62 149
Lyhytaikaiset varat yhteensä		249 692	282 706

Varat yhteensä

2 586 711

2 548 921

OMA PÄÄOMA

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma

	23		
Osakepääoma		61 280	61 089
Ylikurssirahasto		388 210	388 210
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		108 017	101 828
Arvonmuutosrahasto		-9 767	-31 092
Kertyneet voittovarot		277 713	265 220
Yhteensä		825 453	785 255

Määräysvallattomien omistajien osuus

72 488

73 974

Oma pääoma yhteensä

897 941

859 229

VELAT

Pitkäaikaiset velat

Varaukset	24	6 278	6 022
Laskennalliset verovelat	25	880	709
Rahoitusvelat	26	1 400 610	1 420 795
Muut velat	26	3 098	2 061
Pitkäaikaiset velat yhteensä		1 410 866	1 429 587

Lyhytaikaiset velat

Rahoitusvelat	26	111 308	110 801
Ostovelat ja muut velat	27	166 596	149 304
Lyhytaikaiset velat yhteensä		277 904	260 105

Velat yhteensä

1 688 770

1 689 692

Oma pääoma ja velat yhteensä

2 586 711

2 548 921

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 euroa	Liitetieto	2010	2009
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden voitto/tappio		14 494	-73 657
Oikaisut tilikauden voittoon/tappioon	5	50 202	137 648
Käyttöpääoman muutokset	5	21 808	11 309
Maksetut korot ja muut rahoituskulut		-28 599	-45 870
Saadut korot		4 207	8 305
Maksetut verot		-665	-635
Liiketoiminnan nettorahavirta		61 447	37 100
Investointien rahavirrat			
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	5	-4 440	0
Tytäryritysten myynti vähennettynä myyntihetken rahavaroilla	5	1 423	0
Osakkuus- ja yhteisyritysten hankinta	18	-47 764	-60 232
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	16, 17	-28 490	-75 250
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntitulot	16, 17	28 490	221
Lainasaamisten takaisinmaksut	20	16 558	16 741
Myönnetyt lainat	20	-4 198	-14 050
Saadut osingot		1 690	1 686
Investointien nettorahavirta		-36 731	-130 884
Rahoituksen rahavirrat			
Osakeannista saadut maksut	23	9 278	35 855
Pitkäaikaisten lainojen nostot	26	163 322	121 320
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	26	-159 188	-45 148
Rahoitusleasingvelkojen maksut	26	-18 421	-12 997
Lyhytaikaisten korollisten saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	20	37	-26 052
Lyhytaikaisten korollisten velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	26	-37 879	13 480
Maksetut osingot		-1 943	-1 503
Rahoituksen nettorahavirta		-44 794	84 955
Rahavarojen muutos		-20 078	-8 829
Rahavarat tilikauden alussa		62 149	70 978
Myydyn tytäryhtiön rahavarat		1 073	0
Rahavarojen muutos		-20 078	-8 829
Rahavarat tilikauden lopussa	21	43 144	62 149

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

1 000 euroa	Liite-tieto	Osake-pääoma	Ylikurssi-rahasto	Arvon-korotus-rahasto	Arvon-muutos-rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voitto-varat	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	Määräys-vallattomat omistajat	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 31.12.2008, FAS		60 327	388 210	218 644	0	77 229	60 057	804 467	343 595	1 148 062
IFRS:n käyttöönoton vaikutukset				-218 644	-26 252		277 296	32 400	-277 091	-244 691
Oma pääoma 1.1.2009		60 327	388 210	0	-26 252	77 229	337 353	836 867	66 504	903 371
Laaja tulos										
Tilikauden tulos							-72 133	-72 133	-1 524	-73 657
Muut laajan tuloksen erät								0		0
Rahavirran suojaukset					-6 195			-6 195		-6 195
Myytavissä olevat rahavarat					1 355			1 355		1 355
Osakeanti		762				24 599		25 361	10 495	35 856
Osingonjako määräys-vallattomille omistajille								0	-1 501	-1 501
Oma pääoma 31.12.2009		61 089	388 210	0	-31 092	101 828	265 220	785 255	73 974	859 229
Laaja tulos										
Tilikauden tulos							12 873	12 873	1 621	14 494
Muut laajan tuloksen erät								0		0
Rahavirran suojaukset					20 245			20 245		20 245
Myytavissä olevat rahavarat					1 080			1 080		1 080
Osakeanti	23	191				6 189		6 380	2 896	9 276
Osakehankinta	5						-380	-380	-4 060	-4 440
määräysvallattomilta omistajilta										
Osingonjako määräys-vallattomille omistajille								0	-1 943	-1 943
Oma pääoma 31.12.2010		61 280	388 210	0	-9 767	108 017	277 713	825 453	72 488	897 941

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernin perustiedot

Pohjolan Voima Oy (PVO) tytäryhtiöineen muodostavat Pohjolan Voima -konsernin. Konsernin emoyhtiön, Pohjolan Voima Oy:n rekisteröity kotipaikka on Helsinki.

Pohjolan Voima on yksityinen energia-alan konserni. Konsernin tuotantokapasiteetti koostuu noin 40 voimalaitoksesta, jotka sijaitsevat yli 20 paikkakunnalla. Tuotantomuotoja ovat vesi-, ydin-, lämpö- ja tuulivoima. Yhtiöjärjestyksen mukaisesti PVO toimittaa sähköä ja lämpöä osakkailleen omakustannushintaperiaatteella (ns. Mankalaperiaatteella) eli luovuttaa tuottamansa tai hankkimansa energian osakkailleen näiden kunkin osakesarjan omistuksen suhteessa ja kukin kyseisen osakesarjan osakas vastaa yhtiötä kohtaan yhtiöjärjestyksessä tarkemmin määritellyistä muutuvista ja kiinteistä vuosikustannuksista.

Jäljennöksiä konsernitilinpäätöksestä on saatavilla Internet-osoitteessa www.pohjolanvoima.fi ja PVO:n Helsingin konttorista osoitteessa Töölönkatu 4, 00100 Helsinki.

PVO:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 18.2.2011 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan yhtiökokous voi muuttaa tai hylätä tilinpäätöksen.

Laatimisperusta

Tämä on Pohjolan Voima -konsernin ensimmäinen tilinpäätös, joka on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2010 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyt menettelyt mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot täyttävät myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisöainsäädännön vaatimukset.

Vuoden 2010 aikana konserni on siirtynyt kansainväliseen IFRS-tilinpäätöskäytäntöön ja on soveltanut tässä yhteydessä IFRS 1 *Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto* -standardia. Siirtymispäivä on 1.1.2009. Vuoden 2009 vertailutiedot on muutettu IFRS-standardien mukaisiksi.

IFRS-standardien käyttöönotosta johtuvat erot verrattuna aikaisemmin noudatettuun kirjanpitokäytäntöön (FAS) on esitetty täsmäytyslaskelmissa, jotka sisältyvät liitetietojen kohtaan 3.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta käypään arvoon tuulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, jotka on arvostettu käypään arvoon. Ennen vuotta 2009 tapahtuneiden liiketoimintojen yhdistämisten osalta liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty IFRS:n mukaisena oletushankintamenona. Näiden hankintojen luokittelua tai tilinpäätöskäsittelyä ei ole oikaistu konsernin avaavaa IFRS-tasetta laadittaessa. Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Tietoa harkinnasta, jota johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita soveltaessaan ja jolla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty kohdassa ”Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät”.

Konsolidointiperiaatteet

Tytäryhtiöt

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Pohjolan Voima Oy:n ja sen tytäryhtiöiden tilinpäätökset. Tytäryhtiöiksi katsotaan kaikki ne yhtiöt, joiden äänivallasta Pohjolan Voima Oy omistaa joko suoraan tai välillisesti enemmän kuin 50 % tai sillä muuten on oikeus määrätä yhtiön talouden ja toiminnan periaatteista. Yleensä tämä perustuu osakeomistukseen, joka tuottaa yli puolet äänivallasta. Arvioitaessa, onko konsernilla toisessa yhtiössä määräysvalta, otetaan huomioon sellaisen potentiaalisen äänivallan olemassaolo ja vaikutus, joka on tarkasteluhetkellä toteutettavissa käyttämällä oikeus tai suorittamalla vaihto. Tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä päivästä lukien, jona konserni on saanut määräysvallan. Yhdistely lopetetaan, kun määräysvalta lakkaa. Tytäryhtiöiden tilinpäätösten laatimisperiaatteita on

tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Tytäryrityksen hankinnasta maksettava vastike on luovutettujen varojen, liikkeeseen laskettujen oman pääoman ehtoisten instrumenttien ja syntyvien tai vastattaviksi otettujen velkojen käypä arvo. Luovutettu vastike sisältää ehdollisesta vastikejärjestelystä johtuvan omaisuuserän tai velan käyvän arvon. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluiksi toteutuessaan. Hankinnan kohteen yksilöitävissä olevat hankitut varat sekä vastattaviksi otetut velat ja ehdolliset velat arvostetaan alun perin niiden hankinta-ajankohdan käypään arvoon. Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa kirjataan hankintakohtaisesti joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankinnan kohteen nettovarallisuudesta. Määrä, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistetun osuuden käypä arvo yhteen laskettuina ylittävät konsernin osuuden hankitun yhtiön yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden hankinta-ajankohdan käyvästä arvosta, kirjataan liikearvoksi. Jos luovutetun vastikkeen, määräysvallattomien omistajien osuuden ja aiemmin omistetun osuuden yhteismäärä on pienempi kuin hankitun tytäryrityksen nettovarallisuus, erotus kirjataan laajaan tuloslaskelmaan.

Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat, realisoitumattomat voitot ja sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta.

Osakkuus- ja yhteisyritykset

Osakkuusyhtiöt ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, mutta joissa sillä ei ole määräysvaltaa. Huomattava vaikutusvalta syntyy pääsääntöisesti silloin, kun konserni omistaa 20-50 % yhtiön äänimäärästä tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa. Yhteisyritykset ovat yrityksiä, joissa konserni on sopimukseen perustuvalla järjestelyllä sitoutunut jakamaan taloudellisia ja liiketoiminnallisia periaatteita koskevan määräysvallan muiden osapuolten kanssa.

Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksistä lasketaan pääomaosuusmenetelmää käyttäen ja ne on alun perin kirjattu hankintamenuon. Tämän metodin mukaan konsernin osuus

osakkuus- ja yhteisyrityksen tilikauden voitosta tai tappiosta esitetään tuloslaskelmassa ja osuus sellaisista omassa pääomassa tapahtuneista muutoksista, joita ei ole kirjattu sijoituskohteessa tulosvaikutteisesti esitetään omassa pääomassa. Taseessa esitetään konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen nettovarallisuudesta yhdessä hankinnasta syntyneen liikearvon (vähennettynä mahdollisilla kertyneillä arvonalennuksilla) kanssa. Pääomaosuusmenetelmän soveltaminen lopetetaan, kun sijoituksen kirjanpitoarvo osakkuus- tai yhteisyrityksessä on laskenut nolleen, ellei konserni ole sitoutunut osakkuus- tai yhteisyritysten velvoitteiden täyttämiseen. Konsernin ja sen osakkuus- tai yhteisyrityksen välisistä liiketoimista syntyneet realisoitumattomat voitot ja tappiot eliminoidaan konsernin omistusosuuden mukaisesti, jollei tappio anna viitteitä omaisuuserän arvonalentumisesta. Osakkuus- ja yhteisyritysten tilinpäätösten laatimisperiaatteita on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa

Tilikauden tuloksen jakautuminen emoyhtiön ja määräysvallattomille omistajille esitetään tuloslaskelmassa ja määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omista pääomista esitetään omana eränä taseessa oman pääoman osana.

Määräysvallattomien omistajien kanssa toteutuneita liiketoimia käsitellään kuten konsernin omistajien kanssa toteutuneita. Kun määräysvallattomilta omistajilta ostetaan osakkeita, maksetun vastikkeen ja tytäryrityksen nettovarosta hankitun osuuden kirjanpitoarvon välinen erotus kirjataan omaan pääomaan. Myös voitot tai tappiot tytäryhtiöiden osakkeiden myynnistä määräysvallattomille omistajille kirjataan omaan pääomaan.

Kun määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta lakkaa, mahdollinen jäljelle jäävä osuus arvostetaan käypään arvoon ja kirjanpitoarvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti. Tämä käypä arvo toimii alkuperäisenä kirjanpitoarvona, kun jäljelle jäävää osuutta myöhemmin käsitellään osakkuusyrityksenä, yhteisyrityksenä tai rahoitusvaroina. Lisäksi asianomaisesta yrityksestä aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjattuja määriä käsitellään ikään kuin konserni olisi suoraan luovuttanut niihin liittyvät varat ja velat. Tämä voi tarkoittaa, että aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjatut määrät siirretään tulosvaikutteisiksi.

Ulkomaan rahan määräiset tapahtumat

Konsernin ja emoyhtiön ja kaikkien sen tytär-, osakkuus- ja yhteisyritysten toiminta- ja esittämismääräiset tapahtumat on euro.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat muunnetaan euroiksi Euroopan keskuspankin noteeraamaan tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssija käyttäen. Liiketapahtumista ja monetaaristen saamisten ja velkojen muuntamisesta syntyneet kurssivoitot ja -tappiot kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi silloin, kun ne täyttävät kassavirran tai nettoinvestoinnin suojauslaskennan kriteerit, ne kirjataan omaan pääomaan. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolella. Rahoituksen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät tuloslaskelman eriin rahoitustuotot ja -kulut. Ei-monetaariset hankintamenoarvostetut erät arvostetaan tapahtumapäivän kurssiin. Konsernissa ei ole ei-monetaarisia käypään arvoon arvostettavia ulkomaan rahan määräisiä eriä.

Myytävänä oleviksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät

Pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) luokitellaan myytävänä oleviksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä olevaksi luokittelun edellytyksien katsotaan täyttyvän, kun myynti on erittäin todennäköinen ja omaisuuserä (tai luovutettavien erien ryhmä) on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin, ja kun johto on sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta. Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä olevat omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alemmaan myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

Tuloutusperiaatteet

Konserni toimii omakustannusperiaatteella. Tuotot määrittyvät saadun vastikkeen perusteella energiaa tai palveluja luovutettaessa. Tuotot esitetään vähennettynä myyntiin perustuvilla välillisillä veroilla. Tuotot on kirjattu seuraavasti:

Energian myynti ja muu liikevaihto

Energian myyntituotot kirjataan toimituksen perusteella. Kirjatut myyntituotot osakkaille perustuvat toimitettuihin määriin. Palvelujen myyntituotot kirjataan tuloksi sillä tilikaudella, jolla palvelu tuotetaan asiakkaalle.

Muut tuotot

Tavanomaisen liiketoiminnan ulkopuoliset tuotot sisältyvät muihin tuottoihin. Tähän ryhmään luetaan vuokratuotot ja kertaluonteiset erät kuten aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot. Vuokratuotot tuloutetaan tasaerinä vuokraudelle. Käyttöomaisuushyödykkeiden myynti tuloutetaan toimituksen tapahduttua ja omistukseen liittyvien merkittävien riskien ja etujen siirryttyä ostajalle.

Korkotuotot ja osingot

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot silloin, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimus- ja kehittämismenot kirjataan kuluksi, kun ne syntyvät ja ne sisältyvät konsernituloslaskelman muihin kuluihin. Mikäli kehittämismenojen arvioidaan kerryttävän tuloja tulevaisuudessa, kyseiset menot aktivoidaan aineettomiksi hyödykkeiksi ja kirjataan kuluksi oletetun taloudellisen vaikutusajan aikana. Konsernissa ei ole tällä hetkellä aktivointiedellytykset täyttäviä kehittämismenoja.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet paitsi, jos ne johtuvat voimallisuuden rakentamisesta. Tällöin vieraan pääoman menot aktivoidaan osaksi kyseisen hyödykkeen hankintamenoa.

Tuloverot

PVO toimittaa sähköä ja lämpöä osakkailleen omakustannusperiaatteella (ns. Mankala-periaatteella) eli luovuttaa tuottamansa tai hankkimansa energian osakkailleen näiden kunkin osakesarjan omistuksen suhteessa. Omakustannusperiaatteen mukaan konserni ei tule maksamaan veroa

energialiiketoiminnastaan, joten konserni ei kirjaa laskennallisia verovelkoja energialiiketoiminnassaan. Energiaan liittyvästä palveluliiketoiminnasta konserni kirjaa tuloverot ja laskennalliset verovelat.

Tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin kausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, kun kyseessä on alun perin kirjanpitoon merkittävä omaisuuserä tai velka eikä kyseessä ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä tällaisen omaisuus- tai velkaerän kirjaaminen vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon liiketoimen toteutumisaikana. Verotuksessa vähennyskeltovottomasta liikearvosta ei kirjata laskennallista veroa eikä tytäryritysten jakamattomista voitovaroista kirjata laskennallista veroa siltä osin, kuin ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista, käyttämättömistä verotuksellisista tappioista ja hankintojen yhteydessä tehdyistä käypiin arvoihin arvostuksista.

Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja. Laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä saaduilla avustuksilla, kertyneillä poistolla ja mahdollisilla arvonalennuksilla. Alkuperäinen hankintameno sisältää menot, jotka johtuvat välittömästi kyseisen hyödykkeen hankinnasta. Ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan seuraaviin arvioituihin taloudellisiin vaikutusaikoihin perustuen:

Tietotokoneohjelmistot 3-10 vuotta

Muut aineettomat hyödykkeet 5-10 vuotta

Liikearvosta ja muista aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika on arvioitu olevan *Vesilakiin* perustuvalla käyttöoikeudella vesivoimaan sekä *Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta* perustuvalla erityisillä käyttöoikeuksilla voimajohtokatuihin ja -maa-alueisiin.

Liikearvo

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenoista, joka ylittää konsernin osuuden tytäryhtiön tai osakkuus- tai yhteisyrityksen yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Ennen vuotta 2009 tapahtuneiden liiketoimintojen yhdistämisistä syntynyt liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty IFRS:n mukaisena oletushankintameno. Liikearvoista ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Liikearvosta kirjattuja arvonalentumistappioita ei peruuteta. Liikearvo kohdistetaan arvonalentumistestausta varten rahavirtaa tuottaville yksiköille, tai jos kyseessä on osakkuus- tai yhteisyritys, liikearvo sisältyy kyseisen osakkuus- tai yhteisyrityksen hankintamenoon. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla.

Päästöoikeudet

Aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvät myös hiilidioksidi (CO₂) -päästöoikeudet. Päästöoikeudet kirjataan hankintahintaisina ja ne esitetään taseessa omana eränään. Vastikkeetta saadut päästöoikeudet ovat taseen ulkopuolista varallisuutta. Palautettavia päästöoikeuksia koskeva velvoite kirjataan hallussa olevien päästöoikeuksien kirjanpitoarvolla lyhytaikaisiin velkoihin. Jos päästöoikeuksia ei ole riittävästi kattamaan toteutuneita päästöjä, kirjataan puuttuvista päästöoikeuksista lyhytaikainen velka tilinpäätöspäivän markkina-arvolla. Päästöoikeudet ja niihin liittyvät velvoitteet kirjataan pois taseesta, kun ne toimitetaan velvoitteiden kattamiseksi tai myydään. Päästöoikeuksista ei kirjata poistoa. Päästöoikeuksien myynnit sisältyvät liikevaihtoon (Muu myynti) ja päästöoikeushankinnat kirjataan tuloslaskelmaan Materiaalit ja palvelut -ryhmään.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Konsernin käyttöomaisuus arvostetaan taseessa alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä saaduilla avustuksilla, kertyneillä poistoilla sekä mahdollisilla arvonalennuksilla. Alkuperäinen hankintamenu sisältää menot, jotka johtuvat välittömästi kyseisen hyödykkeen hankinnasta. Hankintamenuon sisällytetään myös ehdot täyttävän hyödykkeen rakennusaikaiset vieraan pääoman menot. Näitä ovat rakennusaikaisiin velkoihin liittyvät korkokulut. Lisäksi aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen hankintamenu sisältää arvioidut hyödykkeen purkamisesta, siirtämisestä ja alkupe- räiseen tilaan palauttamisesta aiheutuvat menot.

Maa- ja vesialueista ei tehdä poistoja. Muu aineellinen käyttöomaisuus poistetaan tasapoistomenetelmällä niiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Käytöstä pois- tamisesta aiheutuneet kulut poistetaan sen voimalaitoksen taloudellisen vaikutusajan kuluessa, johon ne liittyvät.

Tasapoistot perustuvat seuraaviin odotettuihin taloudellisiin pitoaikoihin:

Vesivoimalaitosten rakennukset, rakennelmat ja koneet	40-80 vuotta
Lauhdevoimalaitosten rakennukset, rakennelmat ja koneet	5-25 vuotta
Yhdistettyjen sähkön ja lämmön tuotantolaitosten rakennukset, rakennelmat ja koneet	4-35 vuotta
Tuulivoimalaitokset	10-20 vuotta
Kytkenkentät ja voimajohdot	10-45 vuotta
Muut rakennukset ja rakennelmat	10-25 vuotta
Muut koneet ja kalusto	3-20 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3-40 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusai- ka oikaistaan tarvittaessa kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammas- ta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eri pituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Tällöin osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan ja uusimisen yhtey- dessä mahdollinen jäljellä oleva kirjanpitoarvo kirjataan pois

taseesta. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjan- pitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeen- seen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintamenu on luotettavasti mää- ritettävissä.

Vuosittain toistuvat korjaus- ja huoltomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet. Voimalaitosten modernisointeihin ja ylläpitoon liittyvät investoinnit akti- voidaan.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja tap- piot määritetään vertaamalla myyntituloa kirjanpitoarvoon ja ne merkitään tuloslaskelmaan erään Liiketoiminnan muut tuotot tai Liiketoiminnan muut kulut.

Poistojen kirjaaminen lopetetaan tilanteessa, jossa ai- neellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuus- erät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti.

Julkiset avustukset

Julkiset avustukset, esimerkiksi valtiolta saadut aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin liittyvät avus- tukset, kirjataan aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi silloin, kun on kohtuulli- sen varmaa, että ne tullaan saamaan ja että konserni täyt- tää avustuksen saamisen edellytykset. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Sellaiset avustukset, jotka on saatu korvaukseksi syntyneistä menoista, tuloutetaan sillä tilikau- della kun avustuksen kohteeseen liittyvät menot merkitään kuluiksi. Tällaiset avustukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuon. Hankin- tamenu määritetään FIFO-menetelmällä. Hankintamenu muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista ja muista välittömistä menoista. Vaihto- omaisuuden kirjanpitoarvoa ei alenneta sen hankintamenua pienemmäksi, koska konsernin energialiiketoiminta toimii omakustannusperiaatteella, jolloin vaihto-omaisuuden net- torealisointiarvo kattaa aina sen hankintamenuon.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

Rahoitusleasingsopimukset

Käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa konsernille vuokralle ottajana on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimukset merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana käyttöomaisuushyödykkeeksi ja rahoitusleasingvelaksi hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Rahoitusleasingvelat sisältyvät pitkä- ja lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin erääntymisensä mukaan. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenon ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että tilikautittain jäljellä olevalle velalle muodostuu samansuuruinen korkoprosentti.

Konsernissa myynti- ja takaisinvuokrausjärjestelyn myynti- ja vuokrasopimukset käsitellään IFRS:n mukaan yhtenä kokonaisuutena rahoitusjärjestelynä. Myynti ei siirrä omistamiselle ominaisia riskejä ja etuja ostajalle, jolloin taseesta poiskirjaamisen kriteerit eivät myyjällä, vuokralle ottajalla täyty. IAS 17 ei sovellu järjestelyyn sisältyvään vuokrasopimukseen, koska järjestely ei siirrä käyttöoikeutta järjestelyn kohteena oleviin omaisuuseriin.

Rahoitusleasingsopimuksissa on kyse vakuudellisesta rahoitusvelasta, johon sovelletaan IFRS:n rahoitusvelkoja koskevia laskentaperiaatteita (IAS 39). Velka arvostetaan jakotettuun hankintamenuon siten, että kaikki rahoitusyhtiölle suoritettavat maksut jaetaan rahoitusmenoon ja pääoman lyhennykseen efektiivisen koron menetelmällä.

Muut vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Muiden vuokrasopimusten perusteella määrittyvät vuokrat kirjataan tuloslaskelmaan tasasuuruusina kuluerinä vuokra-ajan kuluessa.

Muiden vuokrasopimusten perusteella saadut vuokratuotot, konserni vuokralle antajana, kirjataan tuloslaskel-

maan Liiketoiminnan muihin tuottoihin tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Konserni vuokralle antajana

Konsernin vuokralle antamat hyödykkeet, joiden omistamiselle ominaiset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet olennaisilta osilta vuokralle ottajalle, käsitellään rahoitusleasingsopimuksina ja kirjataan taseeseen saamisina. Saaminen kirjataan nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksen rahoitustuotto tuloutetaan vuokra-aikana siten, että jäljellä oleva nettosijoitus tuottaa kullakin kaudella samansuuruisen tuottoasteen vuokra-ajan kuluessa.

Muilla kuin rahoitusleasingsopimuksilla vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Niistä tehdään poistot taloudellisen vaikutusaikana, kuten vastaavista omassa käytössä olevista aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Vuokratuotot merkitään tulosvaikutteisesti tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Järjestelyt, jotka sisältävät vuokrasopimuksen

Konsernilla on järjestelyjä, joihin sisältyy vuokrasopimuskomponentti. Se, onko kyseessä oleva järjestely IFRIC 4 *Miten määritetään sisältääkö järjestely vuokrasopimuksen* -tulkinnan tarkoittama vuokrasopimus tai sisältääkö se vuokrasopimuksen, määritellään järjestelyn tosiasiallisen sisällön perusteella. Tällöin on arvioitu seuraavia tekijöitä:

- riippuuko järjestelyn toteutuminen tietyn hyödykkeen tai tiettyjen hyödykkeiden käyttämisestä, ja
- tuottaako järjestely oikeuden käyttää hyödykettä.

Kun järjestely sisältää vuokrasopimuksen, vuokrasopimusosuuteen on sovellettu IAS 17:n vaatimuksia. Järjestelyn muihin osatekijöihin sovelletaan niitä koskevien IFRS-standardien säännöksiä.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentuminen

Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omai-

suuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo, taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat aineettomat hyödykkeet sekä keskeneräiset aineettomat hyödykkeet. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton, ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa ja pitkälle riippumattomia muiden vastaavien yksiköiden rahavirroista.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskontauskorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä omaisuuserän kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä käypään arvoon. Rahoitusvarat kirjataan taseesta pois silloin, kun oikeudet sijoituksen rahavirtoihin lakkaavat

olemasta voimassa tai ne on siirretty ja konserni on siirtänyt olennaisilta osin omistamiseen liittyvät riskit ja edut.

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset ja myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu alkuperäisen hankinnan yhteydessä rahoitusvarojen käyttötarkoituksen perusteella.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ovat rahoitusvaroja, jotka on hankittu joko kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi tai rahoitusvaroja, jotka luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä tähän ryhmään. Johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi. Tähän ryhmään kuuluvat konsernin kaikki johdannaiset, sillä konsernissa ei sovelleta suojauslaskentaa. Johdannaiset sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin paitsi, jos ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua, jolloin ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin. Silloin kun johdannaisen arvo on negatiivinen, ne luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvelkoihin. Erä sisältyy muihin pitkäaikaisiin velkoihin, paitsi jos ne erääntyvät alle 12 kuukauden kuluessa, erä sisältyy silloin lyhytaikaisiin velkoihin. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä olevia ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Tähän ryhmään sisältyvät konsernin myynti- ja lainasaamiset. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen laina- ja muut saamiset arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuun ja ne sisältyvät lyhytaikaisiin ja pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin; viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua. Myyntisaamiset kirjataan taseeseen niiden alkuperäiseen nimellisarvoon, mikä vastaa niiden käypää arvoa. Yhtiön myöntämät lainat, joilla on määrätty

eräpäivä, arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmää käyttäen ja ne joilla ei ole eräpäivää arvostetaan hankintamenuon.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti määrätty tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Myytävissä olevat rahoitusvarat sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitettu pitää alle 12 kuukauden ajan tilinpäätöspäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin. Myytävissä olevat rahoitusvarat kirjataan alun perin kirjanpitoon niiden hankintamenuon sisältäen transaktiomenot ja ne arvostetaan myöhemmin käypään arvoon. Noteeraamattomat arvopaperit, joiden käypä arvo ei ole luotettavasti määriteltävissä, merkitään taseeseen hankintamenuon suuruusena. Myytävissä olevien rahoitusvarojen realisoitumattomat käyvän arvon muutokset merkitään omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon. Käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio. Konsernin myytävissä olevat rahoitusvarat sisältävät sijoituksia noteeraamattomiin osakkeisiin, jotka on arvostettu hankintamenuon. Osakkeiden markkinat ovat epälikvidit, eikä yhtiö ole aikeissa luopua osakkeista.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista. Rahavarioihin luokitelluilla erillä on enintään 3 kuukauden maturiteetti hankinta-ajan kohdasta lukien.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Konserni arvioi tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että yksittäisen rahoitusvaran tai rahoitusvarojen ryhmän arvo on alentunut. Jos on objektiivista näyttöä siitä, että erän arvo on alentunut, tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Jos myytävissä olevaksi rahoitusvaraksi luokitellun rahoitusvaran tai varojen ryhmän arvonalentumisesta on näyttöä, arvonorotusrahastoon kertynyt tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Mikäli myöhemmin arvonalennustappion määrä pienenee, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltujen oman pääoman

ehtoisten sijoitusten arvonalentumistappiota ei peruuteta tuloslasken kautta. Konserni kirjaa myyntisaamisesta arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat kirjataan alun perin kirjanpitoon käypään arvoon transaktiomenoilla vähennettynä. Myöhemmin kaikki rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon käyttäen efektiivisen koron menetelmällä. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin ja ne voivat olla kontrollisia ja korottomia.

Lainalmiitteistä maksettavat palkkiot kirjataan lainaan liittyvinä transaktiomenoina siltä osin kuin limiitin käyttäminen on todennäköistä. Tällöin palkkio merkitään taseeseen, kunnes laina nostetaan. Lainan noston yhteydessä lainasitoumuksiin liittyvä järjestelypalkkio merkitään osaksi transaktiokuluja. Siltä osin kuin ei ole todennäköistä, että lainasitoumusta tullaan nostamaan, järjestelypalkkio kirjataan ennakkomaksuksi ja jaksotetaan kuluksi lainasitoumuksen ajanjaksolle.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin kirjataan johdannaissopimuksiin perustuvat velat. Nämä käsitellään käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen tapaan ja ne sisältyvät lyhytaikaisiin velkoihin, jos ne tullaan suorittamaan alle 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä. Muulloin ne sisältyvät pitkäaikaisiin velkoihin.

Johdannaiset

Johdannaissopimukset merkitään taseeseen käypään arvoon sinä päivänä, kun konsernista tulee johdannaissopimuksen osapuoli ja arvostetaan aina jatkossa tilinpäätöshetken käypään arvoon. Tästä syntyvän voiton tai tappion kirjaaminen riippuu siitä, sovelletaanko johdannaiseen IAS 39 mukaista suojauslaskentaa vai ei.

Konsernin yhteisyritys Teollisuuden Voima Oyj (TVO) käyttää johdannaissopimuksia suojautuakseen polttoainehankintojen valuuttariskiltä ja lainojen valuutta- ja korkoriskiltä. IAS 39:n mukaisen suojauslaskennan piiriin kuuluu TVO:n uraani- ja hiilipolttoaineiden kiinteäehtoisten hankintasopimusten valuuttakurssiriskiltä suojautumiseen tehdyt instrumentit (valuuttatermiinit) sekä pääosa TVO:n lainasopimusten korkorahavirtojen heilahtelulta suoja-

tumiseen tehdyistä koronvaihtosopimuksista. TVO dokumentoi sekä suojausta aloitettaessa että sen jälkeen arvionsa siitä, ovatko suojausliiketoimissa käytettävät johdannaisso-
pimukset tehokkaita kumoamaan suojattavien kohteiden rahavirtojen muutokset. Suojauslaskennassa mukana olevat johdannaisso-
pimukset jaetaan pitkäaikaisiin ja lyhytaikaisiin varoihin ja velkoihin sen mukaan, miten suojausinstrumen-
tin rahavirrat ajoittuvat. Rahavirran suojausinstrumentin rahavirrat ajoittuvat. Rahavirran suojausinstrumentin rahavirrat ajoittuvat. Rahavirran suojausinstrumentin rahavirrat ajoittuvat. Rahavirran suojausinstrumentin rahavirrat ajoittuvat.

Muilla konserniyhtiöllä on johdannaisia, jotka eivät täytä IAS 39 mukaisia suojauslaskennan soveltamedellytyksiä. Tällaisia ovat eräät koronvaihtosopimukset, joiden avulla vaihtuvakorkoisia lainoja on muutettu kiinteäkorkoisiksi sekä polttoainehankintojen valuuttariskiä suojaavat termi-
nisopimukset. Johdannaiset kirjataan käypään arvoon taseen varoihin tai velkoihin. Näistä valuutta- ja korkojohdannai-
sista syntyvät käyvän arvon muutokset esitetään tulosvaikutteisesti rahoitustuotoissa ja -kuluissa. Johdannaiset esitetään taseessa eräpäivänsä mukaan joko pitkä- tai lyhytaikaisina varoina tai velkoina.

Työsuhde-etuudet

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuusperusteisiksi tai maksu-
pohjaisiksi järjestelyiksi. Konsernilla ei ole etuusperusteisia

eläkejärjestelyjä. Konsernin henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkevakuu-
tusyhtiöissä oleva TyEL-eläkevakuutus on käsitelty mak-
supohjaisena järjestelyinä kuten myös eräät vapaaehtoiset eläkevakuutukset. Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle eikä konsernilla ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämak-
sujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritusmer-
kitään tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitus koskee.

Varaukset ja ehdolliset velat

Konserni kirjaa varaukset ympäristön alkuperäiseen tilaan palauttamisesta, hyödykkeen käytöstä poistamisesta ja lakiin perustuvista vaateista silloin, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti.

Varaukset arvostetaan velvoitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta tarkasteluhetkellä ja velvoitteeseen liittyvistä riskeistä. Ajan kulumisesta johtuva varauksen lisäys kirjataan korkokuluksi. Jos osasta velvoitetta on mahdollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, mutta vasta siinä vaiheessa, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa. Konsernin jatkuvaan liiketoimintaan liittyvistä menoista ei kirjata varausta etukäteen.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetietona.

Ympäristövaraukset

Ympäristökustannusten varaukset kirjataan perustuen nykyisiin tulkintoihin ympäristönsuojelulajeista ja -säännök-

sistä, kun on todennäköistä, että on syntynyt velvoite, jonka määrä on luotettavasti arvioitavissa. Ne ympäristökustannukset, jotka ovat syntyneet korjattaessa olosuhteita, jotka johtuvat aikaisempien tilikausien toiminnoista ja jotka eivät enää kerrytä tuloja nykyhetkellä tai tulevaisuudessa, kirjataan vuosikuluiksi.

Hyödykkeen käytöstä poistamiseen liittyvät velvoitteet

Hyödykkeen käytöstä poistamiseen liittyvä velvoite kirjataan silloin, kun konsernilla on sopimukseen perustuva velvoite tai kun on olemassa oikeudellinen velvoite ja tämän velvoitteen määrä sekä sen rajattu taloudellinen vaikutusaika voidaan arvioida luotettavasti. Konserni on tehnyt varauksen vuokratuille maa-alueille rakennettujen tuulivoimalaitosten purkukustannuksista. Hyödykkeen käytöstä poistamiseen liittyvä velvoite kirjataan osana kyseisen hyödykkeen hankintamenoa, kun laitos otetaan käyttöön tai kun ympäristön vahingoittuminen on tapahtunut. Menot kirjataan poistoina hyödykkeen jäljellä olevan taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Oma pääoma

PVO:lla on 24 osakesarjaa. Kukin osakesarja oikeuttaa tietyn tytäryhtiön, osakkuus- tai yhteisyrityksen tuottamaan energiaan. Osakas on oikeutettu energiaan osakeomistuksen suhteellisen osuuden mukaan yksittäisen osakesarjan osakkeista.

Osakkeista yhtiön perustamisen yhteydessä ja osakepääoman korotuksina saadut suoritukset on kirjattu osakepääomaan, ylikurssirahastoon ja 1.9.2006 jälkeen myös sijoitetun vapaan pääoman rahastoon.

Osakekohtainen tulos

Konserni ei esitä osakekohtaista tulosta, koska emoyritys toimii omakustannusperiaatteella. PVO:n osakkeet eivät myöskään ole julkisen kaupankäynnin kohteena.

Segmentti-informaatio

IFRS 8 *Toimintasegmentit* - standardin noudattaminen on pakollinen ainoastaan julkisesti noteeratuille yhtiöille sekä yhtiölle, jotka aikovat laskea liikkeeseen oman tai vieraan pääoman ehtoisia arvopapereita. Konsernista ei esitetä segmentti-informaatiota. Pohjolan Voima Oy:n osake ei ole

julkisen kaupankäynnin kohteena eikä yhtiö ole laskenut liikkeelle oman tai vieraan pääoman ehtoisia arvopapereita.

Uusien ja uudistettujen IFRS-standardien, tulkintojen sekä standardien muutosten käyttöönotto

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, jotka eivät ole vielä voimassa ja joita konserni ei ole vielä soveltanut. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2011 tai myöhemmin seuraavat standardit, tulkinnat ja muutokset olemassa oleviin standardeihin ja tulkintoihin vuoden 2011 tilinpäätöksessään. Näillä muutoksilla ei arvioida olevan olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen:

- IFRS 24 (uudistettu) Lähipiiriä koskevat tiedot tilinpäätöksessä
- IAS 32 (muutos) Liikkeeseen laskettujen oikeuksien luokittelu
- IFRIC 19 Rahoitusvelkojen kuolettaminen oman pääoman ehtoisilla instrumenteilla
- IFRIC 14 (muutos) Etukäteen suoritettujen vähimmäisrahastointivaatimukseen perustuvat maksut

IASB julkaisi heinäkuussa 2010 parannuksia seitsemään standardiin tai tulkintaan osana vuosittaisia parannuksia standardeihin. EU ei ole vielä hyväksynyt parannuksia sovellettaviksi EU:ssa. Konserni ottaa muutokset käyttöön EU:n hyväksynnän jälkeen vuoden 2011 tilinpäätöksessään. Seuraavassa on esitetty ne muutokset, joilla konsernin johto arvioi voivan olla vaikutusta konsernin tilinpäätökseen:

- IFRS 3 (muutokset) Liiketoimintojen yhdistäminen
- IFRS 7 (muutos) Rahoitusinstrumentit: Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot
- IAS 1 (muutos) Tilinpäätöksen esittäminen – oman pääoman muutoslaskelma
- IAS 27 (muutos) Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2012 tai myöhemmin seuraavat standardit, tulkinnat ja muutokset olemassa oleviin standardeihin:

- IFRS 9 * Rahoitusvarojen luokittelu ja arvostaminen
- IFRS7 * (muutos) Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot: rahoitusvarojen siirrot

** Kyseistä standardia, tulkintaa tai muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.*

2. Johdon harkintaa edellyttävät tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Konsernin johto tekee harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka koskevat tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden valintaa ja niiden soveltamista. Tämä koskee erityisesti niitä tapauksia, joissa voimassa olevassa IFRS-normistossa on vaihtoehtoisia kirjaamis-, arvostamis- tai esittämistapoja.

Konsernitilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt arviot ja oletukset pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Ennusteita ja harkintoja arvioidaan jatkuvasti ja ne perustuvat historiallisiin kokemuksiin sekä tulevaisuutta koskeviin tilinpäätöshetkellä todennäköisimpinä pidettyihin olettamuksiin. Konsernissa seurataan arvioiden ja olettamusten toteutumista sekä näiden taustalla olevien tekijöiden muutoksia säännöllisesti yhdessä liiketoimintayksiköiden kanssa käyttämällä useita sekä sisäisiä että ulkoisia tietolähteitä. Mahdolliset arvioiden ja olettamusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai olettamusta korjataan ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Arvon alentumistestaus

Konsernissa testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta liikearvo ja ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika. Muun pitkäaikaisen omaisuuden arvonalentumistestauksia tehdään silloin, kun on viitteitä siitä, että omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut. Arviona testauksissa käytetään tulevia diskontattuja rahavirtoja, jotka voidaan saada omaisuuserän käytöllä ja sen mahdollisella myymisellä.

Pohjolan Voima on ns. Mankala-yhtiö, joka toimii omakustannusperiaatetta noudattaen. Yhtiöasiakirjojen mukaan osakkaat ovat velvollisia maksamaan saamansa sähkön hinnassa konsernin kaikki kulut mukaan lukien käyttöomaisuuden poistot. Arvioitaessa mahdollisia omaisuuserien arvonalentumisia ja tästä seuraavia arvonalentumistappioiden kirjaustarpeita kerrytettävissä olevien rahamäärien kautta, vastaavat kerrytettävissä olevat rahamäärät aina eräitä poikkeustapauksia lukuun ottamatta omaisuuserän kirjanpitoarvoa eikä tarvetta arvonalentumisten kirjaamiseen näin ollen pääsääntöisesti synny.

Ympäristövaraukset

Yhtiön toimintaa säätelevät lukuisat ympäristöön liittyvät lait ja määräykset. Konserni toimii kaikkien voimassa olevien ympäristöön liittyvien säädösten mukaisesti. Yhtiö on arvioinut toiminnalleen tavanomaiset ympäristösuojeluun liittyvät kustannukset säädösten edellyttämien velvollisuuksien kattamiseksi.

Oikeudelliset vastuut

Johdon arviointia edellytetään mahdollisten oikeudenkäynteihin liittyvien varausten arvostamisessa ja kirjaamisessa. Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti.

3. Siirtyminen IFRS - tilinpäätökseen

TASE

1 000 euroa Varat	FAS 31.12.2008	Uudelleen luokittelu	Powest konserni	Teollisuus- den Voima konserni	Rahoitus- leasing ja rak.aik. korkojen aktivointi	IFRIC 4	Muut erot	IFRS siirtyminen	IFRS 1.1.2009
Viite	a	b	c	d, e	f	g - p			
Pitkäaikaiset varat									
Aineettomat hyödykkeet	53 837	265 145	2 314	-24 061	0	-22	-7 312	236 064	289 901
Aineelliset käyttöomaisuus- hyödykkeet	3 440 366	-265 145	7 233	-2 440 918	350 618	-208 133	1 433	-2 554 913	885 453
Osakkuus- ja yhteisyritykset	125 952	33 685	0	534 762	0	0	5 569	574 016	699 968
Myytavissä olevat rahoitusvarat	42 986	-33 685	-753	-5 364	0	0	0	-39 802	3 184
Lainat ja muut saamiset	306 140	7 063	-5 000	-198 697	0	198 460	5 767	7 593	313 733
Johdannaiset	0	0	0	0	0	0	1 091	1 091	1 091
Pitkäaikaiset varat yhteensä	3 969 281	7 063	3 794	-2 134 278	350 618	-9 695	6 548	-1 775 951	2 193 330
Lyhytaikaiset varat									
Vaihto-omaisuus	259 395	0	0	-181 272	0	0	0	-181 272	78 123
Pitkäaikaiset saamiset	8 789	-7 063	0	0	0	-1 726	0	-8 789	0
Saamiset	201 089	4 264	1 898	-63 471	0	11 421	-8 628	-54 516	146 573
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat	258 510	-70 910	0	-187 600	0	0	0	-258 510	0
Rahavarat	30 822	66 646	1	-26 491	0	0	0	40 156	70 978
Lyhytaikaiset varat yhteensä	758 605	-7 063	1 899	-458 834	0	9 695	-8 628	-462 931	295 674
Varat yhteensä	4 727 886	0	5 693	-2 593 112	350 618	0	-2 080	-2 238 881	2 489 005

1 000 euroa Varat	FAS 31.12.2008	Uudelleen luokittelu	Powest konserni	Teollisuus- den Voima konserni	Rahoitus- leasing ja rak.aik. korkojen aktivointi	IFRIC 4	Muut erot	IFRS siirtyminen	IFRS 1.1.2009
Viite	a	b	c	d, e	f	g - p			
Oma pääoma									
Osakepääoma	60 327	0	0	0	0	0	0	0	60 327
Osakeanti	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ylikurssirahasto	387 663	0	0	0	0	0	0	0	387 663
Käyttörahas- to	547	0	0	0	0	0	0	0	547
Arvonkorotusrahasto	218 644	-218 644	0	0	0	0	0	-218 644	0
Käyvän arvon rahasto (OCI)	0	0	0	-19 114	0	0	-7 138	-26 252	-26 252
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	77 229	0	0	0	0	0	0	0	77 229
Kertyneet voittovar- at	87 677	218 644	0	79 883	-40 859	0	34 865	292 533	380 210
Tilikauden tulos	-27 620	0	0	-16 482	3 132	0	-1 887	-15 237	-42 857
	804 467	0	0	44 287	-37 727	0	25 840	32 400	836 867
Vähemmistön osuus	343 595	0	28 890	-305 299	-824	0	142	-277 091	66 504
Oma pääoma yhteensä	1 148 062	0	28 890	-261 012	-38 551	0	25 982	-244 691	903 371

Varat	FAS 31.12.2008	Uudelleen luokittelu	Powest konserni	Teollisuuden Voima kon- serni	Rahoitus- leasing ja rak.aik. korkojen aktivointi	IFRIC 4	Muut erot	IFRS siirtyminen	IFRS 1.1.2009
Viite	a	b	c	d, e	f	g - p			
Pitkäaikaiset velat									
Lainat rahoituslaitoksilta	1 731 114	0	0	-1 240 762	378 129	0	0	-862 633	868 481
Joukkovelkakirjalainat	88 446	0	0	-88 446	0	0	0	-88 446	0
Muut velat	796 595	0	0	-374 404	0	0	0	-374 404	422 191
Laskennalliset verovelat	70 244	0	466	-45 375	0	0	-24 870	-69 779	465
Johdannaiset	0					0	3 092	3 092	3 092
Varaukset	539	0	0	-365	0	0	2 379	2 014	2 553
Pitkäaikaiset velat yhteensä	2 686 938	0	466	-1 749 352	378 129	0	-19 399	-1 390 156	1 296 782
Lyhytaikaiset velat									
Lainat rahoituslaitoksilta	584 171	0	-29 632	-451 264	13 687	0	0	-467 209	116 962
Saadut ennakot	8 317	0	0	-8 317	0	0	0	-8 317	0
Ostovelat	57 508	0	-191	4 437	0	0	0	4 246	61 754
Muut velat	57 073	0	4 828	-16 950	0	0	0	-12 122	44 951
Siirtovelat	185 817	0	1 332	-110 654	-2 647	0	-8 663	-120 632	65 185
Lyhytaikaiset velat yhteensä	892 886	0	-23 663	-582 748	11 040	0	-8 663	-604 034	288 852
Velat yhteensä	3 579 824	0	-23 197	-2 332 100	389 169	0	-28 062	-1 994 190	1 585 634
Oma pääoma ja velat yhteensä	4 727 886	0	5 693	-2 593 112	350 618	0	-2 080	-2 238 881	2 489 005

TASE

1 000 euroa Varat	FAS 31.12.2009	Uudelleen luokittelu	Powest konserni	Teollisuus- den Voima konserni	Rahoitus- leasing ja rak.aik. korkojen aktivointi	IFRIC 4	Muut erot	IFRS siirtyminen	IFRS 31.12.2009
Viite	a	b	c	d, e	f	g - p			
Pitkäaikaiset varat									
Aineettomat hyödykkeet	39 329	265 145	2 005	-18 078	0	-155	-5 670	243 247	282 576
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	4 173 688	-265 145	6 897	-3 185 118	405 004	-236 548	4 367	-3 270 543	903 145
Osakkuus- ja yhteisyritykset	129 462	33 685	0	559 839	0	0	11 758	605 282	734 744
Myytävikissä olevat rahoitusvarat	42 926	-33 685	-755	-5 305	0	0	0	-39 745	3 181
Lainat ja muut saamiset	330 811	6 577	-4 000	-222 154	0	225 269	5 366	11 059	341 870
Johdannaiset	0	0	0	0	0	0	699	699	699
Pitkäaikaiset varat yhteensä	4 716 216	6 577	4 147	-2 870 816	405 004	-11 434	16 521	-2 450 001	2 266 215
Lyhytaikaiset varat									
Vaihto-omaisuus	271 724	0	0	-186 904	0	0	0	-186 904	84 820
Pitkäaikaiset saamiset	9 515	-6 577	0	0	0	-2 938	0	-9 515	0
Saamiset	233 887	2 499	1 309	-108 482	0	14 372	-7 848	-98 150	135 737
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	2 700	0	0	0	0	0	0	0	2 700
Rahavarat	189 921	-2 499	2	-127 974	0	0	0	-130 472	59 449
Lyhytaikaiset varat yhteensä	707 747	-6 577	1 310	-423 360	0	11 434	-7 848	-425 041	282 706
Varat yhteensä	5 423 963	0	5 457	-3 294 176	405 004	0	8 673	-2 875 042	2 548 921

1 000 euroa	FAS	Uudelleen	Powest	Teollisuus-	Rahoitus-			IFRS	IFRS	
Varat	31.12.2009	luokittelu	konserni	den Voima	leasing ja	korkojen	IFRIC 4	Muut	IFRS	
				konserni	rak.aik.	aktivointi		erot	siirtyminen	
Viite		a	b	c	d, e	f		g - p	31.12.2009	
Oma pääoma										
Osakepääoma	61 089	0	0	0	0	0	0	0	0	61 089
Osakeanti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ylikurssirahasto	387 663	0	0	0	0	0	0	0	0	387 663
Käyttörahassto	547	0	0	0	0	0	0	0	0	547
Arvonkorotusrahasto	218 644	-218 644	0	0	0	0	0	0	-218 644	0
Käyvän arvon rahasto (OCI)	0	0	0	-28 220	0	0	0	-2 872	-31 092	-31 092
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	101 828	0	0	0	0	0	0	0	0	101 828
Kertyneet voittovarot	60 056	218 644	0	63 402	-37 726	0	32 977	277 297	277 297	337 353
Tilikauden tulos	-59 253	0	0	-13 877	-986	0	1 983	-12 880	-12 880	-72 133
	770 574	0	0	21 305	-38 712	0	32 088	14 681	14 681	785 255
							0			
Vähemmistön osuus	382 340	0	29 892	-337 271	-885	0	-102	-308 366	-308 366	73 974
Oma pääoma yhteensä	1 152 914	0	29 892	-315 966	-39 597	0	31 986	-293 685	-293 685	859 229

Varat	FAS	Uudelleen	Powest	Teollisuus-	Rahoitus-			IFRS	IFRS	
	31.12.2009	luokittelu	konserni	den Voima	leasing ja	korkojen	IFRIC 4	Muut	IFRS	
				konserni	rak.aik.	aktivointi		erot	siirtymi-	
Viite		a	b	c	d, e	f		g - p	nen	
									31.12.2009	
Pitkäaikaiset velat										
Lainat rahoituslaitoksilta	1 436 359	0	0	-901 315	432 408	0	-168	-469 075	-469 075	967 284
Joukkovelkakirjalainat	935 086	0	0	-935 086	0	0	0	-935 086	-935 086	0
Muut velat	940 018	0	0	-486 506	0	0	0	-486 506	-486 506	453 512
Laskennalliset verovelat	61 016	0	709	-39 035	0	0	-21 981	-60 307	-60 307	709
Johdannaiset	0	0	0	0	0	0	2 061	2 061	2 061	2 061
Varaukset	493	0	0	0	0	0	5 529	5 529	5 529	6 022
Pitkäaikaiset velat yhteensä	3 372 972	0	709	-2 361 943	432 408	0	-14 559	-1 943 385	-1 943 385	1 429 587

Lyhytaikaiset velat

Lainat rahoituslaitoksilta	607 444	0	-30 177	-482 636	16 170	0	0	-496 643	-496 643	110 801
Saadut ennakot	10 611	0	0	-9 568	0	0	0	-9 568	-9 568	1 043
Ostovelat	64 941	0	-942	8 598	0	0	0	7 656	7 656	72 597
Muut velat	50 740	0	1 286	-5 000	0	0	0	-3 714	-3 714	47 026
Siirtovelat	164 341	0	4 689	-127 661	-3 977	0	-8 824	-135 773	-135 773	28 568
Varaukset	0	0	0	0	0	0	70	70	70	70
Lyhytaikaiset velat yhteensä	898 077	0	-25 144	-616 267	12 193	0	-8 754	-637 972	-637 972	260 105

Velat yhteensä 4 271 049 0 -24 435 -2 978 210 444 601 0 -23 313 -2 581 356 1 689 692

Oma pääoma ja velat yhteensä 5 423 963 0 5 457 -3 294 176 405 004 0 8 673 -2 875 042 2 548 921

TULOSLASKELMA

1 000 euroa	FAS 2009	Uudelleen luokittelu	Powest konserni	Teollisuuden Voima konserni	Rahoitus- leasing ja rak.aik. korkojen aktivointi	IFRIC 4	Muut erot	IFRS siirtyminen	IFRS 2009
Viite	a	b	c	d, e	f	g - p			
Liikevaihto	988 094	0	8 808	-149 138	0	-15 210	-47	-155 587	832 507
Valmistus omaan käyttöön (+)	30 151	0	0	-30 091	0	0	0	-30 091	60
Muut tuotot	22 450	0	-336	-1 019	0	0	-293	-1 647	20 803
Materiaalit ja palvelut	-610 563	-27 659	67	-46 192	0	0	55	-73 728	-684 291
Henkilöstökulut	-80 181	0	-16 670	61 790	0	0	693	45 813	-34 368
Poistot ja arvonalentumiset	-142 450	0	-676	53 789	-16 643	11 567	1 620	49 657	-92 793
Liiketoiminnan muut kulut	-252 280	27 659	11 969	120 907	21 325	0	-217	181 643	-70 637
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	5 192	0	0	-26 048	0	0	1 923	-24 125	-18 933
Liikevoitto / -tappio	-39 587	0	3 163	-16 002	4 682	-3 643	3 735	-8 065	-47 652
Rahoitustuotot	15 357	0	-125	-11 225	0	3 643	1 016	-6 691	8 666
Rahoituskulut	-55 734	0	253	27 478	-5 729	0	-122	21 880	-33 854
	-40 377	0	128	16 253	-5 729	3 643	894	15 189	-25 188
Tulos ennen veroja	-79 964	0	3 291	251	-1 047	0	4 629	7 124	-72 840
Tuloverot	-34	0	-545	7	0	0	-1	-539	-573
Muut välittömät verot	-2	0	0	0	0	0	0	0	-2
Laskennallisten verojen muutos	9 229	0	-242	-6 340	0	0	-2 889	-9 471	-242
Vähemmistön osuus	11 518	0	-2 504	-7 795	61	0	244	-9 994	1 524
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-59 253	0	0	-13 877	-986	0	1 983	-12 880	-72 133

LAAJA TULOSLASKELMA

		Uudelleen luokittelu		Powest den Voima	Teollisuus- konserni	Rahoitus- leasing ja rak.aik. korkojen aktivointi	IFRIC 4	Muut erot	IFRS siirty- minen	IFRS 2009
Viite	FAS 2009	a	b	c	d, e	f	g - p			
Tilikauden tulos ennen vähemmistöä	-70 771	0	2 504	-6 082	-1 047	0	1 739	-2 886		-73 657
Muut laajan tuloksen erät:										
Osuus yhteisyritysten muun laajan tuloksen eristä										
Myytavissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset				1 355				1 355		1 355
Rahavirran suojaukset	0			-10 461			4 266	-6 195		-6 195
Tilikauden laaja tulos yhteensä	-70 771	0	2 504	-15 188	-1 047	0	6 005	-7 726		-78 497

Tilikauden tuloksen jakautuminen:

Emoyhtiön omistajille	-59 253	0	0	-13 877	-986	0	1 983	-12 880		-72 133
Määräysvallattomille omistajille	-11 518	0	2 504	7 795	-61	0	-244	9 994		-1 524

Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:

Emoyhtiön omistajille	-59 253	0	0	-22 983	-986	0	6 249	-17 720		-76 973
Määräysvallattomille omistajille	-11 518	0	2 504	7 795	-61	0	-244	9 994		-1 524

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

1 000 euroa	FAS 2009	Teollisuuden Voima konserni	Powest konserni	Muut IFRS -viennit	IFRS siirtyminen	IFRS 2009
Viite		c	b	d-p		
Liiketoiminnan rahavirrat						
Tilikauden voitto/tappio	-59 253	-11 725	-3	-26 126	-14 404	-73 657
Oikaisut tilikauden voittoon/ tappioon	156 625	55 292	3 840	32 475	-18 977	137 648
Käyttöpääoman muutokset	-42 475	-49 991	-675	4 468	53 784	11 309
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-62 765	-22 397	39	-5 541	16 895	-45 870
Saadut korot	20 521	15 887	-63	3 734	-12 216	8 305
Maksetut verot	-36	-2	-601	0	-599	-635
Liiketoiminnan nettorahavirta	12 617	-12 936	2 537	9 010	24 483	37 100
Investointien rahavirrat						
Osakkuus- ja yhteisyritysten hankinta	0	60 232			-60 232	-60 232
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	-898 142	-801 343	-34	21 583	822 892	-75 250
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntitulot	16 130	485		-15 424	-15 909	221
Lainasaamisten takaisinmaksut				16 741	16 741	16 741
Myönnettyt lainat	-24 762	-23 506	0	-12 794	10 712	-14 050
Saadut osingot	2 199	513			-513	1 686
Investointien nettorahavirta	-904 575	-763 619	-34	10 106	773 691	-130 884
Rahoituksen rahavirrat						
Osakeannista saadut maksut	75 625	39 770			-39 770	35 855
Pitkäaikaisten lainojen nostot	1 433 029	1 300 210	0	-11 499	-1 311 709	121 320
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-735 832	-680 914	-1 000	10 770	690 684	-45 148
Rahoitusleasingvelkojen maksut	0	0		-12 997	-12 997	-12 997
Lyhytaikaisten korollisten saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	1 096			-27 148	-27 148	-26 052
Lyhytaikaisten korollisten velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	21 330	31 373		23 523	-7 850	13 480
Maksetut osingot	0	0	-1 503	0	-1 503	-1 503
Rahoituksen nettorahavirta	795 248	690 439	-2 503	-17 351	-710 293	84 955
Rahavarojen muutos	-96 710	-86 116	0	1 765	87 881	-8 829
Rahavarat tilikauden alussa	289 332	214 091	2	-4 265	-218 354	70 978
Rahavarojen muutos	-96 710	-86 116	0	1 765	87 881	-8 829
Rahavarat tilikauden lopussa	192 622	127 975	2	-2 500	-130 473	62 149

IFRS-STANDARDEIHIN SIIRTYMISEN VAIKUTUS KONSERNIN KERTYNEISIIN VOITTOVAROIHIN

	1.1.2009	31.12.2009	Viite
Emoyhtiön omistajille kuuluvat kertyneet voittovarot FAS:n mukaan, ilman sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoa	60 057	803	
Vesivoimaan tehdyn arvonnkorotuksen luokittelu omassa pääomassa	218 644	218 644	a
Teollisuuden Voima Oyj tytäryhtiöstä yhteisyritykseksi	63 401	49 525	c
Rahoitusleasingsopimukset:			
Konserni vuokralleottajana	-45 148	-46 460	d
Konserni vuokranantajana	4	-4	f, n
Laskennalliset verovelat	24 564	21 827	j
Osakkuus- ja yhteisyritysten IFRS:n mukaiset tulokset	12 707	14 630	g, h
Rakennusaikaisten korkojen aktivointi	7 421	7 748	e
Käypään arvoon kirjattavat johdannaiset	-2 001	-1 068	k
Kalliovaraston käyttöoikeuden alaskirjaus	-1 487	0	o
Työsuhde-etuudet	-692	0	p
Lainajärjestelyjen transaktiokulut	404	458	m
Maisemointi- ja purkuvastuut	-500	-870	i
Päästöoikeuksien SWAP kaupat	-21	-13	l
Powest Oy, tytäryhtiö	0	0	b
Kertyneet voittovarot IFRS:n mukaan	337 353	265 220	

a) Erien uudelleen luokittelu

FAS-tilinpäätöksen 31.12.2009 pitkäaikaiset lainasaamiset 6 577 tuhatta euroa (1.1.2009 7 063 tuhatta euroa) on luokiteltu IFRS:ssä pitkäaikaisiin varoihin kuuluvaksi nimikkeellä Laina ja muut saamiset.

Rahoitusarvopaperit, joiden maturiteetti on korkeintaan kolme kuukautta, voidaan IFRS:ssä luokitella rahavaroihin. Pohjolan Voima -konsernin lyhyet rahamarkkinasijoitukset 70 910 tuhatta euroa on luokiteltu 1.1.2009 rahavaroina. Päästöoikeuksien futuuri- ja termiinkauppojen vakuudeksi pantatut tilit eivät ole IFRS:n mukaisia rahoitusvaroja vaan muita saamisia. Vakuustilit 31.12.2009 2 499 tuhatta euroa on luokiteltu IFRS:ssä Saamiseksi ja 1.1.2009 4 264 tuhatta euroa.

Osakkuus- ja yhteisyritysten tilinpäätösten laadintaperiaatteita on muutettu vastaamaan Pohjolan Voima -konsernin IFRS-tilinpäätöksen laatimisperiaatteita. Pohjolan Voima Oy omistaa 19,90 %:ia Länsi-Suomen Voima Oy:stä. FAS-tilinpäätöksessä yhtiön osakkeet on esitetty muina osakkeina. IFRS-konsernitilinpäätöksessä Länsi-Suomen Voima Oy käsitellään osakkuusyrityksenä. IFRS:ssä Länsi-Suomen Voima Oy:n osakkeiden hankintameno 33 685 tuhatta euroa on siirretty Myytävissä olevista rahoitusvaroista Osakkuus- ja yhteisyrityksiin.

Pohjolan Voima Oy:n osakkuusyhtiö, Oy Alholmens Kraft AB:ltä ja yhteisyritys, Vaskiluodon Voima Oy:ltä hankkima energia on FAS-tilinpäätöksessä esitetty tuloslaskelmarivillä Materiaalit ja palvelut (muuttuva osuus) ja Liiketoiminnan muut kulut (kiinteä osuus). IFRS-tilinpäätöksessä osakkuus- ja yhteisyrityksiltä hankittu energia esitetään yhtenä eränä. FAS-tilinpäätöksessä Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyneet energiaostot 31.12.2009 27 659 tuhatta euroa esitetään IFRS-tilinpäätöksessä nimikkeellä Materiaalit ja palvelut.

PVO-Vesivoima Oy:n taseessa on vuonna 1992 tehtyjä arvonkorotuksia 265 145 tuhatta euroa kohdistettuna rakkeneisiin ja muihin aineellisiin hyödykkeisiin. IFRS:ssä arvonkorotus esitetään aineettomissa hyödykkeissä. Kyseessä on IAS 38 mukainen aineeton hyödyke (oikeus tuottaa vesivoimaa), joka täyttää taseeseen kirjaamiskriteerit. Konsernitaseessa siirretään arvonkorotusrahastossa jäljellä oleva osuus 218 644 tuhatta euroa voittovaroihin. IFRS 1 siirtymästandardin helpotusten mukaan yhtiö voi käyttää aiemmin tehdyn uudelleenarvostukseen perustuvaa arvoa IFRS-siirty-

mässä. Oikeudesta vesivoimaan ei kirjata poistoja, koska sillä katsotaan olevan rajoittamaton taloudellinen pitoaika.

b) Powest Oy, tytäryhtiö

Pohjolan Voima omistaa Powest Oy:n osakekannasta 80,5 %. Pohjolan Voima yhdistelee Powest Oy:n tytäryhtiönä IFRS-konsernitilinpäätökseensä. Samalla Pohjolan Voiman IFRS-konsernitilinpäätökseen yhdistellään myös Powest Oy:n tytäryhtiöt. FAS-konsernitilinpäätöksessä Powest Oy on sisällynyt muihin osakkeisiin. Powest Oy:llä on kaksi osakesarjaa K ja E: äänivaltaiset K-osakkeet, jotka eivät oikeuta osinkoon sekä E-osakkeet, jotka oikeuttavat osinkoon. Pohjolan Voima Oy omistaa kaikki K-osakkeet eli noin 99 % kaikkien osakkeiden oikeuttamasta äänimäärästä. Pohjolan Voima Oy:lle ei kerry jaettavaa voittoa Powest Oy:stä. IFRS:ssä Powest Oy:n tuloksesta erotetaan 100 % määräysvallattomien osuus.

c) Teollisuuden Voima Oyj, yhteisyritys

Pohjolan Voima yhdistelee Teollisuuden Voima Oyj:n yhteisyrityksenä IFRS-konsernitilinpäätökseensä. FAS-konsernitilinpäätöksessä Teollisuuden Voima Oyj on käsitelty tytäryhtiönä. Pohjolan Voima Oy omistaa 31.12.2010 58,39 % (31.12.2009 58,28 %) Teollisuuden Voima Oyj:n osakkeista. Pohjolan Voima Oy on Teollisuuden Voima Oyj:n yhtiöjärjestyksen ja muiden yhtiöasiakirjojen päätös- ja määräysvaltaa sekä hallituksen jäsenten nimeämisoikeutta koskevien säännösten perusteella todennut, että Teollisuuden Voima Oyj on yhteisyritys.

d) Rahoitusleasing

FAS-tilinpäätöksessä kaikki vuokrasopimukset on käsitelty ns. muina vuokrasopimuksina. IFRS:n mukaan vuokrasopimukset, joissa vuokraohteen omistamiselle ominaiset riskit ja edut olennaisilta osin siirtyvät vuokralle ottajalle, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimukset merkitään taseeseen varoiksi ja veloiksi vuokra-ajan alkamiskohtana määrään, joka on yhtä suuri kuin vuokratun hyödykkeen käypä arvo tai sitä alempi vähimmäisvuokrien nykyarvo, jotka molemmat määritetään sopimuksen tekoheikellä. Vähimmäisvuokrat jaetaan velan vähennykseksi ja rahoitusmenoksi. Rahoitusmenot kirjataan tuloslaskelmaan rahoituskuluksi ja kohdistetaan jokaiselle vuokra-aikaan kuuluvalla kaudella siten, että jäljellä olevalle velalle tulee

kullakin kaudella samansuuruinen korkoprosentti. Rahoitusleasingopimuksella hankitut omaisuuserät poistetaan tasapoistoin taloudellisena vaikutusaikanaan. Pohjolan Voima -konsernissa rahoitusleasingopimuksilla on rahoitettu vain voimalaituskoneita. 31.12.2009 rahoitusleasingopimuksin hankitut omaisuuserät vähennettynä kertyneillä poistoilla olivat määrältään 395 419 tuhatta euroa ja 1.1.2009 341 766 tuhatta euroa. Rahoitusvelan määrä 31.12.2009 448 578 tuhatta euroa ja 1.1.2009 391 816 tuhatta. Rahoitusleasingvelan seuraavan vuoden lyhennysosuus kirjataan lyhytaikaisiin velkoihin.

e) Rakennusaikaisten korkojen aktivointi

IAS 23 mukaan vieraan pääoman menot, jotka johtuvat sellaisen omaisuuserän hankkimisesta, jonka saattaminen valmiiksi käyttöä tai myyntiä varten vaatii runsaasti aikaa (nk. ehdot täyttävä omaisuuserä), rakentamisesta tai valmistamisesta, on aktivoitava osana kyseisen omaisuuserän hankintamenoa. Pohjolan Voima -konsernissa on sovellettu IAS 23 -standardia takautuvasti ja konsernissa on aktivoitu yli vuoden pituisten voimalaitosyksiköiden rakennusprojektien rakennusaikaiset vieraan pääoman menot. 31.12.2009 aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvoon on lisätty rakennusaikaisia vieraan pääoman menoja 9 585 tuhatta euroa ja 1.1.2009 8 852 tuhatta euroa. Aktivoituiden vieraan pääoman menot poistetaan tasapoistoin taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

f) Järjestelyt, jotka sisältävät vuokrasopimuksen

Pohjolan Voima on tehnyt joidenkin omistajiensa kanssa järjestelyitä, jotka IFRIC 4 -tulkinnan *Miten määritellään, sisältääkö järjestely vuokrasopimuksen* perusteella käsitellään vuokrasopimuksina IAS 17 -standardin mukaisesti. Järjestelyt koskevat Keravan Lämpövoima Oy:n, Kokkolan Voima Oy:n ja Wisapower Oy:n voimalaitoksia, jotka tuottavat energiaa vain yhden pääasiallisen ostajan käyttöön. Arviointi on tehty IFRS 1 -standardin salliman helpotuksen mukaan IFRS-standardeihin siirtymispäivänä vallitsevien tosiseikkojen ja olosuhteiden mukaan. Nämä voimalaitokset luokitellaan IAS 17 -standardin perusteella rahoitusleasingopimuksiksi. Tämän seurauksena IFRS-oikaisuna aineettomat ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet pienenevät yhteensä 236 703 tuhatta euroa 31.12.2009 konsernitaseessa

ja 208 155 tuhatta euroa 1.1.2009. Konsernitaseeseen kirjataan 31.12.2009 rahoitusleasingaaminen yhteensä 236 703 tuhatta euroa ja 1.1.2009 208 155 tuhatta euroa. Tuloslaskelmassa 2009 IFRS-oikaisuna on pienennetty poistoja 11 567 tuhannella eurolla, kirjattu rahoitusleasingaamisesta korkotuottoa 3 643 tuhatta euroa ja pienennetty liikevaihto vastaavasti 15 210 tuhannella eurolla.

g) Osakkuus- ja yhteisyritykset, IFRS

Osakkuus- ja yhteisyritysten tilinpäätösten laadintaperiaatteita on muutettu vastaamaan Pohjolan Voima -konsernin IFRS-tilinpäätöksen laatimisperiaatteita. Osakkuus- ja yhteisyritysten laadintaperiaatteiden muuttamisen ja Länsi-Suomen Voima Oy:n yhdistelyn vaikutus omaan pääomaan on 31.12.2009 2 339 tuhatta euroa ja avaavassa taseessa 1.1.2009 2 256 tuhatta euroa.

h) Fingrid Oyj, IFRS

Pohjolan Voiman FAS-konsernitilinpäätöksessä Fingrid Oyj:n suomalaisen kirjanpitoikäytännön mukaan laskettu tulos on yhdistelty pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Fingrid Oyj on julkinen osakeyhtiö, joka laatii tilinpäätöksensä IFRS-standardien mukaisesti. IFRS:ssä Fingrid Oyj:n IFRS-standardien mukainen tulos yhdistellään Pohjolan Voima -konserniin yhteisyrityksenä pääomaosuusmenetelmää käyttäen, joten osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä kasvoivat 31.12.2009 9 419 tuhatta euroa ja 1.1.2009 3 313 tuhatta euroa.

i) Maisemointi- ja purkuvastuut

Pohjolan Voima kirjaa varaukset ympäristön alkuperäiseen tilaan palauttamisesta, hyödykkeen käytöstä poistamisesta ja lakiin perustuvista vaateista silloin, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja maksuveloitteen toteutuminen on todennäköistä ja veloitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Konserni on tehnyt varaukset vuokratuille maa-alueille rakennettujen tuulivoimalaitosten purku- ja entisöintikustannuksista sekä kaatopaikkojen ja jäätysalueiden maisemointivelvoitteista. Avaavan IFRS-tilinpäätöksen taseeseen 1.1.2009 on purku-, entisöinti ja maisemointivelvoitteisiin liittyen kirjattu 2 379 tuhannen euron varaus ja aktivoitu 1 714 tuhatta euroa aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. 31.12.2009 varauksen määrä oli 5 529 tuhatta euroa

ja aineelliseen käyttöomaisuuteen on lisätty 4 403 tuhatta euroa. Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin aktivoitu määrä poistetaan tasapoistoin taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Varaus arvostetaan veloitteen täyttämiseksi tarvittavien menojen nykyarvoon. Diskonttauskorko päivitetään jokaiselle tilinpäätöshetkelle. Diskonttausvaikutuksen purkautuminen kirjataan tuloslaskelmaan rahoituskulaksi.

j) Laskennalliset verovelat

Pohjolan Voima toimittaa sähköä ja lämpöä osakkailleen omakustannushintaperiaatteella (ns. Mankala-periaatteella) eli luovuttaa tuottamansa tai hankkimansa energian osakkailleen näiden kunkin osakesarjan omistuksen suhteessa ja kukin kyseisen osakesarjan osakas vastaa yhtiötä kohtaan yhtiöjärjestyksessä tarkemmin määritellyistä muuttuvista ja kiinteistä vuosikustannuksista. Omakustannusperiaatteen mukaan konserni ei tule maksamaan veroa energialiiketoiminnastaan, joten konserni ei kirjaa laskennallisia verovelkoja energialiiketoiminnassaan. Energiaan liittyvästä palveluliiketoiminnasta konserni kirjaa laskennalliset verovelat. FAS-konsernitiilinpäätöksen laadintaperiaatteita noudattaen Pohjolan Voima on kirjannut laskennallisen verovelan poistoerosta. Avaavassa IFRS-tilinpäätöstaseessa 1.1.2009 laskennallisia verovelkoja on pienennetty 24 870 tuhatta euroa ja 31.12.2009 21 981 tuhatta euroa.

k) Johdannaiset

FAS-tilinpäätöksessä johdannaissopimuksia ei kirjattu taseeseen. IFRS:ssä johdannaissopimukset kirjataan alun perin hankintamenoon. Hankinnan jälkeen johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon ja kirjataan taseen varoihin ja velkoihin. Pohjolan Voima on suojannut velkojen korkoriskiä koronvaihtosopimuksilla ja polttoainehankintojen valuuttariskiä termiinisopimuksilla. Konsernissa ei sovelleta IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa, vaan valuutta- ja korkojohdannaisista syntynyt käyvän arvon muutokset esitetään tulosvaikutteisesti rahoitustuotoissa ja -kuluissa. Vuonna 2009 käyvän arvon muutos lisäsi rahoitustuottoja 933 tuhatta euroa. Johdannaisten käypä arvo taseessa oli 31.12.2009 -1 069 tuhatta euroa (netto) ja 1.1.2009 -2 001 tuhatta euroa (netto).

l) Päästöoikeuksien SWAP-kaupat

Pohjolan Voima -konsernissa on päästökauppakaudelle 2008 - 2012 etukäteen tehtyjä päästöoikeuksien ja päästövähennemien SWAP-kauppoja. SWAP-kaupalla tarkoitetaan päästöoikeuksien (EUA) myyntiä ja samanaikaista päästövähennemän (CER) ostoa eli EUA- yksikön vaihtamista vastaavaan määrän CER-yksiköitä. Etukäteen CER-yksiköiksi vaihdettavien päästöoikeuksien määrä on konserniyhtiöissä rajoitettu 40 %:iin arvioidusta CER-yksiköiden kauden 2008 - 2012 maksimipalautusmäärästä. Sopimus EUA-oikeuksien myynnistä ja CER-oikeuksien ostosta EUA:n tilalle vastaa kahta johdannaissopimusta, jotka Pohjolan Voima -konsernissa on tehty omaan käyttötärpeeseen. IFRS:ssä nämä sopimukset eivät muodosta IAS 39:n soveltamisalassa olevaa johdannaista eikä niitä arvosteta käypään arvoon konsernitiilinpäätöksessä. Kaupat kirjataan tilinpäätökseen vasta, kun fyysinen toimitus tapahtuu. FAS-tilinpäätöksessä tehdyt kirjaukset, jotka on tehty sopimuksen tekohetkellä, on purettu. 31.12.2009 Saamisista on poistettu 8 837 tuhatta euroa (1.1.2009 9 376 tuhatta euroa) ja Siirtoveloista on poistettu 31.12.2009 8 824 tuhatta euroa (1.1.2009 9 355 tuhatta euroa).

m) Lainajärjestelyjen ja luottolimitin transaktiokulut

IFRS:ssä rahoitusvelat kirjataan alun perin kirjanpitoon käypään arvoon transaktiomenoilla vähennettynä. Luottolimitistä maksettavat palkkiot kirjataan lainaan liittyvinä transaktiomenoina siltä osin, kuin limiitin käyttäminen on todennäköistä.

FAS:ssa luottolimitin järjestelypalkkio 808 tuhatta euroa on kirjattu kuluksi sopimuksen tekohetkellä vuonna 2005. IFRS-konsernitiilinpäätöksessä järjestelypalkkion kulukirjaus on peruttu ja se on jaettu konsernissa limiitin voimassaoloajalle. 31.12.2009 järjestelypalkkiosta on kirjattu maksettuihin ennakoihin 289 tuhatta euroa ja 1.1.2009 404 tuhatta euroa. FAS:ssa nostettujen lainojen järjestelypalkkiot ovat kirjattu kuluksi. IFRS-tilinpäätöksessä 31.12.2009 rahoitusveloista on vähennetty lainan järjestelypalkkioita 168 tuhatta euroa. Järjestelypalkkiot jaksotetaan koko lainaajalle.

n) Konserni vuokranantajana, rahoitusleasing

IFRS-tilinpäätöksessä konsernin vuokralle antamat hyödykkeet, joiden omistamiselle ominaiset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet olennaisilta osilta vuokralle ottajalle, käsitellään rahoitusleasingosimuksina ja kirjataan taseeseen saamisina. Saaminen kirjataan nykyarvoon. Rahoitusleasingosimuksen rahoitustuotto tuloutetaan vuokra-aikana siten, että jäljellä oleva nettosijoitus tuottaa kullakin kaudella samansuuruisen tuottoasteen vuokra-ajan kuluessa. FAS-tilinpäätöksessä vuokralle annetut käyttöomaisuushyödykkeet ovat sisältyneet Konsernin aineelliseen käyttöomaisuuteen. IFRS-tilinpäätöksessä esitetään rahoitusleasingosaaminen 31.12.2009 yhteensä 3 418 tuhatta euroa (1.1.2009 3 620 tuhatta euroa).

o) Muut pitkävaikutteiset menot

FAS:n mukaan vuokrahuoneistojen peruseränmenot, vuokratontilla tehdyt asfaltoinnit, pitkäaikaiset satamien ja kalliovarastojen käyttöoikeudet kuuluvat aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin tai saamisiin. Koska nämä erät eivät täytä IFRS:n mukaisia aineettomien hyödykkeiden kriteerejä, ne tulee IFRS:n mukaan luokitella aineelliseksi hyödykkeiksi ja pitkäaikaiset käyttöoikeudet IAS 17 mukaisesti vuokrasopimuksiksi. Mussalon Kiinteistöt Oy:llä on 50

vuoden käyttöoikeus Mussalossa sijaitsevaan kalliovarastoon. Kalliovarasto on ollut käyttämättömänä useamman vuoden eikä aktivoitua kalliovaraston käyttöoikeudesta maksetusta kertavuokrasta enää ole odotettavissa vastaista taloudellista hyötyä yhtiölle, kalliovaraston käyttöoikeus on alaskirjattu 1.1.2009 1487 tuhatta euroa. PVO-Lämpövoima Oy:n pitkäaikainen satamankäyttöoikeussopimus on IAS 17 mukainen muu vuokrasopimus ja se esitetään saamisissa jaettuina pitkä- ja lyhytaikaiseen osaan. 31.12.2009 pitkäaikaiset Laina ja muut saamiset olivat 2 076 tuhatta euroa (1.1.2009 2 284 tuhatta euroa) ja lyhytaikaiset Saamiset 31.12.2009 olivat 208 tuhatta euroa (1.1.2009 208 tuhatta euroa). Aktivoitunut vuokratontilla tehdyt asfaltointimenot on IFRS:ssä luokiteltu Muiksi aineelliseksi hyödykkeiksi 31.12.2009 3 386 tuhatta euroa ja 1.1.2009 3 334 tuhatta euroa.

p) Työsuhde-etuudet

Kannustepalkkiot, jotka maksetaan 12 kuukauden kuluttua tilikauden päättymisestä, ovat IAS 19 mukaisia lyhytaikaisia työsuhde-etuuksia. Lyhytaikaisten työsuhde-etuuksista aiheutuvat velvoitteet ja menot määritetään diskonttaamattomina. Pohjolan Voima ei ole vuoden 2008 FAS-tilinpäätöksessä kirjannut kannustepalkkiovelkaa. 1.1.2009 siirtovelkaan on lisätty vuoden 2008 tulosten perusteella maksuun pantava kannustepalkkiovelka 692 tuhatta euroa.

4. Rahoitusriskien hallinta

Pohjolan Voiman rahoitus ja rahoitusriskien hallinta hoideetaan keskitetysti yhtiön rahoitusyksikössä yhtiön hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti. Pohjolan Voiman liiketoiminnan rahoitusriskit liittyvät likviditeetti-, markkina- ja luottoriskeihin. Näihin ei ole luettu yhtiön ja omistajien välisiä saamisia ja vastuita, koska yhtiö toimii Mankala-periaatteella.

Rahoituksen tehtävänä on varmistaa rahoituksen osalta konsernin toimintoja koskevien päätösten häiriötön toteutus ja tukea valinnoillaan sähkön hinnan edullisuutta.

Yhtiön rahoituspolitiikan mukaisesti, johdannaissopimuksia solmitaan vain suojaustarkoituksessa. Pohjolan Voimassa ei sovelleta IFRS:n tarkoittamaa suojauslaskentaa.

Maksuvalmius- ja jälleerahoitusriski

Maksuvalmius- ja jälleerahoitusriskillä tarkoitetaan sitä vaikutusta yhtiön tulokseen ja kassavirtaan, mikä syntyy jos yhtiö ei kykene varmistamaan riittävää rahoitusta toiminnalleen. Riittävien likvidien varojen sekä sitovien luottolimitien lisäksi Pohjolan Voima pyrkii alentamaan jälleerahoitusriskiä hajauttamalla lainojensa erääntymisajankohtia sekä rahoituslähteitä mahdollisimman hyvin.

Pohjolan Voiman rahoituspolitiikan mukaisesti, pitkäaikaisen luottojen maturiteetit ja jälleerahoitus sovitaan sellaisiksi, että lähinnä olevan 12 kuukauden aikana ei eräänny yli 25 % koko luottokannasta. Sääntö ei koske valtion ydinjätehuoltorahaston (VYR) myöntämiä lainoja.

Pohjolan Voima laskuttaa yhtiöjärjestyksensä mukaisesti osakkailtaan kuukausittain kiinteät ja muuttuvat kulut, mikä pienentää maksuvalmiusriskiä merkittävästi.

Lyhytaikaiseen rahoitukseen Pohjolan Voima käyttää pääsääntöisesti kotimaista yritystodistusohjelmaa.

Vapaa likviditeetti sijoitetaan turvaavasti ja tuottavasti instrumentteihin, joiden duraatio on korkeintaan 12 kuukautta. Sijoitukset pyritään hajauttamaan eri kohteisiin ja sijoituskohteet valitaan siten, että jälkimarkkinoiden likviditeetti on turvattu myös epäedullisissa olosuhteissa, jotta pääosa sijoituksista voidaan tarvittaessa realisoida pienin kustannuksin.

Pohjolan Voimalla on maksuvalmiutta turvaava 400 miljoonan euron suuruinen valmiusluotto, joka on allekirjoitettu 7 heinäkuuta 2005 ja se erääntyy 7. heinäkuuta 2012. Valmiusluotto oli 31.12.2010 kokonaan nostamatta (31.12.2009 nostamatta oli 260 M€).

Seuraava taulukko kuvaa sopimuksiin perustuvaa maturiteettianalyysia. Esitetyt luvut ovat kassavirtaperusteisia ja korkovirrat perustuvat tilinpäätöshetkellä voimassaoleviin sopimuskorkoihin. Tase-erien ja erääntyvien velkojen väliset erot johtuvat tase-eriin sisältyvistä *efektiivisen koron mukaisesti* jaksotetuista järjestelypalkkioista. Esitettyihin kassavirtoihin järjestelypalkkiot eivät sisälly, koska palkkiot on maksettu jo sopimusten allekirjoitusvaiheessa.

Rahoitusvelkojen diskonttaamattomat kassavirrat

2010

1 000 euroa	2011	2012	2013	2014	2015-	Yhteensä	Tasearvo
Rahalaitoslainat *	-21 608	-80 808	-41 608	-35 608	-348 012	-527 644	-527 323
Rahoituskulut **	-9 782	-9 144	-7 945	-7 185	-17 602	-51 657	
Laina Valtion ydinjätehuoltorahastolta (TVO) ***					-456 039	-456 039	-456 039
Rahoituskulut	-6 027					-6 027	
Rahoitusleasingvelat	-48 833	-21 958	-22 463	-22 967	-350 781	-467 001	-466 919
Rahoituskulut	-4 862	-4 312	-3 963	-3 744	-8 975	-25 856	
Yritystodistukset	-39 942					-39 942	-39 943
Rahoituskulut	-58					-58	
Eläkelainat	-2 712	-2 712	-2 712	-2 712	-10 847	-21 694	-21 694
Rahoituskulut	-602	-519	-444	-367	-696	-2 629	
Korkojohdannaiset	-3 239	-2 221	-1 715	-1 066		-8 241	-3 460
Valuuttajohdannaiset (netto)	379					379	379
Yhteensä	-137 285	-121 674	-80 850	-73 648	-1 192 953	-1 606 409	

* Lyhennykset vuonna 2011 sisältyvät taseen lyhytaikaisiin velkoihin.

** Korkokulujen lisäksi, rahoituskulut sisältävät sitoutumispalkkiot.

*** Valtion ydinjätehuoltorahaston (VYR) lainalla ei ole varsinaista eräpäivää, joten se esitetään yli 5 vuoden lainana. Lainan vastapuolena VYR:n suuntaan on Teollisuuden Voima Oyj, joka on lainannut vastaavan summan edelleen Pohjolan Voimalle.

Rahoitusvelkojen diskonttaamattomat kassavirrat

2009

1 000 euroa	2010	2011	2012	2013	2014-	Yhteensä	Tasearvo
Rahalaitoslainat *	-206 808	-16 808	-76 008	-36 808	-220 420	-556 852	-556 746
Rahoituskulut **	-7 113	-5 935	-5 376	-4 309	-10 816	-33 548	
Laina Valtion ydinjätehuoltorahastolta ***					-426 817	-426 817	-426 817
Rahoituskulut	-10 033	-6 027				-16 060	
Rahoitusleasingvelat	-18 423	-46 505	-19 620	-20 114	-344 194	-448 856	-448 517
Rahoituskulut	-4 035	-4 392	-3 867	-3 541	-11 128	-26 964	
Yritystodistukset	-77 822					-77 822	-77 822
Rahoituskulut	-178					-178	
Eläkelainat		-2 712	-2 712	-2 712	-13 559	-21 694	-21 694
Rahoituskulut	-618	-602	-519	-444	-1 063	-3 247	
Korkojohdannaiset	-3 733	-3 389	-2 345	-1 806	-1 125	-12 399	-2 131
Valuuttajohdannaiset (netto)	364	698				1 062	1 063
Yhteensä	-328 400	-85 672	-110 447	-69 735	-1 029 122	-1 623 375	

* Lyhennykset vuonna 2010 sisältyvät taseen lyhytaikaisiin velkoihin.

** Korkokulujen lisäksi, rahoituskulut sisältävät sitoutumispalkkiot.

*** Valtion ydinjätehuoltorahaston (VYR) lainalla ei ole varsinaista eräpäivää, joten se esitetään 5 vuoden lainana. Lainan vastapuolena VYR:n suuntaan on Teollisuuden Voima Oyj, joka on lainannut vastaavan summan edelleen Pohjolan Voimalle.

Markkinariskit

Korkoriski

Korkotason muutosten vaikutukset korollisiin saataviin ja velkoihin aiheuttavat korkoriskin. Emoyhtiön ja tytäryhtiöiden lainasalkkujen korkoriskiä hallitaan muuttamalla korkojaksoja ja duraatioita. Pohjolan Voiman korkoriskin hallinnan tavoitteena on mahdollisimman alhainen korkokustannus sekä korkokulujen vaihtelun vähentäminen. Konsernin rahoituspolitiikan mukaan Pohjolan Voiman duraatiota seurataan osakesarjakohtaisesti. Emoyhtiön ja tytäryhtiöiden lainasalkkujen duraatiot asetetaan sellaiselle tasolle, että sähkönhinnan herkkyys korkomuutoksille on osakesarjakohtainen riskinkantokyky huomioon ottaen hyväksyttävällä tasolla.

Emoyhtiön ja tytäryhtiöiden lainasalkkujen korkosidonaisuusaikoja voidaan muuttaa kiinteäkorkoisilla lainoilla, koronvaihtosopimuksilla, korkotermiineillä sekä korkokat- to- ja lattiasopimuksilla. Tytäryhtiöiden korkosuojaukset toteutetaan siten, että vastapuolena on emoyhtiö, joka kat- taa suojauksen toteuttamalla vastaavan sopimuksen edelleen pankin kanssa.

Valuuttariski

Pohjolan Voima altistuu valuuttakurssiriskille lähinnä polttoainehankinnoissa. Sekä lyhyt- että pitkäaikaiset lainat nostetaan pääsääntöisesti euromääräisinä. Muiden kuin euro- määräisten lainojen pääomat suojataan viimeistään lainojen nostohetkellä.

Hiilenhankinta tapahtuu miltei kokonaan dollareilla. Koska kauppasopimukset tehdään jopa 10 kuukautta ennen hiilierien toimitusta ja maksua, euro/dollari-valuuttakurssi- muutokset vaikuttavat hiilen eurohintaan ja siten myös tuotettavan sähkön hintaan. Euron heikkeneminen merkitsee valuuttakurssitappiota ja euron vahvistuminen vastaavasti kurssivoittoa.

Valuuttariskin osalta suojaudutaan avoimen toimitus- position arvomuutoksilta. Suojauksia tehdään vain tilattu- jen tai johdannaisilla varmistettujen hiilierien osalta. Siten suojaus tehdään aikaisintaan johdannaissopimus- tai tilaus- päivänä ja se ulotetaan oletettuun hiilierän maksupäivään saakka. Johtuen sopimusten määrämuutoksista mm. lämpö- arvokorjausten osalta valuuttariskin suojautuminen toteute- taan enintään 95 % osuudelle kunkin hiilierän dollarimää-

rästä ylisuojauksen välttämiseksi. Suojaukset puretaan sitä mukaa, kun hiilierät tulevat maksuun. Suojauksen kustan- nukset kohdistuvat ao. hiilierän hankintahintaan ja tulevat siten tuotantoyksiköiden hiilen kustannuksiksi. Mikäli suo- jattujen hiilierien toimitusehtoja joudutaan muuttamaan esi- merkiksi toimitusajan suhteen, korjataan vastaavaa suojausta.

Valuuttariskin suojausinstrumentteina voidaan käyttää valuutanvaihtosopimuksia, valuuttatermiinejä ja -optioita.

Herkkyys markkinariskeille

Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7 -standardin tar- koittama herkkyys markkinariskeille:

1 000 euroa	2010 Tuloslaskelma	2009 Tuloslaskelma
+ 10 % muutos EUR/USD valuuttakurssissa	-1 395	-883
- 10 % muutos EUR/USD valuuttakurssissa	1 705	1 080
1 %-yksikön nousu markkinakoroissa	-3 633	-3 533
1 %-yksikön lasku markkinakoroissa	3 367	3 154

Oletukset:

- Euron ja dollarin valuuttakurssimuutoksen oletetaan olevan +/- 10 %.
- Dollarimääräinen positio sisältää valuuttajohdannaiset.
- Korkotason muutokseksi oletetaan yksi prosenttiyksikkö.
- Korkopositio sisältää vaihtuvakorkoiset lainat, rahoitusleasingvelat sekä korkojohdannaiset.

Polttoaineen hintariski

Konsernin sähköntuotanto vaatii maailmanlaajuisilta mark- kinoilta ostettavien polttoaineiden käyttöä. Pohjolan Voi- man tytär- ja osakkuusyhtiöiden tärkein maailmanlaajuisilta markkinoilta ostettava polttoaine on hiili.

Pohjolan Voima hallinnoi keskitetysti tuotantoyhti- öidensä hiilenhankintaan liittyviä riskejä hallituksen hyväk- symän hiilenhankintapolitiikan mukaisesti.

Hiilenhankinnan riskejä ovat määrä-, hinta-, rahti- ja va- luuttariski. Rahtiriski voi olla toteutuessaan osa sekä määrä- että hintariskiä. Valuuttariski sisältyy sekä hiilen että rahdin hintoihin.

Saatavuusriski on hiilenhankinnassa huomattavan suu- ri. Hiilen riittävyys tuotantoon voidaan turvata luotettavasti ainoastaan hankkimalla ennakoon riittävän suuri varasto.

Laivauskauden rajoitteista johtuen hankinnat voidaan aloittaa jo edellisen vuoden aikana ja laivaukset pyritään ajoittamaan avovesikaudelle.

Hintariskiltä voidaan suojautua varastojen, pitkäaikaisen toimitussopimusten ja johdannaisten avulla. Hintariskiltä on mahdollista suojautua ostamalla vuositarpeen ylittävä määrä hiiltä varastoon käytettävissä olevan varastotilan rajoissa. Pitkäaikaisia toimitussopimuksia käytetään hiilen riittävyyden lisäksi myös hintariskiltä suojautumiseen.

Pohjolan Voima ei ole esitettävien vuosien 2009 ja 2010 aikana käyttänyt hiilen hintariskiltä suojautumiseen rahoitusinstrumentteja.

Luottoriski

Luottoriski syntyy siitä mahdollisuudesta, että vastapuoli jättää sopimuksen mukaiset maksuvelvoitteensa täyttämättä. Kaupalliset myyntisaatavat ja sijoituksiin sekä johdannaiskauppoihin perustuvat saatavat rahoituslaitoksilta altistavat yhtiön luottoriskille. Vastapuolipankkeja valittaessa hyväksytään vain vastapuolet, joilla on korkea luottokelpoisuus. Johdannaissopimuksia solmitaan vain johtavien pankkien ja luottolaitosten kanssa. Maksukäyttötymisen ja luottokelpoisuuden osalta seurataan kaikkia vastapuolia. Tilikauden aikana Pohjolan Voima ei ole kirjannut luottotappioita. Pohjolan Voima myy sähkö- ja lämpöenergiaa vain osakkailleen. Pohjolan Voima toimii yhtiöjärjestelyksensä mukaisesti

omakustannuseriaatteella (Mankala-periaate), joka pienentää myyntisaamisiin liittyvää luottoriskiä merkittävästi. Konsernissa ei ole oleellisia eräänntyneitä myyntisaamisia.

Pääomarakenteen hallinta

Pääomana hallinnoidaan emoyhtiön omistajille kuuluvaa omaa pääomaa, joka koostuu osakepääomasta, ylikurssirahastosta, sijoitetun vapaan pääoman rahastosta, arvonnmuutosrahastosta ja kertyneistä voittovaroista. Lisäksi omaan pääomaan lasketaan määräysvallattomien omistajien osuus. Konsernilla ei ole osakaslainoja eikä konserniin sovelleta ulkopuolisia pääomavaatimuksia.

Riittäväällä omanpääomanehtoisen rahoituksen määrällä mahdollistetaan monipuoliset rahoituslähteet useista eri lähteistä.

Konsernin omavaraisuusaste vaihtelee maltillisesti investointisyklien mukaisesti. Oman pääoman osuudesta vastaavat kuhunkin investointiin liittyvän osakesarjan omistajat omistuksensa mukaisessa suhteessa.

Alla on esitetty Pohjolan Voiman seuraama omavaraisuusaste:

	2010	2009
Omavaraisuusaste (%) (IFRS, konserni) *	35	34

* Omavaraisuusaste % = $100 \times \frac{\text{oma pääoma}}{\text{taseen loppusumma}}$

5. Yritysmyynnit ja -hankinnat sekä rahavirtalaskelman liitetiedot

Lokakuussa 2010 Pohjolan Voima Oy myi Vieskan Voima Oy:n koko osakekannan Perhonjoki Oy:lle.

Nokian Lämpövoima Oy ja Fortum Power and Heat sopivat joulukuussa 2009, että Fortum ostaa Nokian Lämpövoiman Nokian voimalaitoksen ja siihen liittyvän liiketoiminnan. Kauppa pantiin täytäntöön 25.1.2010.

Vieskan Voima Oy:n eikä Nokian Lämpövoima Oy:n Nokian laitoksen myyntiä ole ryhmitelty lopetetuksi toiminnoksi.

Pohjolan Voima Oy on 25.1.2010 hankkinut 4,4 miljoonalla eurolla 19,9 % lisäosuuden Nokian Lämpövoima Oy:n osakekannasta. Yhtiö omistaa hankinnan jälkeen Nokian Lämpövoima Oy:n koko osakekannan. Hankittujen osakkeiden kirjanpidollinen nettovarallisuuden arvo oli hankintahetkellä 4,0 miljoonaa euroa. Määräysvallattomien omistajien osuus pieni hankinnan johdosta 4,0 miljoonaa euroa ja voittovarot 0,4 miljoonaa euroa.

RAHAVIRTALASKELMAN LIITETIEDOT

Oikaisut tilikauden voittoon/tappioon (1 000 euroa)	2010	2009
Poistot	53 826	49 506
Arvon alentumiset	2 809	43 294
Johdannaisten käyvän arvon muutokset	2 125	-924
Verot	578	817
Pitkäaikaisten varojen myyntivoitot ja -tappiot	-609	-90
Rahoituskulut, netto	19 913	26 112
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-28 440	18 933
Yhteensä	50 202	137 648

Käyttöpääoman muutos	2010	2009
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	-13 218	16 238
Vaihto-omaisuuden muutos	24 038	-6 697
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	11 394	1 449
Varausten muutos	-406	319
Yhteensä	21 808	11 309

6. Liikevaihto

1 000 euroa	2010	2009
Tuotetun sähkön myynti	491 618	422 403
Tuotetun lämmön myynti	177 692	163 848
Ostetun sähkön myynti	346 808	214 378
Muu myynti	25 163	31 879
Yhteensä	1 041 282	832 507

Sähkön toimitus osakkaille (GWh)

Tuotettu sähkö	17 600	15 900
Tuotettu lämpö	7 500	5 800
Ostettu sähkö	5 900	5 800

PVO:n sähkönhankintamäärä määräytyy osakkaiden sähkön tarpeen perusteella. Vuonna 2010 Pohjolan Voiman sähkön kokonaishankinta oli 23,5 (21,7) TWh. Konsernin sähkön tuotannon osuus tästä oli 17,6 TWh (15,3), josta emoyhtiön toimitukset osakkailleen olivat 17,1 (15,0) TWh. Tytäryhtiöiden toimitukset muille omistajilleen olivat 0,5 (0,3) TWh. Ostot pohjoismaisilta sähkömarkkinoilta olivat 5,9 (5,8) TWh. Lämmön toimitukset olivat 7,5 (5,8) TWh. Viron sähköntuontisopimus päättyi 31.12.2009. Tuonti Virosta vuonna 2009 oli 0,6 TWh.

Muu myynti muodostuu pääosin käyttö- ja kunnossapitopalveluiden myynnistä, päästöoikeuksien myynnistä sekä verkko- ja hallintopalvelujen myynnistä.

7. Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 euroa	2010	2009
Vuokratuotot	1 990	1 979
Käyttöomaisuuden ja muiden sijoitusten myyntivoitot	829	135
Valtakunnallinen reservikapasiteettikorvaus	12 876	13 118
Avustukset	33	1 066
Sähkön tuotannon tuki	2 986	2 089
Muut tuotot	5 829	2 416
Yhteensä	24 543	20 803

Kristiinankaupungissa sijaitsevan PVO-Lämpövoima Oy:n ja Vaasan Vaskiluodossa sijaitsevan PVO-Huippuvoima Oy:n öljylauhdelaitosten sekä Nokian Lämpövoima Oy:n Mussalon maakaasulauhdelaitoksen reservikapasiteettikäytöstä on tehty Fingrid Oyj:n kanssa tehoreservilain loppuajalle 28.2.2011 saakka ulottuva sopimus.

8. Materiaalit ja palvelut

1 000 euroa	2010	2009
Polttoaineet	198 978	176 305
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	24 542	-6 876
Aineet ja tarvikkeet	5 382	6 349
Hiilidioksidipäästöoikeudet	25 107	14 481
Energiaostot; Pohjoismaiset sähkömarkkinat	344 978	214 411
Energiaostot; osakkuus- ja yhteisyritykset	281 611	246 023
Energiaostot, muut	7 805	24 700
Valmistus omaan käyttöön	-65	-60
Ulkopuoliset palvelut	10 577	8 898
Yhteensä	898 915	684 231

Polttoaineostot koostuvat hiilen, turpeen ja biopolttoaineiden ostosta, joita käytetään sähkön- ja lämmöntuotannossa.

Energiaostoihin osakkuus- ja yhteisyrityksiltä sisältyy Teollisuuden Voima Oyj:lta , Oy Alholmens Kraft Ab:lta sekä Vaskiluodon Voima Oy:lta Pohjolan Voima Oy:n omistuksen mukaisesti hankkima energia.

9. Henkilöstökulut

Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

1 000 euroa	2010	2009
Palkat ja palkkiot		
Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat	1 170	994
Muut palkat	25 869	26 405
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	5 669	5 482
Muut henkilösivukulut	1 272	1 487
Yhteensä	33 980	34 368

Konsernin palveluksessa tilikauden aikana keskimäärin

	2010	2009
Toimihenkilöitä	308	319
Työntekijöitä	204	228
Yhteensä	512	547

10. Poistot ja arvonalentumiset

1 000 euroa	2010	2009
Aineettomien hyödykkeiden poistot		
Aineettomat oikeudet	68	68
Muut aineettomat hyödykkeet	1 278	841
Yhteensä	1 346	909
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistot		
Rakennukset ja rakennelmat	5 953	5 038
Koneet ja kalusto	43 647	40 540
Muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	2 880	3 012
Yhteensä	52 480	48 590
Arvonalentumiset hyödykeryhmittäin		
Muut aineettomat hyödykkeet		41
Rakennukset ja rakennelmat	350	2 848
Koneet ja kalusto	2 459	37 201
Muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		3 204
Yhteensä	2 809	43 294
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	56 635	92 793

Tammikuussa 2010 Nokian Lämpövoima Oy myi Nokian maakaasuvoimalaitoksen Fortum Power and Heat Oy:lle. Nokian Lämpövoima Oy kirjasi tilinpäätöksessä 2009 Nokian voimalaitoksesta 16,0 miljoonan euron arvonalennuksen. Vuonna 2010 yhtiö kirjasi Mussalon maakaasulaitoksesta 2,8 miljoonan euron ja vuonna 2009 27,3 miljoonan euron arvonalennuksen, koska laitoksella ei nähdä tulevaisuudessa polttoaineen korkean hinnan vuoksi muuta kuin reservikapasiteettikäyttöä.

11. Liiketoiminnan muut kulut

1 000 euroa	2010	2009
Kunnossapito- ja huoltopalvelut	18 078	17 291
Kiinteistövero	6 088	5 558
Vuokrat	3 615	3 440
Käynnissäpitopalvelut	20 223	17 950
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot	220	11
Muut kulut	19 401	26 387
Yhteensä	67 625	70 637

Tilintarkastajan palkkiot

1 000 euroa	2010	2009
Tilintarkastuspalkkiot	223	211
Todistukset ja lausunnot	2	2
Veroneuvonta	24	1
Muut palkkiot	98	182
Yhteensä	347	396

12. Tutkimus- ja kehittämismenot

Kuluksi kirjatut tutkimus- ja kehittämismenot olivat yhteensä 0,5 milj. euroa vuonna 2010 (2,8 milj. euroa vuonna 2009).

13. Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista

1 000 euroa	2010	2009
Fingrid Oyj	9 915	6 642
Länsi-Suomen Voima Oy	1	2
Oy Alholmens Kraft Ab	77	-11
Tahkoluodon Polttoöljy Oy	0	-2
Teollisuuden Voima Oyj	19 845	-26 048
Torniolaakson Voima Oy	-36	57
Vaskiluodon Voima Oy	-1 362	427
Voimalohi Oy	0	0
Yhteensä	28 440	-18 933

Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksistä esitetään liitetiedossa 17.

14. Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 euroa	2010	2009
Osinkotuotot myytävissä olevista sijoituksista	3	3
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	4 051	7 731
Ei suojauslaskennan alaiset johdannaiset		
Käyvän arvon muutos	0	924
Muut rahoitustuotot	24	8
Rahoitustuotot yhteensä	4 078	8 666
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön kirjatuihin veloista	23 079	33 206
Ei suojauslaskennan alaiset johdannaiset		
Käyvän arvon muutos	2 125	0
Muut rahoituskulut	912	648
Rahoituskulut yhteensä	26 116	33 854
Yhteensä	-22 038	-25 188

15. Tuloverot

1 000 euroa	2010	2009
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	407	572
Edellisten tilikausien verot	0	2
Laskennallisten verovelkojen muutos	171	243
Yhteensä	578	817

PVO toimittaa sähköä ja lämpöä osakkailleen omakustannusperiaatteella. Omakustannusperiaatteen mukaan konserni ei tule maksamaan veroa energialiiketoiminnastaan, joten konserni ei kirjaa tältä osin laskennallisia verovelkoja. Energiaan liittyvästä palveluliiketoiminnasta konserni kirjaa tuloverot ja laskennalliset verovelat.

Laskennallisten verojen muutokset:

1 000 euroa	2010	2009
Kertyneet poistoerot 1.1.	709	466
Kirjattu tulosvaikutteisesti	171	243
Kertyneet poistoerot 31.12.	880	709

16. Aineettomat hyödykkeet

1 000 euroa	Hiilidioksidi- päästöoikeudet	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2010	10 684	267 928	12 904	291 516
Lisäykset	24 916	0	962	25 878
Vähennykset	-10 624	-18	-2 214	-12 856
Uudelleenryhmittelyt			3 532	3 532
Hankintameno 31.12.2010	24 976	267 910	15 184	308 070
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2010	0	1 362	7 578	8 940
Vähennykset		-6	-1 914	-1 920
Tilikauden poistot		68	1 278	1 346
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2010	0	1 424	6 942	8 366
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	24 976	266 486	8 242	299 704
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	10 684	266 566	5 326	282 576

1 000 euroa	Hiilidioksidi- päästöoikeudet	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2009	17 652	267 933	12 306	297 891
Lisäykset	10 684	0	228	10 912
Vähennykset	-17 652	-5	0	-17 657
Uudelleenryhmittelyt			370	370
Hankintameno 31.12.2009	10 684	267 928	12 904	291 516
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2009	0	1 294	6 700	7 994
Vähennykset	0	0	-4	-4
Arvonalentuminen	0	0	41	41
Tilikauden poistot	0	68	841	909
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2009	0	1 362	7 578	8 940
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	10 684	266 566	5 326	282 576
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	17 652	266 639	5 606	289 897

Aineettomiin oikeuksiin sisältyy oikeus vesivoiman tuottamiseen 265 miljoonaa euroa. Oikeus vesivoimaan on aineeton oikeus, jolla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika ja jolle tehdään arvonalentumistesti vuosittain. Arvonalentumistestaus ei ole antanut aihetta arvonalentumisen kirjaamiselle, koska vesivoimaoikeuden tulevaisuudessa kerrytettävissä oleva rahamäärä on suurempi kuin oikeuden kirjanpitoarvo. Tämä perustuu arvioon siitä, että vesivoimalla tulevaisuudessa tuotettavan sähkön määrä kerrottuna sähkön hinnalla (pl. kiinteät kustannukset) ylittää aineettomin oikeuksiin kirjatun oikeuden arvon.

Aineettomat oikeudet tai muut aineettomat hyödykkeet ei sisällä liikearvoa.

17. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

1 000 euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräinen laitosinvestointi ja muut ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2010	36 255	145 977	1 022 080	96 732	95 335	1 396 379
Lisäykset		1 406	18 762	35	30 396	50 599
Vähennykset	-370	-6 079	-34 101	-14 041	-2 945	-57 536
Uudelleenryhmittelyt		32 670	62 424	1 567	-100 193	-3 532
Hankintameno 31.12.2010	35 885	173 974	1 069 165	84 293	22 593	1 385 910
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2010	0	45 854	419 539	27 841	0	493 234
Vähennykset		-4 056	-24 411	-5 428		-33 895
Arvonalentuminen		350	2 459			2 809
Tilikauden poistot		5 953	43 647	2 880	0	52 480
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2010	0	48 101	441 234	25 293	0	514 628
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	35 885	125 873	627 931	59 000	22 593	871 282
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	36 255	100 123	602 541	68 891	95 335	903 145

1 000 euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräinen laitosinvestointi ja muut ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2009	36 270	134 654	807 770	92 798	212 712	1 284 204
Lisäykset	2	3 339	51 560	3 467	54 778	113 146
Vähennykset	-17	-117	-244	-12	-211	-601
Uudelleenryhmittelyt		8 101	162 994	479	-171 944	-370
Hankintameno 31.12.2009	36 255	145 977	1 022 080	96 732	95 335	1 396 379
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2009	0	38 009	342 010	21 632	0	401 651
Vähennykset	0	-41	-212	-7		-260
Arvonalentuminen	0	2 848	37 201	3 204		43 253
Tilikauden poistot	0	5 038	40 540	3 012	0	48 590
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2009	0	45 854	419 539	27 841	0	493 234
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	36 255	100 123	602 541	68 891	95 335	903 145
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	36 270	96 645	465 760	71 166	212 712	882 553

Lokakuussa 2010 Pohjolan Voima Oy myi Vieskan Voima Oy:n koko osakekannan Perhonjoki Oy:lle. Vähennykset-riveille sisältyy Vieskan Voima Oy:n aineettomien ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistuminen konsernista.

Nokian Lämpövoima Oy ja Fortum Power and Heat sopivat joulukuussa 2009, että Fortum ostaa Nokian Lämpövoiman Nokian voimalaitoksen ja siihen liittyvän liiketoiminnan. Kauppa pantiin täytäntöön 25.1.2010. Nokian Lämpövoima kirjasi Nokian voimalaitoksesta 16,0 miljoonan euron arvonalentumiskirjauksen vuonna 2009. Vuonna 2010 Nokian Lämpövoima Oy kirjasi Mussalon Maakaasulaitoksesta 2,8 miljoonan euron ja vuonna 2009 27,3 miljoonan euron arvonalennuskirjauksen, koska laitoksella ei nähdä tulevaisuudessa polttoaineen korkean hinnan vuoksi muuta kuin reservikapasiteettikäyttöä.

Yhtiön johto on arvioinut, että muita viitteitä arvonalentumisesta ei ole.

RAHOITUSLEASINGSOPIMUKSET

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittua omaisuutta seuraavasti:

1 000 euroa	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut
31.12.2010		
Hankintameno	390 874	17 869
Kertyneet poistot	-81 986	
Kirjanpitoarvo	308 888	17 869
31.12.2009		
Hankintameno	372 172	
Kertyneet poistot	-64 555	
Kirjanpitoarvo	307 617	

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyvät aktivoitut vieraan pääoman menot

1 000 euroa	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	Keskeneräiset laitosinvestoinnit	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2010	831	12 988	111	2 533	16 463
Lisäykset		3 213			3 213
Vähennykset					0
Uudelleenryhmittelyt		2 533		-2 533	0
Hankintameno 31.12.2010	831	18 734	111	0	19 676
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2010	376	3 237	32	0	3 645
Tilikauden poistot	55	979	4		1 038
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2010	431	4 216	36	0	4 683
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	400	14 518	75	0	14 993
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	455	9 751	79	2 533	12 818

1 000 euroa	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2009	831	9 578	111	4 746	15 266
Lisäykset		197			1 197
Vähennykset					0
Uudelleenryhmittelyt		3 213		-3 213	0
Hankintameno 31.12.2009	831	12 988	111	2 533	16 463
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2009	334	2 576	28	0	2 938
Tilikauden poistot	42	661	4		707
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2009	376	3 237	32	0	3 645
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	455	9 751	79	2 533	12 818
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	497	7 002	83	4 746	12 328

Voimalaitosten rakentamiseen liittyvät rahoitusmenot aktivoidaan osana investoinnin hankintamenoa ja poistetaan omaisuuserän taloudellisena vaikutusaikana. Vuonna 2010 vieraan pääoman menoja on aktivoitu koneiden ja kaluston hankintamenoon 5 746 tuhatta euroa (vuonna 2009 3 410 tuhatta euroa).

18. Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä

1 000 euroa	2010	2009
Tilikauden alussa	734 744	699 968
Osakeanti	47 764	60 232
Osuus tilikauden tuloksesta	28 440	-18 933
Muut laajan tuloslaskelman erät	21 325	-4 840
Saadut osingot	-1 687	-1 683
Tilikauden lopussa	830 586	734 744

Osakkuus- ja yhteisyritykset

Yhtiö, kotipaikka	Konsernin omistusosuus %		Kirjanpitoarvo	
	2010	2009	2010	2009
Osakkuusyritykset				
Oy Alholmens Kraft Ab, Pietarsaari	49,90 %	49,90 %	15 854	15 777
Länsi-Suomen Voima Oy, Harjavalta	19,90 %	19,90 %	33 649	33 648
Tahkoluodon Polttoöljy Oy, Pori	32,00 %	32,00 %	112	112
Torniolaakson Voima Oy, Ylitornio	50,00 %	50,00 %	1 342	1 377
			50 957	50 914
Yhteisyritykset				
Fingrid Oyj, Helsinki	25,00 %	25,00 %	122 783	106 738
Teollisuuden Voima Oyj, Helsinki	58,39 %	58,28 %	640 957	559 839
Vaskiluodon Voima Oy, Vaasa	50,00 %	50,00 %	15 720	17 083
Voimalohi Oy, Kemi	50,00 %	50,00 %	169	170
			779 629	683 830
Osakkuus- ja yhteisyritykset yhteensä			830 586	734 744

Pohjolan Voima yhdistelee Teollisuuden Voima Oyj:n yhteisyrityksenä IFRS-konsernitilinpäätökseensä. Pohjolan Voima omistaa 31.12.2010 58,39 % (31.12.2009 58,28 %) Teollisuuden Voima Oyj:n osakkeista. Pohjolan Voima on Teollisuuden Voima Oyj:n yhtiöjärjestyksen ja muiden yhtiöasiakirjojen päätös- ja määräysvaltaa sekä hallituksen jäsenten nimeämisoikeutta koskevien säännösten perusteella todennut, että Teollisuuden Voima Oyj on yhteisyritys.

Osakkuusyritys Länsi-Suomen Voima Oy:n kirjanpitoarvoon 31.12.2010 sisältyy liikearvoa 28 miljoonaa euroa (28 miljoonaa euroa 31.12.2009). Liikearvolle tehdään arvonalentumistesti vuosittain. Länsi-Suomen Voima Oy omistaa Harjavallan vesivoimalaitoksen Kokemäenjoessa. Yhtiön johto on todennut, että osakkuusyrityksen käypä arvo ylittää sen kirjanpitoarvon 31.12.2010.

Tiedot konsernin osakkuus- ja yhteisyrityksistä sekä niiden yhteenlasketut varat ja velat, liikevaihto ja voitto/tappio. Kaikki osakkuus- ja yhteisyritykset ovat listaamattomia.

1 000 euroa	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/tappio
2010				
Oy Alholmens Kraft Ab	175 738	140 248	80 097	-250
Fingrid Oyj	1 779 868	1 268 765	435 449	38 842
Länsi-Suomen Voima Oy	28 367	1 276	2 219	5
Tahkoluodon Polttoöljy Oy	27	0	0	-4
Teollisuuden Voima Oyj	5 588 523	4 582 994	362 552	37 280
Torniolaakson Voima Oy	9 392	6 709	1 767	-71
Vaskiluodon Voima Oy	138 335	99 100	99 752	-2 724
Voimalohi Oy	1 318	980	3 396	-4
Yhteensä	7 721 568	6 100 072	985 232	73 074

1 000 euroa	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/tappio
2009				
Oy Alholmens Kraft Ab	185 780	150 446	66 752	-22
Fingrid Oyj	1 648 573	1 200 776	358 938	36 886
Länsi-Suomen Voima Oy	28 367	1 280	1 391	8
Tahkoluodon Polttoöljy Oy	31	1	0	-5
Teollisuuden Voima Oyj	5 069 356	4 203 545	305 390	-41 395
Torniolaakson Voima Oy	8 357	5 602	1 416	114
Vaskiluodon Voima Oy	143 649	101 015	101 251	-898
Voimalohi Oy	1 107	766	3 308	1
Yhteensä	7 085 220	5 663 431	838 446	-5 311

Liiketoimet osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa

1 000 euroa	2010	2009
Myynti osakkuus- ja yhteisyrityksille	2 450	2 508
Ostot osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	281 611	246 023
Saamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	131 933	127 662
Velat osakkuus- ja yhteisyrityksille	498 259	476 635
	2010	2009
Osakkuus- ja yhteisyritysten palveluksessa oleva henkilöstö keskimäärin	1 153	1 156

19. Myytävissä olevat sijoitukset

1 000 euroa	2010	2009
Sijoitukset noteeraattomiin osakkeisiin	3 178	3 181
Yhteensä	3 178	3 181

20. Lainat ja muut saamiset

Pitkäaikaiset lainat ja muut saamiset

1 000 euroa	2010	2009
Lainasaaminen osakkuus- ja yhteisyritykseltä	112 283	110 687
Rahoitusleasingsaamiset	217 638	228 560
Johdannaiset	0	699
Muut pitkäaikaiset saamiset	2 348	2 623
Yhteensä	332 269	342 569

Pitkäaikaisiin lainoihin ja muihin saamisiin ei liity luottoriskiä. Saamisten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 29 Rahavarojen ja velkojen käyvät arvot.

Myyntisaamiset ja muut saamiset

1 000 euroa	2010	2009
Myyntisaamiset	89 401	86 286
Korolliset saamiset	13 991	2 642
Rahoitusleasingsaamiset	14 529	14 565
Johdannaiset	698	364
Siirtosaamiset	26 180	24 887
Muut lyhytaikaiset saamiset	1 024	6 993
Yhteensä	145 823	135 737

Myyntisaamisten ja muiden saamisten käypä arvo ei poikkea olennaisesti tasearvosta.

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

1 000 euroa	2010	2009
Menoennakot, energiaostot	12 626	11 770
Tulojäämät, energiamyynti	5 234	3 172
Välilliset verot	4 328	4 223
Muut	3 992	5 722
Yhteensä	26 180	24 887

Konserni ei ole kirjannut kuluvan eikä edellisen tilikauden aikana luottotappioita tai arvonlennuksia myynti- tai muista saamisista. Konsernilla ei ollut 31.12.2010 erääntyneitä saatavia. Tämän vuoksi myyntisaamisten ikäjakaumaa ei esitetä.

RAHOITUSLEASINGSAAMISET

Pohjolan Voima on tehnyt joidenkin omistajiensa kanssa järjestelyitä, jotka IFRIC 4 -tulkinnan *Miten määritellään, sisältääkö järjestely vuokrasopimuksen* perusteella käsitellään vuokrasopimuksina IAS 17 -standardin mukaisesti. Järjestelyt koskevat Keravan Lämpövoima Oy:n, Kokkolan Voima Oy:n ja Wisapower Oy:n voimalaitoksia, jotka tuottavat energiaa vain yhden pääasiallisen ostajan käyttöön. Nämä voimalaitokset luokitellaan IAS 17 -standardin perusteella rahoitusleasingsopimuksiksi. Järjestelyt siirtävät omistamiselle olennaiset riskit ja edut vuokralle ottajalle, sillä ne on tehty osakeomistuksen muodossa. Kyseisiä laitoksia koskevien osakesarjojen osakkeenomistajien ei ole käytännössä taloudellisesti kannattavaa ostaa energiaa muuta kautta ja omistajat ovat ainoat pääasialliset tuotannon käyttäjät. Järjestelyt käsitellään rahoitusleasingsopimuksina myös sillä perusteella, että vuokrasopimukset kattavat koko vuokratun hyödykkeen arvioitun taloudellisen kokonaisvaikutusajan ja vähimmäisvuokrien nykyarvo kattaa valtaosan vuokratun hyödykkeen käyvästä arvosta.

Lisäksi muita IAS 17 -standardin mukaisia rahoitusleasingsopimuksia sisältyy rahoitussaamisiin yhteensä 3,3 miljoonaa euroa (vuonna 2009 3,5 miljoonaa euroa.)

Vähimmäisleasingsaamiset

1 000 euroa	2010	2009
Enintään 1 vuosi	17 467	17 461
1 - 5 vuotta	84 700	85 576
Yli 5 vuotta	157 973	170 956
Yhteensä	260 139	273 993
Kertymätön rahoitustuotto	-27 972	-30 867
Nettosijoitus rahoitusleasingsopimuksiin	232 167	243 125

Vähimmäisleasingsaamisten nykyarvo

1 000 euroa	2010	2009
Enintään 1 vuosi	14 529	14 565
1 - 5 vuotta	72 648	72 684
Yli 5 vuotta	144 989	155 876
Nettosijoitus rahoitusleasingsopimuksiin	232 167	243 125

21. Rahavarat

1 000 euroa	2010	2009
Rahavarat ja pankkisaamiset	3 658	79
Yritystodistukset	27 486	2 700
Rahamarkkinatalletukset	12 000	59 370
Yhteensä	43 144	62 149

Rahavarat muodostuvat käteisvaroista, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista enintään lyhytaikaisista (enintään kolmen kuukauden), likvideistä sijoituksista.

22. Vaihto-omaisuus

1 000 euroa	2010	2009
Polttoaineet		
Kivihiili	48 347	73 308
Muut polttoaineet	11 931	11 512
Ennakkomaksut	447	0
Yhteensä	60 725	84 820

Vaihto-omaisuuden arvonalentumisia ei ole kirjattu vuosina 2010 tai 2009.

23. Oma pääoma

Yhtiöjärjestyksen mukaisesti PVO toimittaa energiaa osakkailleen omakustannusperiaatteen mukaisesti eli luovuttaa tuottamansa tai hankkimansa energian jokaisen osakesarjan omistuksen suhteessa. Kunkin osakesarjan omistajat vastaavat ao. sarjan kiinteistä kustannuksista osakemäärien suhteessa riippumatta siitä, onko teho- tai energiaosuutta käytetty vai ei, ja muuttuvista kustannuksista toimitettujen energiamäärien mukaisessa suhteessa.

Osakkeiden lukumäärien täsmäytyslaskelma:

1 000 euroa	Osakkeiden lukumäärä (kpl)	Osakepääoma	Ylikurssi-rahasto	Arvonmuutos-rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Yhteensä
1.1.2009	35 868 835	60 327	388 210	-26 252	77 229	337 353	836 867
Osakeanti	452 860	762	0	0	24 599		25 361
Tilikauden laaja tulos				-4 840		-72 133	-76 973
31.12.2009	36 321 695	61 089	388 210	-31 092	101 828	265 220	785 255
Osakeanti	113 950	191			6 189		6 380
Osakehankinta määräysvallattomilta omistajilta						-380	-380
Tilikauden laaja tulos				21 325		12 873	34 198
31.12.2010	36 435 645	61 280	388 210	-9 767	108 017	277 713	825 453

Osakkeet

31.12.2010 yhtiön osakkeiden lukumäärä oli 36 435 645 kappaletta. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Yhtiöllä on 24 rekisteröityä osakesarjaa

Osakepääoma osakelajeittain	kpl	1 000 euroa
A-sarja	13 350 077	22 453
- oikeus saada PVO-Vesivoima Oy:n tuottamaa tai hankkimaa energiaa		
B-sarja	7 124 507	11 983
- oikeus saada 56,8 % osuudella Teollisuuden Voima Oyj:n OL1 ja 2 -yksiköillä tuottamaa tai hankkimaa energiaa		
B2-sarja	1 496 008	2 516
- oikeus saada 60,2 % osuudella Teollisuuden Voima Oyj:n OL3-yksiköllä tuottamaa tai hankkimaa energiaa yksikön valmistuttua		
C-sarja	7 107 592	11 954
- oikeus saada PVO-Lämpövoima Oy:n tuottamaa tai hankkimaa energiaa		
C2-sarja	359 198	604
- oikeus saada 56,8 % osuudella Teollisuuden Voima Oyj:n Meri-Porin hiilivoimayksiköllä tuottamaa tai hankkimaa energiaa		
E1-sarja	229 741	386
- oikeus saada Mussalon Kaukolämpö Oy:n tuottamaa energiaa		
G-sarja	354 290	596
- oikeus saada 49,9 % osuudella Oy Alholmens Kraft Ab:n tuottamaa energiaa		

G2-sarja	238 216	401
- oikeus saada 76,0 % osuudella Kymin Voima Oy:n tuottamaa energiaa		
G3-sarja	115 850	195
- oikeus saada 50,0 % osuudella Järvi-Suomen Voima Oy:n tuottamaa energiaa		
G4-sarja	296 486	499
- oikeus saada 72,0 % osuudella Rauman Voima Oy:n tuottamaa energiaa		
G5-sarja	85 572	144
- oikeus saada Laanilan Voima Oy:n tuottamaa energiaa		
G6-sarja	646 217	1 087
- oikeus saada Porin Prosessivoima Oy:n tuottamaa energiaa		
G7-sarja	661 300	1 112
- oikeus saada 90,0 % osuudella Wisapower Oy:n tuottamaa energiaa		
G9-sarja	589 071	991
- oikeus saada 54,0 % osuudella Kaukaan Voima Oy:n tuottamaa energiaa		
G10-sarja	30 000	50
- oikeus saada 84,0 % osuudella Hämeenkyrön Voima Oy:n tuottamaa energiaa		
H-sarja	500 000	841
- oikeus saada PVO-Huippuvoima Oy:n tuottamaa energiaa		
I-sarja	24 977	42
- oikeus saada 82,5 % osuudella PVO-Innopower Oy:n Oulunsalon, Oulun, Kokkolan ja Kristiinankaupungin tuulivoimalaitosten tuottamaa energiaa		
I2-sarja	25 008	42
- oikeus saada 83,8 % osuudella PVO-Innopower Oy:n Riutunkarin tuulivoimalaitosten tuottamaa energiaa		
I3-sarja	121 711	205
- oikeus saada 71,7 % osuudella PVO-Innopower Oy:n Ajoksen tuulivoimapuiston tuottamaa energiaa		
K1-sarja	176 428	297
- oikeus saada Kokkolan Voima Oy:n tuottamaa tai hankkimaa energiaa		
K2-sarja *)	25 178	42
- oikeus saada Vieskan Voima Oy:n tuottamaa tai hankkimaa energiaa		
K3-sarja	324 457	545
- oikeus saada Keravan Lämpövoima Oy:n tuottamaa tai hankkimaa energiaa		
N-sarja	1 506 938	2 534
- oikeus saada 100,0 % osuudella Nokian Lämpövoima Oy:n tuottamaa energiaa		
V-sarja	1 046 823	1 761
- oikeus saada 50,0 % osuudella Vaskiluodon Voima Oy:n tuottamaa energiaa		
	36 435 645	61 280

*) Pohjolan Voima Oy on myynyt lokakuussa 2010 Vieskan Voima Oy:n koko osakekannan. Pohjolan Voima Oy on tehnyt päätöksen alentaa osakepääomaa ostamalla K2-sarjan osakkeet ja mitätöimällä ne.

Tilikauden aikana merkittiin seuraavat osakeannit:

G9-sarjan osakepääoman korotus (15.4.2010) 54.000 kappaletta merkintähintaan 3.024.000,00 euroa suunnattuna UPM-Kymmene Oyj:lle.

K3-sarjan osakepääoman korotus (22.4.2010) 16.450 kappaletta merkintähintaan 921.200,00 euroa suunnattuna Etelä-Suomen Voima Oy:lle.

G5-sarjan osakepääoman korotus (7.9.2010) 6.750 kappaletta merkintähintaan 378.000,00 euroa suunnattuna Kemira Oyj:lle ja (13.9.2010) 6.750 kappaletta merkintähintaan 378.000,00 euroa suunnattuna Oulun kaupungille.

G10-sarjan osakepääoman korotus (11.11.2010) 30.000 kappaletta merkintähintaan 1.680.000,00 euroa suunnattuna M-real Oyj:lle.

Ylikurssirahasto

Ylikurssirahastoon on kirjattu vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) aikaiset osakkeiden kirjanpidollisen vasta-arvon ja saadun arvon välinen erotus. Ylikurssirahasto on osakeyhtiölaissa tarkoitteua sidottua omaa pääomaa. Ylikurssirahastoa voidaan alentaa tappioiden kattamiseksi tai sitä voidaan tietyin edellytyksin palauttaa omistajille.

Arvonmuutosrahasto

Arvonmuutosrahastoon kirjataan rahavirran suojausena käytettävien johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutokset sekä myytävissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutoksista syntyneet voitot ja tappiot. Johdannaisten käyvän arvon muutokset siirretään tulokseen, kun niiden suojaamat rahavirrat ovat realisoituneet. Myytävissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset siirretään tulokseen, kun sijoituksesta luovutaan tai kun sen arvo on alentunut.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

24. Varaukset

1 000 euroa	Ympäristökuluvaraus	Päästöoikeusvaraus	Muut varaukset	Yhteensä
31.12.2009	5 604	58	360	6 022
Uudet varaukset ja varausten lisäykset	674			674
Käytetyt varaukset		-58	-360	-418
Käyttämättömien varausten peruutukset				0
31.12.2010	6 278	0	0	6 278

1 000 euroa	2010	2009
Pitkäaikaiset varaukset	6 278	5 604
Lyhytaikaiset varaukset	0	418
Yhteensä	6 278	6 022

Ympäristökuluvaraus

Ympäristökuluvaraus sisältää konsernin tuulivoimayhtiön vuokrasopimukseen liittyviä entisöintivelvoitteita sekä voimalaitosten läjitysalueiden maisemointiin liittyviä velvoitteita. Konsernilla on velvollisuus poistaa omistamansa tuulivoimarakennukset, rakennelmat ja laitteet vuokra-alueelta vuokrasuhteen päättyessä sekä siistittävä alue (entisöintivelvoite). Rakennusten arvioitujen purkukustannusten ja voimalaitosten läjitysalueiden maisemointikustannusten nykyarvo on aktivoitu rakennusten ja muiden aineellisten hyödykkeiden alkuperäiseen hankintamenuun ja esitetty varauksena. Ympäristökuluvarauksen määrä 31.12.2010 oli 6 278 tuhatta euroa, ja sen odotetaan tulevan kokonaisuudessaan käytetyksi vuoteen 2057 mennessä.

25. Laskennallinen verovelka

1 000 euroa	2010	2009
Kertyneet poistoerot 1.1.	709	466
Kirjattu tulosvaikutteisesti	171	243
Kertyneet poistoerot 31.12.	880	709

26. Rahoitusvelat

1 000 euroa	2010	2009
Pitkäaikaiset velat:		
Lainat yhteisyrityksiltä	456 039	426 817
Lainat rahoituslaitoksilta	500 715	534 938
Eläkelainat	18 982	21 694
Rahoitusleasingvelat	419 874	432 346
Muut pitkäaikaiset korolliset velat	5 000	5 000
Yhteensä	1 400 610	1 420 795
Lyhytaikaiset velat:		
Lainat rahoituslaitoksilta	21 608	16 808
Eläkelainat	2 712	0
Muut korolliset velat	39 943	77 822
Rahoitusleasingvelat	47 045	16 171
Yhteensä	111 308	110 801
Yhteensä	1 511 918	1 531 596

Velkojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 29.

Teollisuuden Voima Oyj on ydinjätehuoltovelvollinen. Ydinjätehuoltovelvollisella on oikeus lainata 75 % Valtion ydinjätehuoltorahaston rahasto-osuudestaan. Teollisuuden Voima Oyj on lainannut rahastolta lainaamansa varat edelleen osakkailleen. Pohjolan Voiman osuus on 456 miljoonaa euroa.

RAHOITUSLEASINGVELAT

Konsernin rahoitusleasingvelat koostuvat voimalaitosinvestointien leasingsopimuksesta.

Vähimmäisleasingmaksut

1 000 euroa	2010	2009
Enintään 1 vuosi	51 906	20 207
1 - 5 vuotta	248 072	236 700
Yli 5 vuotta	192 879	218 574
Yhteensä	492 857	475 481
Tulevat rahoituskulut	-25 856	-26 964
Rahoitusleasingvastuut - Vähimmäisleasingmaksujen nykyarvo	467 001	448 517

Vähimmäisleasingmaksujen nykyarvo

1 000 euroa	2010	2009
Enintään 1 vuosi	47 045	16 171
1 - 5 vuotta	230 894	218 886
Yli 5 vuotta	189 063	213 460
Yhteensä	467 001	448 517

MUUT PITKÄAIKAISET VELAT

1 000 euroa	2010	2009
Muut pitkäaikaiset velat		
Muut pitkäaikaiset velat	45	
Johdannaisvelat		
Koronvaihtosopimukset	3 053	2 061
Yhteensä	3 098	2 061

Johdannaisten käyvät arvot on esitetty liitetiedostossa 28.

KOROLLISET NETTOVELAT

1 000 euroa	2010	2009
Korolliset velat yhteensä	1 511 918	1 531 596
Korolliset rahoitusvarat		
Pitkäaikaiset		
Lainasaamiset	112 283	110 687
Rahoitusleasingsaamiset	217 638	228 560
	329 921	339 247
Lyhytaikaiset		
Korolliset saamiset	13 991	2 642
Rahoitusleasingsaaminen	14 529	14 565
Rahavarat	43 144	62 149
	71 664	79 356
Korolliset rahoitusvarat yhteensä	401 585	418 603
Korolliset nettovelat	1 110 333	1 112 993

27. Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat

1 000 euroa	2010	2009
Ostovelat	22 930	32 137
Velat osakkuus- ja yhteisyrityksille	42 221	49 818
Siirtovelat	28 334	29 203
Muut lyhytaikaiset velat	47 416	27 462
Luovutettavat päästöoikeudet, Energiamarkkinavirasto	24 969	10 614
Johdannaissopimukset	726	70
Yhteensä	166 596	149 304

Päästöoikeudet kirjataan hankintahintaisina ja ne esitetään taseessa omana eränään. Palautettavia päästöoikeuksia koskeva velvoite kirjataan hallussa olevien päästöoikeuksien kirjanpitoarvolla lyhytaikaisiin velkoihin. Päästöoikeudet ja niihin liittyvät velvoitteet kirjataan pois taseesta, kun ne toimitetaan velvoitteiden kattamiseksi tai myydään.

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

1 000 euroa	2010	2009
Henkilöstökulujaksotukset	6 705	6 931
Jaksotetut polttoaineostot	7 550	8 990
Jaksotetut energiaostot	5 923	468
Muut	8 156	12 814
Yhteensä	28 334	29 203

28. Johdannaissopimukset

Johdannaisten käyvät arvot

	2010	2010	Yhteensä
1 000 euroa	Positiiviset käyvät arvot	Negatiiviset käyvät arvot	
Koronvaihtosopimukset	0	-3 460	-3 460
Valuuttatermiini- ja valuutanvaihtosopimukset	1 106	-727	379
Yhteensä	1 106	-4 187	-3 081

	2009	2009	Yhteensä
1 000 euroa	Positiiviset käyvät arvot	Negatiiviset käyvät arvot	
Koronvaihtosopimukset	0	-2 131	-2 131
Valuuttatermiini- ja valuutanvaihtosopimukset	1 581	-519	1 062
Yhteensä	1 581	-2 650	-1 069

Johdannaissopimusten nimellisarvot

1 000 euroa	2010	2009
Koronvaihtosopimukset	245 150	218 750
Valuuttatermiini- ja valuutanvaihtosopimukset	57 564	49 396

29. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot luokittain sekä kirjanpitoarvot IAS 39 mukaisiin ryhmiin jaoteltuna

1 000 euroa	2010	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Laina- ja muut saamiset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo yhteensä luokittain	Käypä arvo yhteensä luokittain	Liitetieto
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
				3 178		3 178	3 178	19
			112 283			112 283	112 283	20
						217 638	217 638	20
			2 348			2 348	2 348	20
		0	114 631	3 178	0	335 447	335 447	
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
			43 144			43 144	43 144	21
			13 991			13 991	13 991	20
			90 425			90 425	90 425	20
			26 180			26 180	26 180	20
						14 529	14 529	20
		698				698	698	20
		698	173 740	0	0	188 967	188 967	
Yhteensä arvostusryhmittäin		698	288 371	3 178	0	524 414	524 414	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
					456 039	456 039	456 039	26
					524 697	524 697	524 697	26
						419 874	419 874	26
					45	45	45	26
		3 053				3 053	3 053	26
		3 053	0	0	980 781	1 403 708	1 403 708	
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
					64 263	64 263	64 263	26
					22 930	22 930	22 930	27
					114 606	114 606	114 606	27
					28 334	28 334	28 334	27
						47 045	47 045	26
		726				726	726	27
		726	0	0	230 133	277 904	277 904	
Yhteensä arvostusryhmittäin		3 779	0	0	1 210 914	1 681 612	1 681 612	

1 000 euroa	2009	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitus- varat ja -velat	Laina- ja muut saamiset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat rahoitusvelat	Kirjanpitoar- vo yhteensä luokittain	Käypä arvo yhteensä luokittain	Liite- tieto
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
				3 181		3 181	3 181	19
			110 687			110 687	110 687	20
						228 560	228 560	20
			2 623			2 623	2 623	20
		699				699	699	20
		699	113 310	3 181	0	345 750	345 750	
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
			62 149			62 149	62 149	21
			2 642			2 642	2 642	20
			93 279			93 279	93 279	20
			24 887			24 887	24 887	20
						14 565	14 565	20
		364				364	364	20
		364	182 957	0	0	197 886	197 886	
Yhteensä arvostusryhmittäin		1 063	296 267	3 181	0	543 636	543 636	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
					426 817	426 817	426 817	26
					561 632	561 632	561 632	26
						432 346	432 346	26
		2 061				2 061	2 061	26
		2 061	0	0	988 449	1 422 856	1 422 856	
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
					94 630	94 630	94 630	26
					32 137	32 137	32 137	27
					29 203	29 203	29 203	27
					87 894	87 894	87 894	27
						16 171	16 171	26
		70				70	70	27
		70	0	0	243 864	260 105	260 105	
Yhteensä arvostusryhmittäin		2 131	0	0	1 232 313	1 682 961	1 682 961	

Käyvän arvon arvioiminen

Vaihtuvakorkoisten lainasaamisten ja muiden saamisten kirjanpitoarvo on laskettu käyttämällä efektiivisen koron menetelmää ja on myös kohtuullinen arvio niiden käyvästä arvosta. Lyhytaikaisten myynti- ja muiden saamisten käypä arvo vastaa niiden kirjanpitoarvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen saamisten maturiteetti huomioiden.

Myytäviksi oleviin sijoituksiin sisältyvät sijoitukset noteeraamattomiin osakkeisiin, joiden arvot esitetään hankintahintaan, koska niiden käypä arvo ei ole luotettavasti saatavilla. Toistaiseksi konsernilla ei ole aikomusta luopua näistä osakkeista.

Pitkäaikaisten velkojen kirjanpitoarvo ja lyhytaikaisten korollisten velkojen kirjanpitoarvo on laskettu käyttämällä efektiivisen koron menetelmää. Vaihtuvakorkoisten lainojen kirjanpitoarvo on kohtuullinen arvio niiden käyvästä arvosta. Lyhytaikaisten korottomien velkojen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen velkojen maturiteetti huomioiden. Kiinteäkorkoisten lainojen käypä arvo on määritelty diskontatun kassavirran menetelmällä diskonttaamalla tilinpäätöspäivän markkinakoroilla, jotka olivat 0,6 - 3,3 % (0,4 - 3,6 %). Diskonttokorkoon on lisätty yritys- tai lainakohtainen riskipremio.

Johdannaissopimukset on alun perin merkitty taseeseen käypiin arvoihin ja myöhemmin arvostettu käypiin arvoihin

tilinpäätöshetkellä. Käyvät arvot kuvastavat niitä hintoja, jotka PVO joutuisi maksamaan tai se saisi, jos se purkaisi johdannaissopimuksen. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot on määritelty tulevien rahavirtojen nykyarvoon perustuvalla menetelmällä, jonka tukena ovat tilinpäätöspäivän markkinakorot, jotka olivat 0,6 - 3,3 % (0,4 - 3,6 %). Valuutatermiinien käyvät arvot määritetään käyttämällä tilinpäätöspäivän termiinkorkoja vastaavan pituisille sopimuksille. Johdannaissopimukseen ei sovelleta IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa, joten niiden käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

IFRS 7 -standardin mukaan käypään arvoon arvostettavat instrumentit on jaettava liitetietojen esittämistä varten kolmelle eri tasolle riippuen siitä, kuinka paljon käyvät arvot perustuvat havaittavissa olevaan markkinainformaatioon. Tasolle 1 kuuluvien instrumenttien käypä arvo perustuu täysin samanlaisten instrumenttien noteerattuihin (oikaisemattomiin) hintoihin toimivilla markkinoilla; tasolle 2 kuuluvien instrumenttien käypä arvo on johdettu joko suoraan tai epäsuorasti noteeratuista hinnoista ja tasolle 3 kuuluvien instrumenttien käypien arvojen määrittämisessä on käytetty syöttötietoja, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon. Käypään arvoon kirjataan taseeseen vain johdannaiset ja ne kuuluvat kaikki käyvän arvon hierarkian tasoon 2.

30. Ehdolliset velat ja varat sekä hankintasitoumukset

1 000 euroa	2010	2009
Omien velkojen vakuudeksi		
Pantatut talletukset	11 707	2 240
Muut vastuut	147 846	27 866
Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta		
Takaukset	55 076	60 528
Ydinenergialain mukainen takaus	124 925	144 050
Muut vastuut	0	511
Muiden puolesta		
Takaukset	6 223	6 745
Muut vastuut		0
Yhteensä	345 777	241 940

Pantatut talletukset ovat pääosin PVO-Pool Oy:n sähkökauppaan ja emoyhtiön päästöoikeuskauppaan liittyviä tilivakuuksia.

Muut vastuut koostuvat pääosin emoyhtiön lainatakauksista. Valtion ydinjätehuoltorahastolle on vuonna 2010 annettu lainan vakuudeksi 120 miljoonan euron pankkitakaus. TyEL-lainaan liittyen on annettu 21,7 miljoonan euron pankkitakaus (vuonna 2009 21,7 miljoonan euron). Fingrid Oyj:lle on annettu 4,5 miljoonan euron takaus liittyen tasesähköpalvelusopimukseen.

Ydinenergialain mukainen takaus

Suomen ydinenergialain mukaan Pohjolan Voima Oy:n 58,39 % omistamalla yhteisyrityksellä, Teollisuuden Voima Oyj:llä, on velvoite rahoittaa Valtion ydinjätehuoltorahaston kautta ydinvoimalaitoksen käytöstäpoisto ja käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitus.

Ydinenergialain mukaisesti määräytyvä valvontaviranomainen (Työ- ja elinkeinoministeriö, TEM) päättää vastuun määrän. Ydinjätehuoltovastuuseen liittyvät Teollisuuden Voima Oyj:n osakkaiden antamat omavelkaiset takaukset kattavat ydinjätehuoltovastuun kattamattoman osuuden ja vastuun ydinjätehuollon mahdollisista ennalta arvaamattomista menoista ydinenergialain mukaisesti. Pohjolan Voiman antama omavelkainen takaus on 124,9 miljoonaa euroa (vuonna 2009 144,1 miljoonaa euroa).

Investointisitoumukset

Tytäryhtiöt

Hämeenkyrön Voima Oy valmistelee investointia, jossa nykyisen voimalaitoksen yhteyteen rakennetaan kattilalaitos ja polttoaineenvastaanotto- ja käsittelyjärjestelmät. Investoinnin kokonaisarvio on n. 50 miljoonaa euroa, josta päättyneellä tilikaudella toteutui 4,4 miljoonaa euroa.

Yhteisyritykset

Pohjolan Voima Oy on sitoutunut Teollisuuden Voiman OL3-ydinvoimalaitosyksikön investointiin 432,0 miljoonan euron sijoituksella vuosina 2004 - 2013 ja 108,0 miljoonan euron osakaslainalla, ja enintään 180,7 miljoonan euron liisäosakaslainalla. 31.12.2010 mennessä Pohjolan Voima Oy on suorittanut sitoumuksistaan 500,7 miljoonaa euroa. Sijoitukset perustuvat OL3:n rahoitussuunnitelmaan, jonka mukaan investoinnin edellyttämää omaa pääomaa kerrytetään projektin etenemisen mukaisesti.

Oikeudenkäynnit ja viranomaismenettelyt

Tytäryhtiöt

Valtion ja PVO-Vesivoiman välinen sopimus valtion vesivoiman käyttöoikeudesta Iijoen neljään vesivoimalaitokseen päättyi vuoden 2005 lopussa. Jatkosopimusta ei syntynyt. Ympäristövirasto myönsi toukokuussa 2008 PVO-Vesivoimalle pysyvän käyttöoikeuden ja määräsi korvaukseksi 2,25 miljoonaa euroa. Metsähallitus valitti päätöksestä Vaasan hallinto-oikeuteen, jonka päätös 27.12.2010 piti Pohjois-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen voimassa. Met-

sähallitus on hakenut valituslupaa Korkeimmasta hallinto-oikeudesta. Päätös pysyvän käyttöoikeuden myöntämisestä ei ole lainvoimainen. Korvauksen maksusta ei ole kirjattu varausta. Valituksilla ei ole vaikutusta Iijoen voimalaitosten toimintaan.

Yhteisyritykset

Teollisuuden Voima Oyj sai joulukuussa 2008 Kansainväliseltä kauppakamarilta (ICC) tiedon, että laitostoimittaja on toimittanut ICC:lle välimiesmenettelyä koskevan pyynnön, joka koskee OL3:n valmistumisen viivästymistä ja siitä aiheutuneita kustannuksia. Laitostoimittajan rahamääräinen vaatimus oli tilikauden lopussa noin 1,2 miljardia euroa. Vaatimus perustuu pääosin viivästyksestä aiheutuneisiin lisäkustannuksiin. Aikaisemmin maksettaviksi vaaditut laitos-sopimuksen mukaiset maksuerät ovat erääntyneet ja ne on maksettu. Teollisuuden Voima on todennut laitostoimittajan vaateen edelleen perusteettomaksi.

Teollisuuden Voima on huhtikuussa 2009 toimittanut ICC:lle vastauksensa ja vastavaatimuksensa laitostoimittajan joulukuussa 2008 ICC:lle tekemän välimiesmenettelyä koskevan pyynnön johdosta, joka koskee OL3:n valmistumisen viivästymistä ja siitä aiheutuneita kustannuksia. TVO:n vaade oli tilikauden lopussa määrältään noin 1,4 miljardia euroa. Välimiesmenettely voi jatkua usean vuoden ajan.

Teollisuuden Voima on lisäksi osapuolena toisessa ICC:n sääntöjen mukaisessa välimiesmenettelyssä, jossa on kysymys OL3:n rakennustöihin liittyvän teknisesti ratkaistun asian kustannuksista, joiden määrä projektin arvoon verrattuna on vähäinen.

Välimiesmenettelyissä esitettyjen vaatimusten perusteella ei ole kirjattu saatavia eikä varauksia.

31. Muut vuokrasopimukset

Konserni on vuokrannut Helsingin ja Oulun toimistotilat. Vuokrasopimukset päättyvät Oulussa 2012 ja Helsingissä 2015. Sopimuksiin sisältyy mahdollisuus jatkaa vuokra-aikaa alkuperäisen päättymispäivän jälkeen.

1 000 euroa	2010	2009
Yhden vuoden kuluessa	1 870	1 974
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	6 417	8 982
Yhteensä	8 287	10 956

32. Päästöoikeudet

Hiilidioksidipäästöoikeudet

Pääsääntöisesti Konsernilla on 31.12. hallussaan vähintään vuotuisia CO₂ -päästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia. Jos toteutuneet päästöt ylittävät yhtiön hallussa olevat päästöoikeudet, yhtiö on tehnyt ylimeneviä tonneja vastaavan kulkurajauksen tilinpäätöshetken markkinahinnalla.

	2010 t CO ₂	1 000 euroa
Vastikkeetta saadut päästöoikeudet	2 701 298	
Tuotantolaitosten yhteenlasketut vuotuiset päästömäärät	3 677 261	
Hallinnassa olevat päästöoikeudet	4 153 030	
Ulkopuoliset päästöoikeusmyynnit *	484 396	7 014
Ulkopuoliset päästöoikeusostot **	1 740 007	25 107

	2009 t CO ₂	1 000 euroa
Vastikkeetta saadut päästöoikeudet	2 494 970	
Tuotantolaitosten yhteenlasketut vuotuiset päästömäärät	2 779 169	
Hallinnassa olevat päästöoikeudet	2 984 290	
Ulkopuoliset päästöoikeusmyynnit *	603 273	10 733
Ulkopuoliset päästöoikeusostot **	966 904	14 481

* Päästöoikeusmyynnit sisältyvät liikevaihtoon.

** Päästöoikeusostot sisältyvät kohtaan ”Materiaalit ja palvelut” ja tilinpäätöshetkellä hallussa olevat ostetut oikeudet taseen aineettomiin oikeuksiin.

33. Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiriin kuuluvat emoyritys, tytär-, osakkuus- ja yhteisyritykset sekä suurin omistaja UPM-Kymmene Oyj. Lähipiiriin luetaan myös hallituksen ja johtoryhmän jäsenet mukaan lukien toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen.

Konsernin emo- ja tytäryrityssuhteet ovat seuraavat:

Yritys	Tuotantomuoto	Kotimaa	Omistus- osuus (%)	Osuus ääni- vallasta (%)
Finestlink Oy		Suomi	51,311	51,311
Järvi-Suomen Voima Oy	Lämpövoima	Suomi	50,000	50,000
Hämeenkyrön Voima Oy	Lämpövoima	Suomi	84,000	84,000
Kaukaan Voima Oy	Lämpövoima	Suomi	54,000	54,000
Keravan Lämpövoima Oy	Lämpövoima	Suomi	100,000	100,000
Kokkolan Voima Oy	Lämpövoima	Suomi	100,000	100,000
Kymin Voima Oy	Lämpövoima	Suomi	76,000	76,000
Laanilan Voima Oy	Lämpövoima	Suomi	100,000	100,000
Mussalon Kaukolämpö Oy	Lämpövoima	Suomi	100,000	100,000
Mussalon Kiinteistöt Oy	Kiinteistöyhtiö	Suomi	100,000	100,000
Nokian Lämpövoima Oy	Lämpövoima	Suomi	100,000	100,000
Porin Prosessivoima Oy	Lämpövoima	Suomi	100,000	100,000
Powest Oy	Palveluyhtiö	Suomi	80,519	98,805
Proma-Palvelut Oy	Palveluyhtiö	Suomi	53,143	53,143
PVO-Alueverkot Oy	Verkkoyhtiö	Suomi	80,519	80,519
PVO-Huippuvoima Oy	Lämpövoima	Suomi	100,000	100,000
PVO-Innopower Oy	Tuulivoima	Suomi	74,657	74,657
PVO-Lämpövoima Oy	Lämpövoima	Suomi	100,000	100,000
PVO-Pool Oy	Palveluyhtiö	Suomi	100,000	100,000
PVO-Vesivoima Oy	Vesivoima	Suomi	100,000	100,000
Rauman Voima Oy	Lämpövoima	Suomi	71,949	71,949
Rouhialan Voimansiirto Oy	Palveluyhtiö	Suomi	100,000	100,000
Wisapower Oy	Lämpövoima	Suomi	89,976	89,976

Luettelo osakkuus- ja yhteisyrityksistä:

Yritys	Kotipaikka
Osakkuusyritykset	
Oy Alholmens Kraft Ab	Pietarsaari
Länsi-Suomen Voima Oy	Harjavalta
Tahkoluodon Polttoöljy Oy	Pori
Torniolaakson Voima Oy	Ylitornio
Yhteisyritykset	
Fingrid Oyj	Helsinki
Teollisuuden Voima Oyj	Helsinki
Vaskiluodon Voima Oy	Vaasa
Voimalohi Oy	Kemi

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat, 1 000 euroa:

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketapahtumat ovat Pohjolan Voiman normaaliin liiketoimintaan kuuluvia tapahtumia.

2010	Myynnit	Ostot	Saamiset	Velat
Osakkuus- ja yhteisyritykset	2 450	281 611	131 933	498 259
UPM-Kymmene Oyj	256 165	93 661	21 994	7 352

2009	Myynnit	Ostot	Saamiset	Velat
Osakkuus- ja yhteisyritykset	2 508	246 023	127 662	476 635
UPM-Kymmene Oyj	215 548	66 770	21 994	7 352

UPM-Kymmene Oyj omistaa 43,09 % Pohjolan Voima Oy:n osakekannasta.

Hallitus ja johtoryhmä

Pohjolan Voiman ylin johto koostuu hallituksen jäsenistä ja operatiivisesta johtoryhmästä mukaan lukien toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen. Konserni ei ole lainannut varoja ylimmälle johdolle, eikä sillä ole liiketoimia johdon kanssa.

1 000 euroa	2010	2009
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	2 045	1 758
Yhteensä	2 045	1 758

34. Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Pohjolan Voima, Suomen valtio ja Keskinäinen Eläkevaikutusyhtiö Ilmarinen neuvottelevat Pohjolan Voiman 25 % Fingrid-omistuksen myynnistä. Valtio ostaisi noin 81 % ja Ilmarinen noin 19 % Pohjolan Voiman omistamista osakkeista. Kaupan loppuun saattaminen vaatii lopullisen kaupapakirjan sekä tarvittavat hyväksynät osapuolten päätöksenteoelimissä ja viranomaishyväksynät.

Toteutuessaan osakkeiden kauppahinta on 325 miljoonaa euroa, jolloin Pohjolan Voima kirjaa osakemyynnistä noin 200 miljoonan euron myyntivoiton konsernissa. Pohjolan Voima arvioi saattavansa kaupan päätökseen vuoden 2011 alkupuolella.

35. Osakeomistuksen jakauma ja tiedot osakkeenomistajista

	2010	2009
Osakkeenomistaja	% osakemäärästä	% osakemäärästä
EPV Energia Oy	7,22 %	7,24 %
Etelä-Suomen Voima Oy	2,85 %	2,81 %
Helsingin kaupunki	0,79 %	0,79 %
Kemira Oyj (ml. Eläkesäätiö)	3,94 %	3,93 %
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	4,12 %	4,13 %
Kokkolan kaupunki	2,48 %	2,48 %
Kymppivoima Oy	8,73 %	8,75 %
M-Real Oyj	2,52 %	2,44 %
Myllykoski Oyj	0,83 %	0,83 %
Oulun kaupunki	1,86 %	1,85 %
Outokumpu Oyj	0,09 %	0,09 %
Oy Metsä-Botnia Ab	0,34 %	0,34 %
Oy Perhonjoki Ab	2,57 %	2,57 %
Porin kaupunki	1,84 %	1,85 %
Rautaruukki Oyj	0,02 %	0,02 %
Stora Enso Oyj	14,77 %	14,82 %
UPM-Kymmene Oyj	43,09 %	43,07 %
Vantaan Energia Oy	0,31 %	0,31 %
Yara Suomi Oy (ml. Eläkesäätiö)	1,66 %	1,67 %
Yhteensä	100,00 %	100,00 %

Osakkaat toimialoittain	% osakemäärästä	% osakemäärästä
Metsäteollisuus	61,54 %	61,51 %
Energiayhtiöt	21,67 %	21,69 %
Kaupungit	6,96 %	6,97 %
Kemianteollisuus	5,60 %	5,60 %
Metalliteollisuus	0,11 %	0,11 %
Muut	4,12 %	4,13 %
Yhteensä	100,00 %	100,00 %

Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)

Tuloslaskelma

1 000 euroa • 1.1.–31.12.

	Liitetieto	2010	2009
Liikevaihto	2	635 716	560 740
Liiketoiminnan muut tuotot	3	2 005	2 458
Materiaalit ja palvelut	4	-328 045	-268 148
Henkilöstökulut	5	-8 795	-9 163
Poistot ja arvonalentumiset	6	-1 013	-44 144
Liiketoiminnan muut kulut	7	-298 135	-281 980
Liiketulos		1 733	-40 237
Rahoitustuotot ja -kulut	8	-6 692	-8 665
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		-4 959	-48 902
Tilinpäätössiirrot			
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		335	271
Tuloverot	9	-6	-13
Tilikauden tulos		-4 630	-48 644

Tase

1 000 euroa • 1.1.–31.12.

	Liitetieto	2010	2009
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	10	468	590
Aineelliset hyödykkeet	11	1 646	2 005
Sijoitukset	12		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		577 652	568 262
Muut sijoitukset		854 398	928 583
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		1 434 164	1 499 440
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Pitkäaikaiset saamiset	13	7 289	6 693
Lyhytaikaiset saamiset	14	101 189	97 999
Rahoitusarvopaperit	15	27 486	2 700
Rahat ja pankkisaamiset		16 350	83 195
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		152 314	190 587
Vastaavaa yhteensä		1 586 478	1 690 027
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	16	61 280	61 089
Ylikurssirahasto		384 194	384 194
Käyttörahas		547	547
Arvonkorotusrahas		218 644	218 644
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		108 017	101 828
Edellisten tilikausien tulos		-23 759	24 885
Tilikauden tulos		-4 630	-48 644
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		744 293	742 543
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ			
Poistoero		521	855
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma	17	613 066	696 511
Lyhytaikainen vieras pääoma	18	228 598	250 118
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		841 664	946 629
Vastattavaa yhteensä		1 586 478	1 690 027

Rahoituslaskelma

1 000 euroa • 1.1.–31.12.

		2010	2009
Liiketoiminta			
Liiketulos		1 733	-40 237
Oikaisut liikutulokseen	1)	1 015	44 045
Käyttöpääoman muutokset	2)	-13 905	6 918
Maksetut korot		-15 896	-33 603
Saadut korot		3 504	13 080
Saadut osingot		1 688	1 684
Muut rahoituserät		-659	-294
Maksetut verot		13	-29
Liiketoiminnan rahavirta		-22 507	-8 436
Investoinnit			
Ostetut tytäryhtiöt		-10 813	-85 592
Muiden osakkeiden ostot		-47 764	-
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-198	-232
Muiden osakkeiden myynnit		1 423	-
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		120	162
Lainasaamisten lisäys(-) tai vähennys(+)		123 632	15 300
Investointien rahavirta		66 400	-70 362
Rahoitus			
Pitkäaikaisten lainojen nostot		59 222	41 320
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-140 000	-40 000
Korollisten saamisten lisäys(-) tai vähennys(+)			1 097
Lyhytaikaisten korollisten velkojen lisäys(+), tai vähennys(-)		-11 555	38 995
Maksullinen osakeanti		6 381	25 360
Rahoituksen rahavirta		-85 952	66 772
Rahavarojen muutos			
Tytäryhtiöfuusiossa siirtyneet rahavarat			100
Rahavarat 1.1.		85 895	97 821
Rahavarat 31.12.		43 836	85 895
1) Oikaisut liikutulokseen			
Poistot ja arvonalentumiset		1 013	44 144
Pysyvien vastaavien myyntitappiot (+) tai myyntivoitot (-)		2	-99
		1 015	44 045
2) Käyttöpääoman muutokset			
Korottomien saamisten lisäys(-) tai vähennys(+)		-5 994	7 505
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys(+), tai vähennys(-)		-7 911	-587
		-13 905	6 918

Tilinpäätöksen liitetiedot

1. Laadintaperiaatteet

Pohjolan Voima Oy:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain säännösten ja muiden Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laadintaa koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti.

Pohjolan Voima Oy (0210161-4, Helsinki) on Pohjolan Voima -konsernin emoyhtiö.

Liikevaihto

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista vähennetään välilliset verot ja myönnetty alennukset. Myyntitulot kirjataan tuotoiksi luovutushetkellä.

Muut tuotot

Muina tuottoina kirjataan omaisuuden myyntivoitot ja muut kuin energialiiketoimintaan liittyvät tuotot kuten vuokrat.

Tutkimus- ja kehityskulut

Tutkimus- ja kehityskulut on kirjattu vuosikuluksi niiden syntymisvuotena.

Eläkekulut

Lakisääteiset eläkeveloitteet katetaan pakollisella eläkevaikutuksella.

Ulkomaanrahan määräiset erät ja johdannaissopimukset

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumahetken kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat ulkomaanrahan määräiset saatavat ja velat arvostetaan Suomen rahan määräiseksi Euroopan Keskuspankin tilinpäätöspäivänä noteeraamaan keskikurssiin. Velkojen ja saamisten muuntamisesta syntyneet kurssivoitot ja -tappiot kirjataan kurssieroiksi tuloslaskelmaan.

Pohjolan Voima Oy solmii johdannaissopimuksia pääasiassa korkotason hallitsemiseksi. Johdannaissopimuksia ei ole kirjattu taseeseen. Korkoriskin hallintaan käytettyjen johdannaisten korkotuotot tai -kulut jaksotetaan sopimus-

ajalle, ja niillä oikaistaan suojattavien lainojen korkokuluja. Pohjolan Voima Oy solmii valuuttajohdannaissopimuksia tytäryhtiöidensä polttoainehankintoihin liittyen. Valuuttaja korkojohdannaissopimusten nimellisarvot ja käyvät arvot esitetään liitetiedoissa.

Tuloverot ja laskennalliset verot

Tuloslaskelmaan kirjatut tuloverot sisältävät sekä verot tilikaudelta että mahdolliset korjaukset edellisten tilikausien veroihin. Pohjola Voima Oy toimii omakustannuseriaa, joten yhtiö ei tule maksamaan veroa energialiiketoiminnasta. Yhtiö ei ole kirjannut vahvistetuista tappioista ja tilikaudella vahvistettavasta tappiosta laskennallista verosaamista taseeseen.

Pysyvien vastaavien arvostaminen

Taseeseen merkittyjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista on vähennetty suunnitelman mukaiset poistot. Hankintameno on luettu hankinnasta aiheutuneet muuttuvat menot. Saadut avustukset on kirjattu hankintameno vähennykseksi. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Poistot on tehty hyödykkeen käyttöönottoaikasta alkaen.

Suunnitelman mukaisiksi pitoajoiksi on määritelty:

Pitkävaikutteiset menot	3-10 vuotta
Koneet ja kalusto	3-20 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	8-30 vuotta

Rahoitusarvopaperit

Rahoitusarvopaperit koostuvat likvideistä lyhyen koron sijoitusrahasto-osuuksista ja rahoituslaitosten sijoitustodistuksista. Rahoitusarvopaperit arvostetaan taseessa alkuperäiseen hankintamenoonsa. Ne sisältyvät rahoituslaskelmassa likvideihin rahavaroihin.

2. Liikevaihto

1 000 euroa	2010	2009
Tuotetun sähkön myynti	473 397	418 849
Tuotetun lämmön myynti	156 507	135 127
Muu myynti	5 812	6 764
Yhteensä	635 716	560 740

3. Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 euroa	2010	2009
Käyttöomaisuuden ja muiden sijoitusten myyntivoitot	6	58
Vuokratuotot	1 393	1 470
Muut tuotot	606	930
Yhteensä	2 005	2 458

4. Materiaalit ja palvelut

1 000 euroa	2010	2009
Energiahankinta	328 045	268 148
Ostot tilikauden aikana	328 045	268 148

5. Henkilöstökulut ja henkilöstön keskimääräinen lukumäärä

1 000 euroa	2010	2009
Palkat ja palkkiot		
Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat	1 165	919
Muut palkat	5 397	6 029
Yhteensä	6 562	6 948
Eläkekulut	1 896	1 882
Muut henkilösivukulut	337	333
Yhteensä	2 233	2 215
Henkilöstökulut yhteensä	8 795	9 163
Henkilöstö keskimäärin tilikauden aikana		
Toimihenkilöt	75	81
Työntekijät	2	-
Yhteensä	77	81

6. Poistot ja arvonalentumiset

1 000 euroa	2010	2009
Suunnitelman mukaiset poistot		
Muut pitkävaikutteiset menot	164	186
Rakennukset ja rakennelmat	48	43
Koneet ja kalusto	354	368
Arvonalentumiset pysyvistä vastaavista	-	43 100
Sijoitukset	447	447
Yhteensä	1 013	44 144

7. Liiketoiminnan muut kulut

1 000 euroa	2010	2009
Energian ostot	290 192	273 610
Korjaus-, kunnossapito- ja huoltopalvelut	157	152
Vuokrat	1 960	1 989
Kiinteistöverot	76	66
Muut	5 750	6 163
Yhteensä	298 135	281 980

Tilintarkastajan palkkiot

1 000 euroa	2010	2009
PricewaterhouseCoopers Oy:		
Tilintarkastuspalkkiot	115	92
Veroneuvonta	17	-
Tilintarkastajan lausunnot	-	1
Muut palvelut	49	181
Yhteensä	181	274

8. Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 euroa	2010	2009
Osinkotuotot		
Omistusyhteisyrityksiltä	1 687	1 683
Muilta	1	1
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Saman konsernin yrityksiltä	741	6 723
Omistusyhteisyrityksiltä	2 254	3 846
Muilta	3	-3
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	1 620	1 674
Muilta	-1 179	72
Rahoitustuotot yhteensä	5 127	13 997
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-767	-828
Omistusyhteisyrityksiltä	-6 027	-10 033
Muille	-5 025	-11 800
Rahoituskulut yhteensä	-11 819	-22 661
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-6 692	-8 665
Erään muut korko- ja rahoitustuotot sisältyy kurssieroja netto	-10	-9

9. Tuloverot

1 000 euroa	2010	2009
Tilikauden verot	6	14
Edellisten tilikausien verot	0	-1
Yhteensä	6	13

10. Aineettomat hyödykkeet

1000 euroa	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	33	2 215	2 248
Lisäykset	7	35	42
Hankintameno 31.12.	40	2 250	2 290
Kertyneet poistot 1.1.	-	-1 658	-1 658
Tilikauden poistot	-	-164	-164
Kertyneet poistot 31.12.	-	-1 822	-1 822
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	40	428	468
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	33	557	590

11. Aineelliset hyödykkeet

1000 euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	208	1 207	3 956	7	5 378
Lisäykset	-	42	86	35	163
Vähennykset	-	-	-238	-	-238
Hankintameno 31.12.	208	1 249	3 804	42	5 303
Kertyneet poistot 1.1.	-	-729	-2 644	-	-3 373
Väh. ja siirtojen kert.poistot	-	-	118	-	118
Tilikauden poistot	-	-48	-354	-	-402
Kertyneet poistot 31.12.	-	-777	-2 880	-	-3 657
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	208	472	924	42	1 646
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	208	478	1 312	7	2 005
Tuotannon koneet ja laitteet 31.12.			420		

12. Sijoitukset

1000 euroa	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Saamiset saman konsernin yrityksiltä	Osuudet omistusyhtey- syrityksissä	Saamiset omistusyhtey- syrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 206 252	238 095	48 839	-	3 658	1 496 844
Lisäykset	10 813	-	47 764	-	-	58 577
Vähennykset	-1 423	-121 500	-447	-	-2	-123 372
Siirrot tilien välillä	-637 990	-107 995	640 964	107 995	-2 974	0
Hankintameno 31.12.	577 652	8 600	737 120	107 995	682	1 432 049
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	577 652	8 600	737 120	107 995	682	1 432 049
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	1 206 252	238 095	48 839	-	3 658	1 496 844
Hankintamenoon sisältyvät arvonkorotukset 31.12.	265 145					

13. Pitkäaikaiset saamiset

1 000 euroa	2010	2009
Lainasaamiset	4 560	6 692
Pääomalainasaamiset	1	1
Muut pitkäaikaiset saamiset	2 728	-
Yhteensä	7 289	6 693
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Lainasaamiset	3 000	4 000
Pääomalainasaamiset	1	1
Saamiset saman konsernin yrityksiltä yhteensä	3 001	4 001
Saamiset omistusyhteyksyrityksiltä		
Lainasaamiset	1 560	2 692
Muut pitkäaikaiset saamiset	2 728	-
Saamiset omistusyhteyksyrityksiltä yhteensä	4 288	2 692

14. Lyhytaikaiset saamiset

1 000 euroa	2010	2009
Myyntisaamiset	74 381	62 675
Muut saamiset	230	3
Siirtosaamiset	26 578	35 321
Yhteensä	101 189	97 999
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	2 660	217
Siirtosaamiset	5 026	11 031
Saamiset saman kons. yrityksiltä yhteensä	7 686	11 248
Saamiset omistusyhteisyrittäjiltä		
Myyntisaamiset	1 632	1 772
Siirtosaamiset	12 984	12 586
Saamiset omistusyhteisyrittäjiltä yhteensä	14 616	14 358
Lyhytaikaisiin siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät		
Jaksotetut henkilöstökulut	30	76
Jaksotetut korkotuotot	263	320
Jaksotetut tuloverot	2	21
Jaksotetut päästöoikeuksien SWAP-kaupat	9 447	15 140
Jaksotetut energian ostot	15 530	14 359
Muut	1 306	5 405
Yhteensä	26 578	35 321
Korolliset saamiset		
Pysyvät vastaavat	116 595	238 095
Vaihtuvat vastaavat	48 396	92 587
Yhteensä	164 991	330 682

15. Rahoitusarvopaperit

1 000 euroa	2010	2009
Lyhyen koron sijoitusrahasto-osuudet, sijoitustodistukset ja yritystodistukset		
Jälleenhankintahinta	27 486	2 699
Kirjanpitoarvo	27 486	2 700
Erotus	0	-1

16. Oma pääoma

1 000 euroa	2010	2009
Osakepääoma 1.1.	61 089	60 327
Siirto osakeanneista	191	762
Osakepääoma 31.12.	61 280	61 089
Osakeanti 1.1.	0	0
Siirto osakepääomaan	-191	-762
Siirto sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon	-6 189	-24 599
Osakeannit tilikauden aikana	6 380	25 361
Osakeanti 31.12.	0	0
Ylikurssirahasto 1.1.	384 194	384 194
Emissiovoitto osakeanneissa		
Ylikurssirahasto 31.12.	384 194	384 194
Käyttörahas to 1.1.	547	547
Käyttörahas to 31.12.	547	547
Arvonkorotusrahasto 1.1.	218 644	218 644
Arvonkorotusrahasto 31.12.	218 644	218 644
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1	101 828	77 229
Osakeannit	6 189	24 599
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12	108 017	101 828
Tulos edellisiltä tilikausilta 1.1.	-23 759	24 885
Tulos edellisiltä tilikausilta 31.12.	-23 759	24 885
Tilikauden tulos	-4 630	-48 644
Yhteensä	744 293	742 543
Laskelma voitonjakokelpoisista varoista 31.12.		
Edellisten tilikausien tulos	-23 759	24 885
Tilikauden tulos	-4 630	-48 644
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	108 017	101 828
Yhteensä	79 628	78 069

Osakepääoma osakelajeittain, konsernin liitetieto 23

17. Pitkäaikainen vieras pääoma

1 000 euroa	2010	2009
Lainat rahoituslaitoksilta	90 000	230 000
Eläkelainat	18 983	21 694
Muut pitkäaikaiset velat	504 083	444 817
Yhteensä	613 066	696 511
Velat saman konsernin yrityksille		
Muut pitkäaikaiset velat	48 000	18 000
Velat omistusyhteisyrietyksille		
Muut pitkäaikaiset velat	456 039	426 817
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
Lainat rahoituslaitoksilta	-	50 000
Muut pitkäaikaiset lainat	464 175	437 664
Yhteensä	464 175	487 664
Pitkäaikainen koroton ja korollinen vieras pääoma		
Koroton	44	-
Korollinen	613 022	696 511
Yhteensä	613 066	696 511

18. Lyhytaikainen vieras pääoma

1 000 euroa	2010	2009
Muut korolliset velat	117 834	129 388
Saadut ennakot	48	44
Ostovelat	71 413	75 838
Muut lyhytaikaiset velat	16 909	11 861
Siirtovelat	22 394	32 987
Yhteensä	228 598	250 118
Saman konsernin yrityksille		
Muut korolliset velat	25 000	26 000
Ostovelat	39 043	33 578
Siirtovelat	4 573	7 021
Saman konsernin yrityksille yhteensä	68 616	66 599
Omistusyhteisyrittäjille		
Ostovelat	32 167	40 354
Siirtovelat	9 602	10 033
Omistusyhteisyrittäjille yhteensä	41 769	50 387
Lyhytaikaisiin siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
Jaksotetut henkilöstökulut	1 434	1 502
Jaksotetut korkokulut	6 917	11 645
Jaksotetut päästöoikeuksien SWAP-kaupat	9 328	14 965
Muut	4 715	4 875
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	22 394	32 987
Lyhytaikainen koroton ja korollinen vieras pääoma		
Koroton	108 053	120 730
Korollinen	120 545	129 388
Yhteensä	228 598	250 118

19. Vakuudet ja vastuusitoumukset

1 000 euroa	2010	2009
Pantatut talletukset		
Omien sitoumusten puolesta	46	33
Takaukset		
Lainatakaukset		
Omistusyhteisyritysten puolesta	55 050	60 499
Muut takaukset		
Omien sitoumusten puolesta	141 694	21 694
Konserniyhtiöiden puolesta	4 500	4 500
Takaukset yhteensä	201 244	86 693
Leasingvastuut		
Maksut seuraavalla tilikaudella	21	21
Maksut myöhemmiltä tilikausilta	13	35
Leasingvastuut yhteensä	34	56
Vuokravastuut	8 118	10 653
Muut vastuut		
Ydinenergialain mukainen takaus	124 925	144 050

Suomen ydinenergialain mukaan Pohjolan Voima Oy:n 58,39 % omistamalla yhteisyrityksellä Teollisuuden Voima Oyj:llä on velvoite rahoittaa Valtion ydinjätehuoltorahaston kautta ydinvoimalaitoksen käytöstäpoisto ja käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitus.

Ydinenergialain mukaisesti määräytyvä valvontaviranomainen (Työ- ja elinkeinoministeriö, TEM) päättää vastuun määrän. Ydinjätehuoltovastuuseen liittyvät Teollisuuden Voima Oyj:n osakkaiden antamat omavelkaiset takaukset kattavat ydinjätehuoltovastuun kattamattoman osuuden ja vastuun ydinjätehuollon mahdollisista ennalta arvaamattomista menoista ydinenergialain mukaisesti. Pohjolan Voiman antama omavelkainen takaus on 124,9 (vuonna 2009 144,1) miljoonaa euroa.

20. Johdannaissopimukset

1 000 euroa	2010	2009
Valuutta- ja korkoriskin suojaamiseksi tehtyjen johdannaissopimusten pääoma-arvot ja käyvät arvot		
Koronvaihtosopimukset (nimellisarvo)	325 300	267 500
Käypä arvo	-2 246	-1 916
Valuuttajohdannaiset		
Termiinisopimukset (nimellisarvo)	57 564	49 396
Käypä arvo	-319	364

Rahoitusriskit

Rahoitustoiminnan tavoitteet ja riskit on määritelty rahoituspolitiikassa, josta päättää hallitus.

Jälleenrahoitusriskiä hallitaan rahoituslähteitä hajauttamalla, lainojen riittävän pitkällä maturiteeteilla ja tasapainoisella erääntymisaikataululla. Pitkäaikaisten luottojen maturiteetit ja jälleenrahoitus sovitaan siten, että lähimmän 12 kuukauden aikana ei eräänny yli 25 prosenttia luottokannasta.

Lainavaluuttana käytetään pääsääntöisesti euroa. Mikäli lainoja nostetaan muissa valuutoissa, valuuttariski poistetaan johdannaissopimuksin. Pohjolan Voima Oy:n tytäryhtiöiden valuuttamääräisiin polttoainehankintoihin sisältyvää valuuttariskiä hallitaan Pohjola Voima Oy:n hallituksen hyväksymän hiilenhankintapolitiikan mukaisesti valuuttajohdannaisin, joiden toteutus ja hallinnointi on keskitetty emoyhtiöön.

Korkoriskiä seurataan duraatiolla, joka kuvaa lainasalkun herkkyyttä korkotason muutoksille. Lainasalkun duraatiota hallitaan rahoituspolitiikan asettamissa rajoissa tarvittaessa johdannaissopimuksilla. Konsernissa pidetään tietty määrä likvidejä varoja, luottolimiittijärjestelyjä ja yritystodistusohjelmia likviditeettiriskin pienentämiseksi. Vapaa likviditeetti sijoitetaan rahoituspolitiikassa nimettyjen yhtiöiden liikkeelle laskemiin instrumentteihin, jotka voidaan tarvittaessa realisoida nopeasti.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Hallituksen voitonjakoehdotus

Emoyhtiö Pohjolan Voiman tuloslaskelma osoittaa tappiota 4.630.383,39 euroa.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tulos siirretään edellisten tilikausien tulostilille ja että osinkoa ei jaeta.

Helsingissä 18. päivänä helmikuuta 2011

Tapio Korpeinen
puheenjohtaja

Juha Vanhainen
varapuheenjohtaja

Petri Kokko

Kari Rämö

Jyrki Mäki-Kala

Tapani Sointu

Hannu Anttila

Rami Vuola

Lauri Virkkunen
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 1. päivänä maaliskuuta 2011

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Eero Suomela
KHT

Tilintarkastuskertomus

Pohjolan Voima Oy:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Pohjolan Voima Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2010. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakerto-

muksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamamme tilikaudelta.

Helsingissä 1. päivänä maaliskuuta 2011

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Eero Suomela
KHT